

Kallelse

Omvårdnadsnämnden kallas till sammanträde 2019-10-31

Plats och tid

Välfärd Gävle, Magasinsplan 19, Gevaliasalen 09:15-17:00

Ordförande

Elisabeth Carlson (C)

Förhinder anmäls till

Lena Wigg, e-post: lena.wigg@gavle.se, tfn 026-17 88 13

Gruppmöte, den 31 oktober, kl 08.00-09.00, Magasinsplan 19:

(S), (MP), (C), (L): Gevaliasalen

(M), (KD): Intensivo, plan 1

(V), Ebony, plan 1

(SD): Rum 137, plan 1

Fika 09.00-09.15 i Gevaliasalen

Kallelse

1. Mötets öppnande
2. Upprop
3. Val av justerare
4. Fastställande av föredragningslista
5. Anmälan av beredning
6. Informationsärende: Äldrevänlig kommun

Ärendebeskrivning

Informationsärende. Föredragande: Kerstin Weivert.

Handlingar i ärendet

- 191031 Äldrevänlig kommun

7. Beslutsärende: Besluts- och delegationsförteckning för Omvårdnadsnämnden

19ON304

Förslag till beslut

- Att anta besluts- och delegationsförteckning för Omvårdnadsnämnden, samt
- Att anta den besluts- och delegationsförteckning som är gemensam för Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Katarina Stistrup.

Handlingar i ärendet

- Missiv - Besluts- och delegationsförteckning för Omvårdnadsnämnden
- Besluts- och delegationsförteckning för Omvårdnadsnämnden

8. Beslutsärende: Vision för Omvårdnadsnämnden

19ON305

Kallelse

Förslag till beslut

- Att anta följande förslag till vision för omvårdnadsnämnden:
"Vi tar gemensamt ansvar för individens bästa".

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Martin Wagner.

Handlingar i ärendet

- Vision för omvårdnadsnämnden

9. Svar på remiss - Hemställan från Socialstyrelsen och Läkemedelsverket om ändring i patientsäkerhetsförordningen, dnr S2019/01397/FS

19ON265

Förslag till beslut

- Att anta yttrandet som sitt eget.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Katarina Stistrup.

Handlingar i ärendet

- Svar på remiss - Hemställan från Socialstyrelsen och Läkemedelsverket om ändring i patientsäkerhetsförordningen, dnr S2019/01397/FS
- Remiss gällande hemställan från Socialstyrelsen och Läkemedelsverket om ändring i patientsäkerhetsförordningen (2010:1369).

10. Beslutsärende: Ekonomisk månadsrapport, september 2019

19ON100

Förslag till beslut

- Att godkänna den ekonomiska månadsrapporten för omvårdnadsnämnden avseende september 2019.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Anders Paulsen.

Handlingar i ärendet

Kallelse

- Missiv, Ekonomisk månadsrapport omvårdnadsnämnden, september 2019
- Bilaga 1 till ekonomisk månadsrapport för omvårdnadsnämnden, september 2019

11. Beslutsärende: Delegationsbeslut

19ON57

Förslag till beslut

- Att godkänna redovisningen av delegationsbeslut.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende.

Handlingar i ärendet

- Delegationsbeslut - sammanställning
- Sammanställning yttranden - IVO, 2019

12. Beslutsärende: Kurser/konferenser

19ON145

Ärendebeskrivning

Beslutsärende.

Handlingar i ärendet

- Tillgänglighetsrådets utbildningsdag, 2019-11-08

13. Kommande beslut: Ersättningsnivå 2020 för externa LOV-utförare inom hemtjänsten

Ärendebeskrivning

Kommande beslut: Föredragande: Anders Paulsen, Katarina Stistrup.

Handlingar i ärendet

- För anteckningar

14. Kommande beslut: Remiss - Kulturpolitiskt program Gävle kommun.

Kallelse

19ON318

Ärendebeskrivning

Kommande beslut. Föredragande: Katarina Stistrup.

Handlingar i ärendet

- Kommande beslut: Remissvar - Förslag till kulturpolitiskt program
- Remiss - Kulturpolitiskt program Gävle kommun.

15. Kommande beslut: Remiss - Miljöstrategiskt program

19ON350

Ärendebeskrivning

Kommande beslut. Föredragande: Katarina Stistrup.

Handlingar i ärendet

- Möjlighet att lämna synpunkter på förslag till Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0.
- Förslag Miljöstrategiskt program 2.0.

16. Kommande beslut: Sammanträdeplan för Omvårdnadsnämnden år 2020

19ON349

Ärendebeskrivning

Kommande beslut. Föredragande: Katarina Stistrup.

Handlingar i ärendet

- Sammanträdesdatum för Omvårdnadsnämnden år 2020

17. Informationsärende: Information om Socialstyrelsens öppna jämförelser

Ärendebeskrivning

Informationsärende. Föredragande: Helene Svensson.

Handlingar i ärendet

Kallelse

- 191031 Öppna jämförelser

18. Informationsärende: Aktuellt från Sektor Velfärd

Ärendebeskrivning

Informationsärende. Föredragande: Magnus Höijer.
- Sjuksköterskor: organisation, rekryteringsläget

Handlingar i ärendet

- För anteckningar

19. Informationsärende: Avtalsuppföljning för S Centralgatan 19 a, Vård- och omsorgsboende, Humana Omsorg AB 18ON553

Ärendebeskrivning

Informationsärende. Föredragande: Katarina Stistrup.

Handlingar i ärendet

- Avtalsuppföljning för S Centralgatan 19 a, Vård- och omsorgsboende, Humana Omsorg AB

21. Informationsärende: Rapport från kontaktpolitikerbesök och deltagande i kurser/konferenser

Ärendebeskrivning

Informationsärende.

22. Informationsärende: Ekonomiska läget 2019

Ärendebeskrivning

Informationsärende. Föredragande: Magnus Höijer.

Handlingar i ärendet

- För anteckningar

23. Workshop: Verksamhetsplan 2020 för Omvårdnadsnämnden till Kommunplan 2020 med utblick 2021-2023

Kallelse

19ON348

Ärendebeskrivning

Föredragande: Martin Wagner.

Handlingar i ärendet

- Workshop - Verksamhetsplan 2020 för Omvårdnadsnämnden till Kommunplan 2020 med utblick 2021 - 2023

Informationsärende: Äldrevänlig kommun

6

Gävle – en äldrevänlig kommun

Gävle kommun vill genom att bli en äldrevänlig kommun..

...och förbättra äldres möjligheter att leva ett hälsosamt och oberoende liv med ökad delaktighet i samhällsfrågor.

Vem har beslutat?

Kommunstyrelsen

Vem har fått uppdraget?

Enheten för social hållbarhet

Vem äger projektet?

Styrgrupp Socialt hållbarhetsutskott

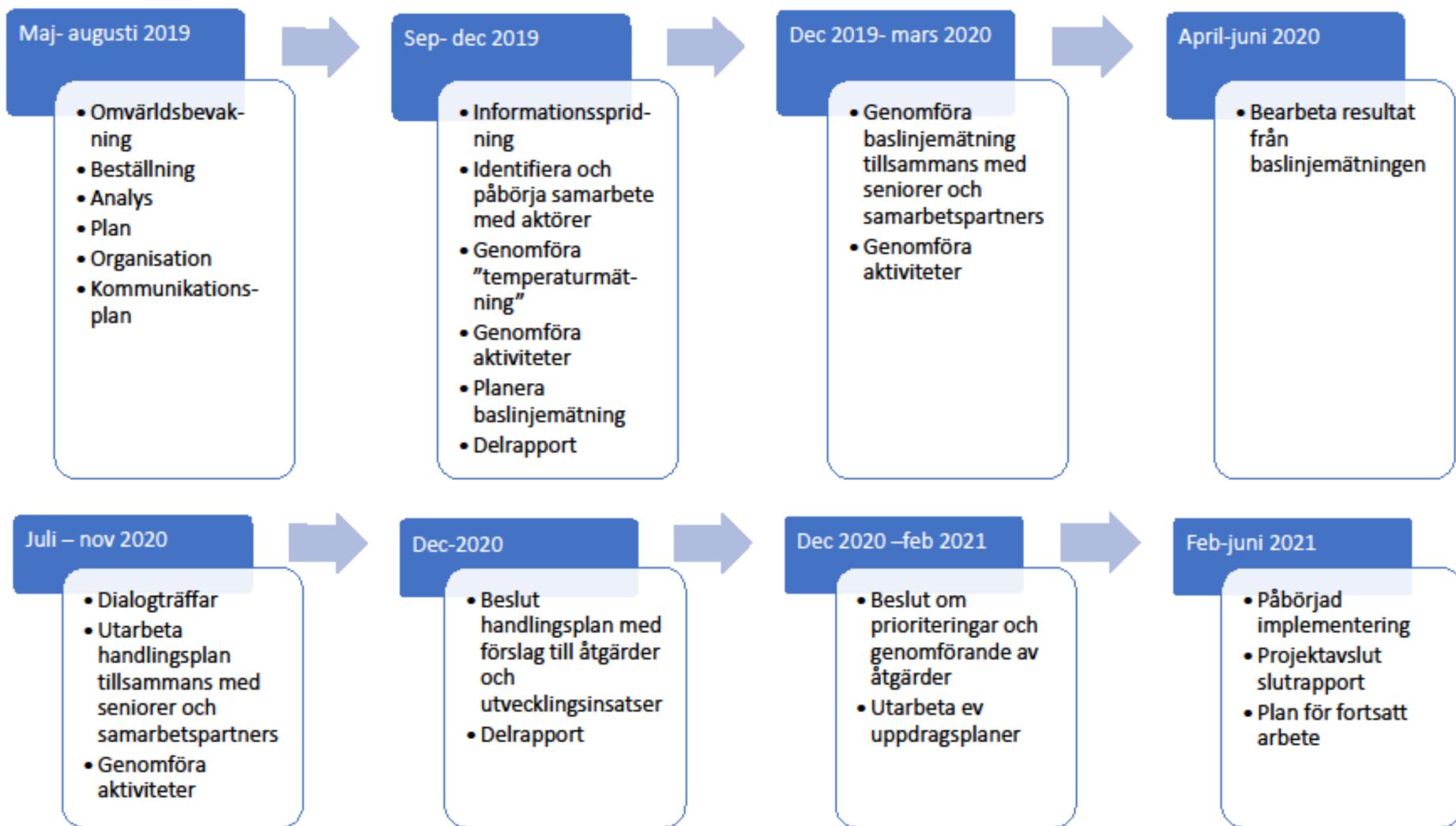
Ägare enhetschef för enheten Social hållbarhet

WHO Global Network for Age-friendly Cities and Communities

Sex kommuner i Sverige är godkända medlemmar i Världshälsoorganisationen WHO:s nätverk för äldrevänliga städer och kommuner- ett nätverk med drygt 800 städer och samhällen i 41 olika länder medlemmar över hela världen.

Projektets planering

Åtta utvecklingsområden

- Samhällsstöd med bra hälso-och sjukvårds tjänster
- Transporter och mobilitet
- Boende och bostäder
- Social delaktighet
- Utomhusmiljöer, parker och byggnader
- Respekt och social tillhörighet
- Medborgardeltagande och sysselsättning
- Kommunikation och information

Krav

- Projektet ska dela och främja värderingar och principer som är uttalade för WHO:s globala nätverk för åldersvänliga städer och samhällen
- Projektet ska ske i nära samarbete med målgruppen seniorer i Gävle kommun
- Alla sektorer och bolag ska involveras samt representeras i en referensgrupp
- Samverkan etableras och genomförs med olika externa aktörer
- Förslag på åtgärder ska vara realistiska , genomförbara och långsiktigt hållbara

Förväntat resultat

- Ansökan till WHO/medlem i nätverket
- Baselineundersökning utifrån WHO's kriterier äldrevänlig kommun
- Aktiviteter
- 3-årig handlingsplan
- Påbörjad implementering av föreslagna åtgärder i handlingsplanen

Hur skapa delaktighet?

- Seniorer
- Tjänstepersoner
- Övriga aktörer

UTMANINGAR

- Hemmasittare
- Utrikesfödda
- Samarbetspartners/sektorer och bolag

Aktiviteter

Temperaturmätning

Workshop Södra Hemlingby
SKL sprint Trygghet

Träffpunkt Brunnsgatan, måndagar 10-12 jämna veckor
Träffpunkt Kaplansgatan, måndagar 10-12 ojämna veckor

Kommunikationsplan

Ledningsgrupper

Seniorradion /GD /AB

60 plusmässa (3438 besökare)

Informationstillfällen

Samtal kring trygghet 2 oktober 2019

med 52 seniorer på
Ticksselbo, Limhällen,
träffpunkterna Kaplansgatan
och Brunnsgatan

[https://gavle.sharepoint.com/sites/Innovationsveckan/Delade%20doku](https://gavle.sharepoint.com/sites/Innovationsveckan/Delade%20dokument/SPRINT/Hur%20skapar%20vi%20trygghet...MOV)

[ment/SPRINT/Hur%20skapar%20vi%20trygghet...MOV](https://gavle.sharepoint.com/sites/Innovationsveckan/Delade%20dokument/SPRINT/Hur%20skapar%20vi%20trygghet...MOV)

En bra kommun att åldras i är en bra kommun
för alla - både yngre och äldre!

Illustration: Tidningen grundskolan Eva Lindström

Projektledare:

Kerstin Weivert

Tel 026-179580 Mobil 0704140784

E-post kerstin.weivert@gavle.se

www.gavle.se/aldrevanlig

Mer information

[Nordens välfärdscenter](#)

[Nordens välfärdscenters poddserie om äldrevänliga städer](#)

[WHO:s globala nätverk för äldrevänliga städer och samhällen](#)

[Inslag i Seniorradion om Gävle, en äldrevänlig kommun](#)

Inslaget startar 33:52 in i programmet

Beslutsärende: Besluts- och
delegationsförteckning för
Omvårdnadsnämnden

7

19ON304

Missiv

Handläggare
Johan Westin
Helena B Jansson
Lena Wigg
Tfn 026-17 80 00

Omvårdnadsnämnden

Besluts- och delegationsförteckning för Omvårdnadsnämnden

Förslag till beslut

- Att anta besluts- och delegationsförteckning för
Omvårdnadsnämnden, samt
- Att anta den besluts- och delegationsförteckning som är gemensam för
Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och
Socialnämnden.

Ärendebeskrivning

Sektorsledningen gav i mars 2019 en arbetsgrupp i uppdrag att se över de tre nämndernas befintliga delegationsförteckningar.

Arbetsgruppen har bestått av nämndsamordnarna Lena Wigg, Johan Westin och utredare Helena B Jansson. Inledningsvis var även utredningschef Per Östlund delaktig. Jurist Lina Levin samt Gävle kommuns personuppgiftsombud och jurist Anu Sundin har konsulterats i vissa frågor. Verksamhetsutvecklare Karin Sjöström har varit metodhandledare för översynen.

Syfte

Syftet med översynen var, utöver sammanslagning och viss revidering, att där så är möjligt lägga delegationen på handläggarnivå för att få en fungerande och effektiv verksamhet i den nya sektorn.

Syftet har även varit att få fram en delegationsförteckning som är indelad i två delar, en gemensam för samtliga tre nämnder och en specifik för respektive nämnd.

Förslaget

Den reviderade besluts- och delegationsförteckningen har varit ute på remiss till sektorsledningen.

Var och en i sektorsledningen har ansvarat för att sprida remissen inom sitt ansvarsområde, så att alla berörda medarbetare haft möjlighet att ta del av förslaget och lämna synpunkter. Varje kontorschef och dess verksamhetschefer har deltagit i remissmöten och redovisat sina synpunkter till arbetsgruppen.

En besluts- och delegationsförteckning är ett dokument som behöver hållas aktuellt för att vara funktionellt, vilket innebär att nämnderna behandlar och reviderar dokumentet vid behov. Därtill görs årligen en ordentlig genomgång.

Framtida justeringar i den nämndsspecifika delen av besluts- och delegationsförteckningen behandlas och fastställs av berörd nämnd. Framtida justeringar i den del som är gemensam för samtliga tre nämnder behandlas och fastställs av samtliga tre nämnder.

Magnus Höjer
Sektorchef
Välfärd Gävle

Besluts- och delegationsförteckning för Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden

Välfärd Gävle
2019-10-18

Diarienummer:
19ON304
19AFN146
19SON231

Innehållsförteckning

Inledning	4
Allmänt om delegering	4
Vid delegats frånvaro	4
Anmälan av delegationsbeslut	4
Överklagande	5
Socialnämndens myndighetsutskott	5
Förkortningar	5
Delegat i gemensamma delen	6
Delegat inom Omvårdnadsnämnden	6
Delegat inom Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	6
Delegat inom Socialnämnden	7
 Gemensamt för Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden	8
1. Ordförandebeslut	8
2. Avtal	8
3. Handläggning	8
4. Avskrivning av skuld	9
5. Överklagande	9
6. Fullmakt / ombud	10
7. Yttranden	10
8. Allmänna handlingar och sekretess	10
9. Externa köp	11
10. Personuppgifter	11
11. Smittskyddslag	12
12. Lex Sarah	12
13. Övrigt	12
 Specifikt för Omvårdnadsnämnden	13
1. Avgiftshandläggning	13
2. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL	13
3. Hälso- och sjukvård	14
4. Allmänna handlingar och sekretess	14
5. Övrigt	14
 Specifikt för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	15
1. Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS	15
2. Vuxenutbildning	16
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL	17
4. Dödsbo	18

Specifikt för Socialnämnden	19
1. Yttranden	19
2. Övrigt	19
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL	20
4. Insatser för barn och ungdom.....	21
5. Insatser för vuxna.....	23
6. Lag om särskilda bestämmelser för vård av unga, LVU.....	23
7. Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM	25
8. Familjerättsärende	25
9. Alkohollag.....	26
10. Lotterilag	28
11. Lag om handel med vissa receptfria läkemedel.....	28
12. Tobakslag	28
13. Lag om tobak och liknande produkter	29
 Specifikt för Socialjouren	 32
1. Socialtjänstlagen, SoL.....	32
2. Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU	32
3. Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM	33

Inledning

Denna besluts- och delegationsförteckning avser Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden. Besluts- och delegationsförteckning inleds med en gemensam del för de tre nämnderna. I den delen finns delegering gällande exempelvis ordförandebeslut, handläggning, avtal, avgifter, fullmakter, yttranden, allmänna handlingar, sekretess och personuppgifter. De nämndspecifika delarna behandlar frågor som endast rör en nämnd. Närliggande sakfrågor kan dock finnas under både den gemensamma delen och även under den specifika delen.

Syftet är att där samla beslut som är gemensamma inom de tre nämnderna och att på så vis få samma nivå på delegat. Delegationsförteckning är indelad efter lagrum samt ärendesområde.

Allmänt om delegering

I kommunallagen stadgas att kommunal nämnd ska bedriva verksamheten i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Fullmäktige ska utfärda reglementen med närmare föreskrifter om nämndernas verksamhet och arbetsformer. Enligt kommunallagen får nämnd uppdra åt utskott, ledamot eller ersättare eller anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Dock får beslutanderätten inte delegeras i:

- ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
- framställning eller yttrande till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet har överklagats,
- ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
- medborgarförslag som väckts genom e-petition och som lämnats över till nämnden, samt
- ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Ärenden av principiell eller avvikande beskaffenhet eller av avsevärd ekonomisk betydelse ska avgöras av nämnden. Delegat kan, efter beslut av berörd chef, hänskjuta beslut av särskild svårighetsgrad till högre nivå i beslutsorganisationen. Även beslutsfattarens överordnad har beslutanderätt i respektive ärendegrupp när ordinarie befattningshavare inte tjänstgör, exempelvis beslut om vård- och omsorgsboende kan beslutas av kontorschef för myndighet. Den som mottagit delegationsuppdrag (delegat) får enligt gällande delegationsregler inte delegera uppdraget vidare till annan. Vidaredelegering är med andra ord inte tillåten, med undantag för vad som sägs i 6 kap. 36–37 §§ kommunallagen.

Vid delegats frånvaro

Vid delegats frånvaro träder i första hand en annan utsedd handläggare på samma eller högre nivå in i delegatens ställe och kan fatta de beslut denne skulle ha fattat.

Anmälan av delegationsbeslut

Enligt kommunallagen ska varje nämnd besluta om i vilken utsträckning beslut som fattas på delegation ska anmälas till nämnden. Samtliga brådskande beslut som beslutas av nämndsordföranden, så kallade ordförandebeslut, (enligt 6 kap. 39 § kommunallagen) anmäls till nästkommande nämndsammanträde.

När beslutet har anmälts på nämndens sammanträde noteras anmälan i sammanträdesprotokollet. Beslut som kan överklagas enligt laglighetsprövning går att överklaga fram till att tre veckor har gått från datumet då protokollet anslogs. Varje delegat ansvarar för att anmälan görs när det gäller beslut som kan överklagas via laglighetsprövning.

Överklagande

Förvaltningsbesvär

Ett beslut får överklagas av den som beslutet går emot om beslutet kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt. Beslutet kan bara överklagas av den det angår. I skollagen anges alla beslut som kan överklagas till förvaltningsrätten eller Skolväsendets överklagandenämnd enligt förvaltningsbesvär om inte direkt förbud för detta regleras.

Laglighetsprövning

Delegationsbeslut som inte kan överklagas med förvaltningsbesvär kan överklagas genom laglighetsprövning om inte direkt förbud för detta regleras. Laglighetsprövning innebär att domstolen endast gör en prövning av beslutets laglighet och inte lämplighet. Endast den som är medlem i kommunen kan överklaga.

Socialnämndens myndighetsutskott

Socialnämnden har inrättat ett Myndighetsutskott under mandatperioden 2019 – 2022 som beslutar i ärenden enligt:

- socialtjänstlagen (SoL),
- lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU),
- lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM),
- föräldrabalken (FB),
- alkohollagen, samt
- tobakslagen.

Förkortningar

AFN	Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden
CSN	Centrala studiestödsnämnden
FMN	Föräldraföreningen mot narkotika
GDPR	General data protection regulation (Dataskyddsförordningen)
HSL	Hälso- och sjukvårdslag
HVB	Hem för vård och boende
LSS	Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade
LOU	Lag om offentlig upphandling
LOV	Lag om valfrihetssystem
LVM	Lag om vård av missbrukare i vissa fall
LVU	Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga
ON	Omvårdnadsnämnden
RIA	Socialt arbete på kristen grund (organisation Hela Människan)
SFB	Socialförsäkringsbalk
SFS	Socialtjänstförordning
SJ	Socialjour
SKL	Sveriges kommuner och landsting
SoL	Socialtjänstlag
SoL/psyk	Socialtjänstlag/målgruppen, personer med psykisk funktionsnedsättning
SON	Socialnämnden
Äo	Äldreomsorg

Delegat i gemensamma delen

Ordförande i Arbetsmarknadsmarknads- och funktionsrättsnämnden
Ordförande i Omvårdnadsnämnden
Ordförande i Socialnämnden
Sektorchef
Biträdande sektorchef
Enhetschef
1:e socialsekreterare
1:e handläggare
Enhetschef i verkställighet
Socialsekreterare
Försörjningsstödshandläggare
Familjerättssekreterare
Biståndshandläggare SoL
Biståndshandläggare SoL/psyk
Biståndshandläggare SoL/LSS
Barnsekreterare
Ekonomichef
Enhetschef handläggning
Verksamhetschef handläggning
Myndighetsutskott
Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)
Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)
Delegat i ursprungsbeslut
Jurist
Kontorschef myndighet
Dataskyddsamordnare
Socialt ansvarig samordnare
Enhetschef inom försörjningsstödsenheten
Delegatens överordnade chef
Särskild utsedd handläggare*
Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

Delegat inom Omvårdnadsnämnden

Biståndshandläggare SoL
Biståndshandläggare SoL/psyk
Biståndshandläggare SoL/LSS
Avgiftshandläggare
Enhetschef i handläggning
Enhetschef i verkställighet
Särskild utsedd handläggare*
Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)
Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)
Boendesamordnare
Verksamhetschef HSL
Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

Delegat inom Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Biståndshandläggare SoL/psyk
Biståndshandläggare SoL/LSS
Avgiftshandläggare
Socialsekreterare
1:e socialsekreterare
Försörjningsstödshandläggare
1:e handläggare
Enhetschef myndighet
Enhetschef uppdragstagarenheten

Enhetschef försörjningsstödsenheten
Verksamhetschef myndighet
Enhetschef i verkställighet
Verksamhetschef administrativt stöd
Rektor
Boendesamordnare
Ordförande i Antagningsråd
Särskild utsedd handläggare*
Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

Delegat inom Socialnämnden

Ordförande
Myndighetsutskott
Socialsekreterare
1:e socialsekreterare
Handläggare
1:e handläggare
Barnsekreterare
Familjerättssekreterare
Familjerättsassistent
Familjehemssekreterare
Alkoholhandläggare
Restauranginspektör
Avgiftshandläggare
Enhetschef myndighet
Enhetschef mottagningsenheten
Enhetschef rekryteringsenheten
Enhetschef familjehemsenheten
Enhetschef förebyggande enheten
Enhetschef utredningsenheten Barn
Enhetschef utredningsenheten Ungdom
Enhetschef utredningsenhet Vuxna
Enhetschef tillståndsenheten
Särskild utsedd handläggare*
Särskild utsedd tjänsteman enligt namnförteckning**
Socialjour
Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

* "Särskild utsedd handläggare" utses av verksamhetschef eller annan överordnad chef

** "Särskild utsedd tjänsteman" utses av Socialnämnd

Gemensamt för Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Ordförandebeslut				
1.1	Beslut på nämndens vägnar i ärende som är så brådskande, att nämndens avgörande inte kan avvaktas	6 kap. 39 § kommunal-lagen	Ordförande i Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	
2. Avtal				
2.1	Tecknande av sektorsövergripande avtal		Sektorchef	Motsvarar firmatecknare Ersättare: ekonomichef och biträdande sektorchef
2.2	Tecknande av avtal med externa utförare av verksamhet		Biträdande sektorchef	Driftsentreprenads avtal (LOU) ramavtal (LOU) och avtal om att bli extern utförare enligt LOV
2.3	Tecknande samverkansavtal eller förlängning av pågående avtal med kommuner, landsting samt motsvarande		Sektorchef	Kan även gälla kommuner eller motsvarande och myndigheter i utlandet
3. Handläggning				
3.1	Beslut att avskriva eller avvisa ärende		Enhetschef inom handläggning 1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
3.2	Beslut i sakfrågan, vid ansökan, när utredning inte kan genomföras		Enhetschef inom handläggning	
3.3	Anmälan till överförmyndaren när behov av god man, förmyndare eller förvaltare föreligger, samt när sådant behov upphör	Socialtjänst-förordningen 5 kap 3 § LSS 15 § 6 st.	Enhetschef i verkställighet* Socialsekreterare Försörjningsstöds-handläggare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	*Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag
3.4	Beslut att avvisa ombud och biträde då skäl föreligger	14 § Förvaltnings-lagen	Socialsekreterare Försörjningsstöds-handläggare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
3.5	Föreläggande att styrka ombudets behörighet	15 § Förvaltningslagen	Socialsekreterare Försörjningsstöds- handläggare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
4. Avskrivning av skuld				
4.1	Beslut om nedskrivning av eller befrielse från skuld avseende debiterad avgift till enskild	8 kap 1-2 §§ SoL 9 kap 4 § SoL	Ekonomichef	
5. Överklagande				
5.1	Yttrande med anledning av överklagande av delegats beslut		Delegat i ursprungsbeslut Jurist	I första hand delegat i ursprungsbeslut
5.2	Omprövning vid överklagande av beslut	46 § Förvaltningslagen	Delegat i ursprungsbeslut	
5.3	Beslut om avvisning av för sent inkommen överklagan	45 § Förvaltningslagen	Delegat i ursprungsbeslut	Beslutet benämns rättidsprövning
5.6	Prövning vid jävsinvändning	16-18 §§ Förvaltningslagen	Enhetschef inom handläggning	
5.7	Beslut att överklaga eller att ej överklaga domstolsbeslut till Förvaltningsrätt och Kammarrätt		Enhetschef inom handläggning Myndighetsutskott*	*Myndighets- utskottet har beslutanderätt i egna fattade beslut
5.8	Beslut att begära prövningstillstånd till Högsta Förvaltningsdomstolen		Kontorschef Myndighetsutskott*	*Myndighets- utskottet har beslutanderätt i egna fattade beslut
5.9	Beslut om föreläggande för en enskild att avhjälpa en brist i en framställning	20 § Förvaltningslagen	Delegat i ursprungsbeslut	
5.10	Beslut att avslå begäran om att avgöra ett ärende	12 § Förvaltningslagen	Enhetschef inom handläggning	
5.11	Yttrande vid överklagan om beslut enligt punkt 6.10		Enhetschef inom handläggning	
5.12	Beslut om begäran om inhibition	28 § Förvaltningsprocesslagen	Enhetschef inom handläggning Kontorschef Myndighetsutskott*	*Myndighets- utskottet har beslutanderätt i egna fattade beslut

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
6. Fullmakt / ombud				
6.1	Beslut att företräda nämnden i domstol i ärenden som rör enskild, eller beslut att utse ombud i sådana fall	10 kap 2 § SoL	Verksamhetschef inom handläggning Jurist	
6.2	Beslut om fullmakt att företräda nämnden i övriga mål och ärenden, eller beslut att utse ombud i sådana fall	10 kap 2 § SoL	Kontorschef Jurist	
7. Yttranden				
7.1	Yttrande till överförmyndare eller tingsrätt angående förordnande av god man eller förvaltare	11 kap 16 § Föräldrabalken	Socialekreterare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS Enhetschef i verkställighet*	*Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag
7.2	Yttranden och yttrande vid remisser till myndigheter, övriga elevärenden, myndighetsbeslut och övriga överklaganden som inte är ställt till nämnd		Kontorschef	Avser de yttranden som inte finns reglerade i övrigt
7.3	Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och övriga tillsynsmyndigheter (exempelvis: Skolinspektionen, Diskrimineringsombudsmannen och Justitiekanslern) som rör individärenden	13 kap 5 § SoL	Ordförande i Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	Yttranden till Justitie- ombudsmannen beslutas alltid av nämnd
7.4	Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och domstol gällande ej verkställda gynnande beslut	16 kap 6a § SoL	Ordförande i Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	
8. Allmänna handlingar och sekretess				
8.1	Fatta överklagbart beslut att inte lämna ut journaler och handlingar som härrör från verksamhet enligt SoL, LSS, LVU och LVM	2 kap 1 och 2 §§ i Tryckfrihets- förordningen, 6 kap. 3-4 § samt 10 kap 4, 13-14 §§ i Offentlighets- och sekretess- lagen	Efter 1 år i tjänst: Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS Socialekreterare Försörjningsstöds- handläggare Familjerättssekreterare Enhetschef i verkställighet*	När delegat arbetat mindre än 1 år ska beslut fattas av överordnad chef alternativt 1: e socialsekreterare *Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag Utelämnande av allmän handling är verkställighet, menprövning sker alltid vid utlämnande

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
8.2	Fatta överklagbart beslut om att inte lämna ut allmän handling till enskild eller annan myndighet samt uppställande av förbehåll i samband med utlämnande till enskild	2 kap. 1 och 15 § Tryckfrihetsförordningen, tillämpliga lagrum i Offentlighets- och sekretesslagen	Sektorchef* Kontorschef	*Gäller handlingar som ej härrör till ett kontor Utlämnande av allmän och offentlig handling är verkställighet, menprövning sker alltid vid utlämnande
9. Externa köp				
9.1	Beslut om köp av tjänst i annan kommun eller enskild verksamhet inom ramavtal samt undertecknande av placeringskontrakt		Enhetschef inom handläggning	
9.2	Beslut om köp av tjänst i annan kommun eller enskild verksamhet utom ramavtal samt undertecknande av placeringskontrakt		Kontorschef myndighet	
10. Personuppgifter				
10.1	Befogenhet att underteckna personuppgiftsbiträdesavtal för den personuppgiftsansvariges del	Art. 28 GDPR	Biträdande sektorchef	
10.2	Beslut att inte anmäla en personuppgiftsincident till tillsynsmyndigheten när det är osannolikt att personuppgiftsincidenten medför en risk för fysiska personers rättigheter och friheter	Art. 33.1 GDPR	Dataskyddssamordnare	
10.3	Beslut att helt eller delvis avslå den registrerades begäran eller inte vidta åtgärder med anledning av begäran	Art. 12, Art. 15-22 GDPR	Dataskyddssamordnare	Avser rätten till tillgång (registerutdrag), rätten till rättelse och radering, rätten att bli bortglömd, rätten till begränsning av behandling, rätten till dataportabilitet, rätten att göra invändningar och automatiserat beslutsfattande
10.4	Beslut att förlänga tiden för tillhandahållande av information till den registrerade vid komplicerad begäran, maximalt ytterligare två månader	Art. 12.3 GDPR	Dataskyddssamordnare	
10.5	Beslut att ta ut en avgift vid uppenbart ogrundade och orimliga begäranden från den registrerade	Art. 12.5 a-b GDPR	Dataskyddssamordnare	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
11. Smittskyddslag				
11.1	Lämna upplysningar till smittskyddsläkare efter underrättelse från denne	6 kap 11 § Smittskyddslagen	Enhetschef inom handläggning och verkställighet 1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
11.2	Anmäla till smittskyddsläkare om den smittade inte följer de meddelade förhållningsreglerna	6 kap 12 § Smittskyddslagen	Enhetschef inom handläggning och verkställighet 1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
12. Lex Sarah				
12.1	Beslut att avsluta Lex Sarah-utredning	14 kap 6 SoL 24 e § LSS	Socialt ansvarig samordnare	Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag
12.2	Beslut att anmäla ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande till Inspektionen för vård och omsorg	14 kap 7 § SoL 24 f § LSS	Socialt ansvarig samordnare	Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag
13. Övrigt				
13.1	Beslut om avvikelse från gällande besluts- och delegationsförteckning (t ex för vikarierande och nyanställd socialsekreterare, handläggare, försörjningsstödshandläggare, biståndshandläggare)		Delegatens överordnade chef	Avser endast möjligheten att minska beslutanderätten. Vidaredelegation utöver delegationsförteckningen är ej tillåtet
13.2	Anmälan om bidragsbrott	6 § Bidragsbrottslag	Enhetschef inom försörjningsstöd Enhetschef myndighet	Gäller bara vid utbetalningar till enskild, enligt lag
13.3	Beslut att begära utdrag ur belastningsregistret och misstankeregistret		Enhetschef Socialsekreterare Familjehemssekreterare Familjerättssekreterare	I de verksamheter där det är lagstyr
13.4	Under löpande år besluta om förändringar av mottagningsattesteranter och beslutsattesteranter		Sektorchef	
13.5	Beslut om bidrag - ur fonder till enskilda upp till 25 % av basbelopp samt - till föreningar med verksamhet i överensstämmelse med fondvillkoren		Särskild utsedd handläggare	
13.6	Anmälan och ändringar i Omsorgsregistret (IVO)	7 kap 1 § SoL 23 § LSS	Särskild utsedd handläggare	

Specifikt för Omvårdnadsnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Avgiftshandläggning				
ON 1.1	Beslut om avgift för omsorgen om äldre och funktionshindrade	8 kap. 2 § SoL	Avgiftshandläggare	
ON 1.2	Beslut om individuellt tillägg avseende kostnad för – dubbelt boende – arvode till god man – övriga utgifter	8 kap. 2 § SoL	Avgiftshandläggare	
2. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL				
ON 2.1	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.2	Beslut om bistånd i form av vård- och omsorgsboende	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.3	Beslut om rätten till medboende	4 kap. 1 c § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.4	Beslut om bistånd i form av trygghetstelefon	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.5	Beslut om bistånd i form av dagverksamhet	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.6	Beslut om bistånd i form av korttidsvistelse/avlösningsvistelse	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.7	Beslut om bistånd i form av hjälp i hemmet	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	Utföraren sätter in akuta och nödvändiga insatser (även vak) som uppkommer under obekväm arbetstid, men runt hemsjukvårdspatienter godkänner konsultsjuksköterska under obekväm arbetstid att akut behov av vak sätts in.
ON 2.8	Beslut om insatser enligt förenklat beslutsfattande utifrån fastställda kriterier	4 kap. 2 a § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.9	Beslut om bistånd enligt 4 kap 1 § SoL vid flytt från annan kommun	2 kap. 8-9 §§ SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	Beslutet benämns förhandsbesked

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
3. Hälso- och sjukvård				
ON 3.1	Beslut om att till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) anmäla vissa allvarliga skador med mera i hälso- och sjukvården	3 kap. 5 § Patientsäkerhetslagen 4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig Sjuksköterska Medicinsk ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
ON 3.2	Beslut om rutin för delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter	4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinsk ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
ON 3.3	Beslut om att utse ansvarig sjuksköterska för läkemedelsförråd och läkemedelsrekvisition inom särskilda boendeformer samt hemsjukvård	4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
ON 3.4	Undertecknande av samverkansavtal för läkarmedverkan	16 kap. 1 § HSL	Verksamhetschef HSL	
ON 3.5	Beslut om anmälan av legitimerad personal som kan utgöra fara för patientsäkerheten till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).	3 kap. 7 § Patientsäkerhetslagen (2010:659)	Biträdande sektorchef	
ON 3.6	Anmälan och revidering i vårdgivarregistret (IVO)	2 kap. Patientsäkerhetslagen (2010:659)	Särskild utsedd handläggare	
ON 3.7	Yttranden till patientnämnd		Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)	
4. Allmänna handlingar och sekretess				
ON 4.1	Fatta överklagbart beslut om att inte lämna ut journaler och handlingar som härrör från verksamhet enligt hälso- och sjukvårdslagen	2 kap. 1 och 2 § i Tryckfrihetsförordningen, 6 kap. 3-4 § samt 10 kap. 4, 13-14 §§ i Offentlighets- och sekretesslagen 8 kap. 2 i Patientdatalagen	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinskt ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad. Utlämnande av allmän handling är verkställighet, menprövning sker alltid vid utlämnande
5. Övrigt				
ON 5.1	Undertecknande samt uppsägning av andrahandskontrakt vid uthyrning av lägenhet i vård- och omsorgsboende		Enhetschef i verkställighet Boendesamordnare*	*gäller bara vid driftsentreprenader

Specifikt för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS				
AFN 1.1	Beslut om personkretstillhörighet	1 och 7 §§ LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.2	Beslut om biträde av personlig assistent	9 § 2 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.3	Beslut om ekonomiskt stöd till skäliga kostnader för personlig assistans utöver assistansersättning	9 § 2 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.4	Beslut om ekonomiskt stöd till skäliga kostnader för personlig assistans inklusive merkostnad för sjuklön	9 § 2 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.5	Beslut om utbetalning av ekonomiskt stöd enligt 9 § 2 p. till annan än den ersättningsberättigade	11 § LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.6	Beslut om att kräva återbetalning vid felaktig ekonomisk ersättning enligt 9 § 2 p. LSS	12 § LSS	Enhetschef myndighet	
AFN 1.7	Beslut om ledsagarservice	9 § 3 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.8	Beslut om biträde av kontaktperson a) upp till 20 timmar/månad	9 § 4 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
	b) över 20 timmar/månad	9 § 4 p. LSS	Enhetschef myndighet	
AFN 1.9	Beslut om arvode och omkostnadsersättning utöver nämndens fastställda princip		Enhetschef uppdragstagarenhet	
AFN 1.10	Beslut om avlösarservice i hemmet	9 § 5 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.11	Beslut om korttidsvistelse utanför hemmet	9 § 6 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.12	Beslut om korttidstillsyn för skolutgång över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov	9 § 7 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.13	Beslut om boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn och ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet	9 § 8 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.14	Beslut om bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna	9 § 9 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.15	Beslut om daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig	9 § 10 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.16	Fastställande av avgift från förälder i samband med placering av barn	20 § LSS, 6 kap. 2-4 §§ SFS	Avgiftshandläggare	
AFN 1.17	Beslut om att nämnden ska uppbära underhållsstöd	20 § LSS 18 kap. 19 §	Avgiftshandläggare	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
		Socialförsäkringsbalken		
AFN 1.18	Upprättande av individuell plan vid begäran från den enskilde	10 § LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.19	Beslut om bistånd enligt 9 § LSS vid flytt från annan kommun	16 § LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	Beslutet benämns förhandsbesked
2. Vuxenutbildning				
AFN 2.1	Mottagande av elev till grundläggande vuxenutbildning	20 kap. 13 § och 2 st 14 § Skollagen	Ordförande i antagningsråd	Ersättare: vice ordförande
AFN 2.2	Beslut om behörighet till utbildning på gymnasial nivå	20 kap 20 § Skollagen	Ordförande i antagningsråd	Ersättare: vice ordförande
AFN 2.3	Beslut om/yttrande över interkommunal ersättning inom gymnasial vuxenutbildning	20 kap. 21 § Skollagen	Ordförande i antagningsråd	Ersättare: vice ordförande
AFN 2.4	a) Mottagande av elev till gymnasial utbildning	20 kap. 22 § Skollagen	Rektor	
	b) Antagning av elev till gymnasial utbildning	20 kap. 23 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.5	Mottagande av elev till svenska för invandrare	21 kap. 7§ Skollagen	Ordförande i antagningsråd	Ersättare: vice ordförande
AFN 2.6	a) Mottagande av elev till särskild utbildning för vuxna	21 kap. 7 § Skollagen	Rektor	
	b) Antagning av elev till särskild utbildning för vuxna	21 kap. 7 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.7	Beslut om vilka nationella kurser som ska ges	2 kap. 9 § Förordning för vuxen-utbildning	Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.8	Beslut om vilka kurser eller delkurser som ska anordnas	2 kap. 4 § Förordning för vuxen-utbildning	Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.9	Beslut om dispens avseende underåriga sökande	3 kap 2 § Förordning för vuxenutbildning	Ordförande i antagningsråd	Ersättare: vice ordförande
AFN 2.10	Beslut om undantag från att utbildningen i svenska för invandrare ska omfatta mindre eller mer än 15 timmars undervisning under en fyraveckorsperiod	20 kap. 24 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.11	Beslut om att utbildning på kursen ska upphöra för elev	20 kap. 9 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.12	Beslut om att låta elev återuppta studier där beslut om att utbildningen ska upphöra efter beslut i enlighet med 2.9 eller efter avstängning	20 kap. 9 § Skollagen	Ordförande i antagningsråd	Ersättare: vice ordförande
AFN 2.13	Beslut om avgift för böcker och andra lärmiddel	20 kap. 7 § och 21 kap. 6 § Skollagen	Rektor	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
AFN 2.14	Beslut om att en person ska anses ingå i målgruppen som kan ansöka om studiestartsstöd		Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.15	Upprätta plan mot kränkande behandling	6 kap. 6-8 §§ Skollagen	Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.16	Utreda omständigheter och vidta åtgärder avseende kränkande behandling	6 kap. 10 § Skollagen	Rektor	
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL				
AFN 3.1	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare 1:e handläggare Försörjningsstöds- handläggare Biståndshandläggare SoL/psyk och SoL/LSS	
AFN 3.2	Beslut om försörjningsstöd enligt norm + 10 %	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare Försörjningsstöds- handläggare Särskild utsedd handläggare	
AFN 3.3	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt upp till 10 % av basbelopp	4 kap. 1-2 §§ SoL	Socialsekreterare Försörjningsstöds- handläggare Särskild utsedd handläggare	
AFN 3.4	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt upp till 25 % av basbelopp	4 kap. 1-2 §§ SoL	1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
AFN 3.5	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt upp till ett basbelopp	4 kap. 1-2 §§ SoL	Enhetschef försörjningsstöds- heten	
AFN 3.6	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt över ett basbelopp	4 kap. 1-2 §§ SoL	Verksamhetschef försörjningsstöds- heten	
AFN 3.7	Beslut om återkrav av felaktigt utgivet ekonomiskt bistånd	9 kap. 1 § SoL	Enhetschef försörjningsstöds- heten	
AFN 3.8	Beslut om bistånd i form av förvaltning av egna medel	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef försörjningsstöds- heten	
AFN 3.9	Undertecknande samt uppsägning av förstahandskontrakt av lägenhet i serviceboende		Verksamhetschef administrativt stöd Lokalsamordnare	I första hand verksamhetschef administrativt stöd
AFN 3.10	Undertecknande samt uppsägning av andrahandskontrakt vid uthyrning av lägenhet i gruppboende, serviceboende samt gruppboende och serviceboende		Boendesamordnare *	*även vid driftsentreprenad
AFN 3.11	Beslut om bistånd i form av gruppboende och serviceboende	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL/psyk och SoL/LSS	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
AFN 3.12	Beslut om bistånd i form av hjälp i hemmet (s k boendestöd och personligt stöd)	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL/psyk och SoL/LSS	Utföraren sätter in akuta och nödvändiga insatser (även vak) som uppkommer under obekvämt arbetstid, men runt hemsjukvårdspatienter godkänner konsultjuksköterska under obekvämt arbetstid att akut behov av vak sätts in.
AFN 3.13	Beslut om kommunalt bostadstillägg enligt kommunfullmäktigebeslut 22 juni 2015		Särskild utsedd handläggare	
4. Dödsbo				
AFN 4.1	Dödsboanmälan	20 kap. 8 § Ärvdabalken	Särskild utsedd handläggare	
AFN 4.2	Omhändertagande av dödsbo	18 kap. 2 § Ärvdabalken	Enhetschef försörjningsstödsenheten	

Specifikt för Socialnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Yttranden				
SON 1.1	Yttrande angående undantag från bestämmelserna om förbud för barn under 15 år att medverka vid offentliga tillställningar	21 § Allmänna ordningsstadgan	Enhetschef inom mottagningsenhet, utredningsenheten barn och utredningsenheten ungdom	
SON 1.2	Yttranden i frågor om körkort, trafik kort, flygcertifikat, vapenlicens och hemvärnet		Socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen Jurist	
SON 1.3	Yttrande till polismyndigheten om utfärdande av pass för barn under 18 år	3 § Passförordning	Socialsekreterare Familjerättssekreterare Barnsekreterare	
SON 1.4	Yttrande till allmän domstol om överlämnande till särskild vård för unga	32 kap. 1 § Brottsbalken	Socialsekreterare	
SON 1.5	Yttrande till åklagarmyndighet	Lag med bestämmelser om unga lagöverträdare 11 §	Socialsekreterare	
SON 1.6	Yttrande till allmän domstol då LVM är aktuell	31 kap. 2 § Brottsbalken	Socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	
SON 1.7	Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och domstol efter beslut att inte ta emot ärende	2a kap. 10-12 §§ SoL	Enhetschef myndighet	
SON 1.8	Yttrande över ansökan om bostadsbidrag till familj där barn vistas i familjehem, bostadstillägg till institution eller till hushåll där någon familjemedlem har en funktionsnedsättning	SFB 93 kap. 2 § resp. 98 kap. 11 §	Socialsekreterare	
2. Övrigt				
SON 2.1	Beslut att socialnämnden i visst fall ska uppbära barnbidrag	16 kap. 18 § Socialförsäkringsbalken	Socialsekreterare	
SON 2.2	Beslut att polisanmäla misstanke om brott rörande barn	10 kap. 21 § Offentlighets- och sekretesslagen	1:e socialsekreterare Socialsekreterare efter 2 år i tjänst	Denna punkt syftar ej till orosanmälan. Orosanmälan är alla anställda skyldiga att göra
SON 2.3	Beslut att inte polisanmäla misstanke om brott mot barn		Enhetschef handläggning	Denna punkt syftar ej till orosanmälan. Orosanmälan är alla anställda skyldiga att göra

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 2.4	Väcka talan om överflyttning av vårdnad	6 kap. 7, 8, 8a och 9 §§ Föräldrabalken	Socialnämnd	Delegeringsförbud enligt lag
SON 2.5	Beslut om framställning till annan kommun om överflyttning av ärende samt ansökan till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om överflyttning av ärende	2a kap. 10-12 §§ SoL	Enhetschef handläggning	
SON 2.6	Beslut i fråga om mottagande av ärenden från annan kommun	2a kap. 10-12 § SoL	Enhetschef handläggning	
SON 2.7	Beslut om bidrag (föreningsstöd) till social verksamhet med insatser upp till 50 % av basbelopp per år		Särskild utsedd handläggare	
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL				
SON 3.1	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare 1:e handläggare	Enligt 11 kap. 1 a § SoL ska en omedelbar skyddsbedömning göras när anmälan rör barn eller unga. För nämndens utredningsskyldighet enligt 7 § LVM är det tillräckligt att det kan finnas skäl för tvångsvård för att en utredning ska påbörjas, dvs. att det kan antas att förutsättningarna är uppfyllda.
SON 3.2	Beslut om att utredning inte ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Enhetschef 1:e socialsekreterare 1:e handläggare Socialsekreterare inom mottagningsenheten*	*efter 2 år i tjänst
SON 3.3	Beslut om att utredning inte ska föranleda åtgärd	11 kap. 1 §	1:e socialsekreterare 1:e handläggare Socialsekreterare inom mottagningsenhet*	*efter 2 år i tjänst
SON 3.4	Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd upp till 10 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare Barnsekreterare	
SON 3.5	Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd upp till 25 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
SON 3.6	Beslut om återkrav av felaktigt utbetalt ekonomiskt bistånd	9 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom handläggning	
SON 3.7	Beslut om återkrav av felaktigt utgivet ekonomiskt bistånd	9 kap. 1 § SoL	1:e socialsekreterare	
SON 3.8	Beslut om bistånd med kontaktfamilj	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 3.9	Beslut om bistånd med kontaktperson a) upp till 20 timmar/månad	4 kap. 1 § och 3 kap. 6 § SoL	Socialsekreterare Barnsekreterare	
	b) utöver 20 timmar/månad	4 kap. 1 § SoL 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
SON 3.10	Beslut om arvode och omkostnadsersättning utöver nämndens fastställda princip		Enhetschef rekryteringsenheten	
SON 3.11	Beslut om öppenvårdsinsatser i egen regi för barn, ungdom och familj	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	
SON 3.12	Beslut om utredningsplats på Familjeboendet	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	
SON 3.13	Beslut om förtur till bostad av sociala skäl	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten	
SON 3.14	Beslut om bistånd i form av övergångsavtal	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten	
SON 3.15	Beslut om anvisning av övergångsbostad		Enhetschef boendeenheten	
SON 3.16	Beslut om bistånd i form av vistelse i journlägenhet	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten	
SON 3.17	Beslut om bistånd i form av vistelse på akutboende	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten	
SON 3.18	Beslut om medgivande till vård och sociala insatser	6 kap. 13a Föräldrabalken	Myndighetsutskott	
SON 3.19	Beslut om förlängning av utredningstid	11 kap. 2 § SoL	Enhetschef handläggning	
SON 3.20	Beslut om inskrivning, utskrivning och avvisning på HVB och boendeenheter i egen regi		Föreståndare för hemmet/enhetschef boendeenheterna	
SON 3.21	Beslut om att ta ut ersättning (avgift) från enskild biståndstagare	8 kap. 1–2 §§ SoL	Avgiftshandläggare	
SON 3.22	Fastställande av avgift från förälder i samband med placering av barn	8 kap. 1 § SoL	Avgiftshandläggare	
SON 3.23	Beslut om att nämnden ska uppbära underhållsstöd	18 kap. 19 § Socialför- säkringsbalken	Avgiftshandläggare	
SON 3.24	Framställning till Försäkringskassan om ändring av mottagare för allmänt barnbidrag	16 kap. 18 § Socialför- säkringsbalken	Socialsekreterare Familjehemssekreterare Barnsekreterare	
SON 3.25	Framställan till CSN om ändring av mottagare för studiebidrag		Socialsekreterare	
4. Insatser för barn och ungdom				
SON 4.1	Beslut om placering i familjehem och HVB för a) barn upp till 18 år	4 kap. 1 § SoL	Myndighetsutskott	
	b) personer över 18 år	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenhet	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 4.2	Medgivande för annat enskilt hem än vårdnadshavare/förälder att ta emot underårig för stadigvarande vård och fostran.	6 kap. 6 § SoL	Myndighetsutskott	Gäller vid privatplaceringar
SON 4.3	Beslut om att annat enskilt hem än vårdnadshavaren/förälder får ta emot underårig för stadigvarande vård och fostran.	6 kap. 6 § SoL	Myndighetsutskott	Gäller vid socialnämndens placeringar
SON 4.4	Beslut om tillfällig placering i kontrakterat jourhem, släkting-/nätverkshem	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom mottagningsenhet, utredningsenhet barn, utredningsenhet ungdom och familjehemsenhet	
SON 4.5	Beslut om tillfällig placering i upphandlade HVB	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom mottagningsenheten, utredningsenheten barn, utredningsenheten ungdom och familjehemsenheten	
SON 4.6	Beslut att godkänna kontrakterade jourhem	6 kap. 6 § SoL	Myndighetsutskott	
SON 4.7	Beslut om kostnader vid placering, omplacering eller flyttning från familjehem/institution, med högst 40 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare Familjehemssekreterare	
SON 4.8	Beslut om övriga omkostnader till familjehem för extra utrustning, resekostnader med mera med högst 25 % av basbelopp per månad/barn	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare Familjehemssekreterare	
SON 4.9	Beslut om ersättning för förlorad arbetsförtjänst till familjehem	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef familjehemsenheten	
SON 4.10	Beslut om kostnad för personligt stöd i skolan samt resekostnader i samband med placering	4 kap. 1 § SoL 11 § LVU	Enhetschef myndighet	
SON 4.11	Övervägande av vård	6 kap. 8 § SoL	Myndighetsutskott	
SON 4.12	Övervägande av vårdnadsöverflyttning	6 kap. 8 § 2 st SoL	Myndighetsutskott	
SON 4.13	Kostnader för skador som barn vållar i familjehem och som ej ersätts av hem- och ansvarsförsäkring, med högst 25 % av basbelopp		Säkerhetssamordnare	
SON 4.14	Beslut om ersättning i familjehem upp till högsta nivå inom SKL:s rekommendationer		Familjehemssekreterare inom rekryteringsenheten och familjehemsenheten	
SON 4.15	Beslut om resursfamilj för familjehemsplacerade barn		Familjehemssekreterare inom rekryteringsenheten och familjehemsenheten	
SON 4.16	Beslut gällande umgängesresor efter vårdnadsöverflytt till tidigare familjehem		Familjehemssekreterare	
SON 4.17	Beslut om bistånd i form av stödboende	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
5. Insatser för vuxna				
SON 5.1	Beslut om bistånd i form av a) familjehem	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen	
	b) HVB	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen	
SON 5.2	Beslut om anhörigvecka till en kostnad av maximalt 15 000 kr/tillfälle	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen	
SON 5.3	Beslut om bistånd i form av stödboende	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	
SON 5.4	Beslut om bistånd i form av träningslägenhet	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen	
SON 5.5	Beslut om bistånd i form av tillsynsboende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen	
SON 5.6	Beslut om bistånd i form av öppenvård	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	
SON 5.7	Beslut om placering i skyddat boende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen	
6. Lag om särskilda bestämmelser för vård av unga, LVU				
SON 6.1	Beslut om ansökan till förvaltningsrätt om vård enligt LVU	4 § LVU	Myndighetsutskott	Delegeringsförbud
SON 6.2	Beslut om omedelbart omhändertagande	6 § LVU	Myndighetsutskott	
SON 6.3	Beslut om omedelbart omhändertagande då myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	6 § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt
SON 6.4	Beslut om omedelbart omhändertagande	6a § LVU	Myndighetsutskott	
SON 6.5	Beslut om omedelbart omhändertagande då myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	6a § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt
SON 6.6	Begäran om förlängd utredningstid vid 6 § LVU	8 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SON 6.7	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra	9 § LVU	Myndighetsutskott	
SON 6.8	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra då myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	9 § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt, vid eget beslut enligt 6 § LVU
SON 6.9	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra	9a § LVU	Myndighetsutskott	
SON 6.10	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra då myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	9b § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt, vid eget beslut enligt 6a § LVU

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 6.11	Begäran om förlängd utredningstid vid 6a § LVU	9a § LVU	Myndighetsutskott	
SON 6.12	Beslut om hur vården ska ordnas och om var den unge ska vistas	11 § 1, 2 st LVU	Myndighetsutskott	
SON 6.13	Beslut om hur vården ska ordnas och om var den unge ska vistas då myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	11 § 3 st LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt till SON 6.12
SON 6.14	Beslut rörande den unges förhållanden i den mån beslutet ej är att hänföra till 11 § 1 och 2 st LVU	11 § 4 st LVU	Socialsekreterare inom utredningsenheten barn och utredningsenheten ungdom	
SON 6.15	Övervägande av vård med stöd av 2 § LVU	13 § 1 st LVU	Myndighetsutskott	
SON 6.16	Övervägande av vårdnadsöverflyttning	13 § 3 st LVU	Myndighetsutskott	
SON 6.17	Omprövning av vård med stöd av 3 § LVU	13 § 2 st LVU	Myndighetsutskott	
SON 6.18	a) Beslut om rätt till umgänge eller beslut om att vistelseort inte ska röjas för vårdnadshavare	14 § 2 st LVU	Socialnämnd	
	b) I brådskande fall då nämndens beslut ej kan avvaktas	14 § 2 st LVU	Ordförande i socialnämnden	
SON 6.19	Övervägande av beslut beträffande umgänge eller hemlighållande av vistelseort	14 § 3 st LVU	Myndighetsutskott	
SON 6.20	Beslut om att vård enligt LVU ska upphöra	21 § LVU	Myndighetsutskott	
SON 6.21	Beslut om - särskild kontaktperson - deltagande i öppenvårdsbehandling	22 § 1, 2 st LVU	Myndighetsutskott	
SON 6.22	Beslut att utse och entlediga kontaktperson	22 § 1, 2 st LVU	Socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten barn och utredningsenheten ungdom	
SON 6.23	Ansökan hos förvaltningsrätt om flyttningsförbud	24 § LVU	Myndighetsutskott	
SON 6.24	Övervägande av om flyttningsförbud fortfarande behövs	26 § LVU	Myndighetsutskott	
SON 6.25	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud	27 § LVU	Myndighetsutskott	
SON 6.26	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud	27 § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt till SON 6.25
SON 6.27	Beslut om att tillfälligt flyttningsförbud ska upphöra	30 § 2 st LVU	Myndighetsutskott	
SON 6.28	Beslut om den unges umgänge med vårdnadshavare efter beslut om flyttningsförbud eller tillfälligt flyttningsförbud	31 § LVU	Ordförande i socialnämnden	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 6.24	Beslut om läkarundersökning, läkare och plats för läkarundersökning	32 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SON 6.29	Beslut om biträde av polis för att genomföra läkarundersökning	43 § 1 st LVU	Ordförande i socialnämnden	
SON 6.30	Beslut om att begära biträde av polis för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande	43 § 2 st LVU	Särskild utsedd tjänsteman enligt bilaga 1	

7. Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM

SON 7.1	Beslut om att inleda utredning då man fått kännedom om att det kan finnas skäl att bereda någon tvångsvård	7 § LVM	1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen Socialsekreterare inom utredningsenheten vuxen och mottagningsenheten	
SON 7.2	Beslut att avsluta LVM-utredning utan åtgärd	7 § LVM	1:e socialsekreterare utredningsenheten vuxen	
SON 7.3	Beslut om läkarundersökning och utse läkare för undersökning	9 § LVM	1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen Socialsekreterare inom utredningsenheten vuxen	
SON 7.4	Beslut om att ansöka om tvångsvård enligt LVM	11 § LVM	Myndighetsutskott	
SON 7.5	Beslut om omedelbart omhändertagande av missbrukare	13 § LVM	Myndighetsutskott	
SON 7.6	Beslut om omedelbart omhändertagande av missbrukare då myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	13 § LVM	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt till SON 7.5
SON 7.7	Beslut om upphävande av omedelbart omhändertagande	18 b § LVM	Myndighetsutskott	
SON 7.8	Beslut om upphävande av omedelbart omhändertagande då myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	18 b § LVM	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt till SON 7.7
SON 7.9	Samråd och planering av vården	26, 28 §§ LVM	Socialsekreterare	
SON 7.10	Beslut om begäran av biträde av polis för genomförande av läkarundersökning	45 § 1 st LVM	1:e socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	
SON 7.11	Beslut om begäran om biträde av polis för inställelse till vårdinstitution	45 § 2 st LVM	1:e socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	
SON 7.12	Yttrande till åklagare vid åtalsprövning	46 § LVM	1:e socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	
SON 7.13	Yttrande till allmän domstol då den som begått brottslig gärning kan bli föremål för LVM-vård	31 kap. 2 § Brottsbalken	1:e socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 7.14	Beslut om egenavgift vid placering i HVB	8 kap. 1 § SoL 6 kap. 1 § SFS	Avgiftshandläggare	
8. Familjerättsärende				
SON 8.1	Yttranden enligt namnlag	45 § Namnlagen	Familjerättssekreterare	
SON 8.2	Godkännande av bekräftelse av faderskap/föräldraskap	1 kap. 4, 9 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare Familjerättsassistent	
SON 8.3	Inleda och avsluta faderskaps-/föräldraskapsutredning	2 kap. 1, 4–6, 8-9 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare Familjerättsassistent	
SON 8.4	Beslut att väcka och föra talan i mål om faderskap/föräldraskap	3 kap. 5-6, 8 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 8.5	Godkänna avtal om underhållsbidrag för framtiden om betalningsperioder överstiger 3 månader (ej engångsbelopp)	7 kap. 7, 11 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 8.6	Godkänna avtal om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 17a § Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 8.7	Beslut att utse utredare i mål och ärende om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 19 § Föräldrabalken	Enhetschef familjerättsenheten	
SON 8.8	Beslut om kontaktperson för stöd och hjälp i vårdnads- och umgängesärende	4 kap. 1 § SoL 3 kap. 6 § SoL 5 kap. 1 § SoL	Familjerättssekreterare	
SON 8.9	Beslut om samarbetssamtal	4 kap. 1 § SoL 5 kap. 3 § SoL 6 kap. 18 § Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 8.10	Beslut om överflyttning av faderskapsärende till annan kommun	2 kap. 3 § 2 st Föräldrabalken	Socialnämnd	
SON 8.11	Beslut att inte påbörja utredning eller att lägga ned påbörjad utredning om faderskap	2 kap. 7 § Föräldrabalken	Socialnämnd	
SON 8.12	Samtycke till att adoptionsförfarandet får fortsätta	6 kap. 14 § SoL	Familjerättssekreterare	
SON 8.13	Medgivande att ta emot utländskt barn för adoption	6 kap. 12 § SoL	Myndighetsutskott	
SON 8.14	Beslut att utse utredare att genomföra en adoptionsutredning	4 kap. 14 § Föräldrabalken	Enhetschef familjerättsenheten	
9. Alkohollag				
SON 9.1	Nytt permanent tillstånd till allmänheten och slutna sällskap vid nytt serveringsställe	8 kap. 2 § Alkohollag	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 9.2	Permanent tillstånd för ny restauratör inom befintligt serveringsställe	8 kap. 2 § Alkohollag	Myndighetsutskott	
SON 9.3	Ansökan från konkursförvaltare om serveringstillstånd vid serveringsställe som försatts i konkurs	9 kap. 12 § Alkohollag	Alkoholhandläggare	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
		8 kap. 2 § Alkohollag		
SON 9.4	Serveringstid efter kl. 01.00 till tillfälliga tillstånd för slutna sällskap	8 kap. 19 § Alkohollag	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 9.5	Ändring av serveringstid inom den lagstadgade tiden, kl. 11.00 – 01.00	8 kap. 19 § Alkohollag	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 9.6	Ändring avseende högre valör på alkoholdryck	8 kap. 2 § Alkohollag	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 9.7	Ändring avseende utökad/förändrad serveringsyta	8 kap. 14 § Alkohollag	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 9.8	Avskrivning av ärende och beslut i ärende som inte föranleder sanktioner		Alkoholhandläggare	
SON 9.9	Beslut om tillfälliga tillstånd till allmänheten upp till 2 dagar	8 kap. 2 § Alkohollag	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 9.10	Beslut om tillfälliga tillstånd till slutna sällskap	8 kap. 2 § Alkohollag	Alkoholhandläggare	
SON 9.11	Beslut om stadigvarande tillstånd för slutna sällskap vid cateringverksamhet	8 kap. 4 § Alkohollag	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 9.12	Godkännande av lokal vid catering	8 kap. 4 § Alkohollag	Alkoholhandläggare	
SON 9.13	Beslut om permanent tillstånd för servering på gemensam serveringsyta	8 kap. 14 § 2 st Alkohollag	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 9.14	Beslut om tillfälligt tillstånd för servering på gemensam serveringsyta	8 kap. 14 § 2 st Alkohollag	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 9.15	Beslut om särskilt tillstånd, permanent, för provsmakning vid tillverkningsställe	8 kap. 7 § 2 st Alkohollag	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 9.16	Beslut om särskilt tillstånd, tillfälligt, för provsmakning vid tillverkningsställe	8 kap. 7 § 2 st Alkohollag	Alkoholhandläggare	
SON 9.17	Beslut om tillfälligt tillstånd för provsmakning vid arrangemang	8 kap. 6 § 1 st 2 p Alkohollag	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 9.18	Meddelande av villkor för stadigvarande serveringstillstånd		Enhetschef tillståndsenheten	
SON 9.19	Meddelande av villkor för tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten		Enhetschef tillståndsenheten	
SON 9.20	Meddelande av villkor för tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap		Alkoholhandläggare	
SON 9.21	Anvisningar och information om lag och föreskrifter	8 kap. 9 § Alkohollag	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 9.22	Beslut om nedsättning av avgifter i vissa fall	8 kap. 10 § Alkohollag	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 9.23	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd på tillståndshavarens begäran	9 kap. 18 § 1 st 1 p Alkohollag	Alkoholhandläggare	
SON 9.24	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd på grund av att den	9 kap. 18 § 1 st 1 p Alkohollag	Alkoholhandläggare	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
	tillståndspliktiga serveringsverksamheten upphört			
SON 9.25	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd på grund av att nytt serveringstillstånd meddelats för samma serveringsställe	9 kap. 18 § 1 st 1 p Alkohollag	Alkoholhandläggare	
SON 9.26	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd i övriga fall	9 kap. 18 § 1 st 2–3 p Alkohollag	Myndighetsutskott	
SON 9.27	Beslut om varning	9 kap. 17 § Alkohollag	Myndighetsutskott	
SON 9.28	Beslut om försäljningsförbud av folköl	9 kap. 19 § Alkohollag	Myndighetsutskott	
SON 9.29	Beslut om erinran	9 kap. 17 § Alkohollag	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 9.30	Infordrande av uppgifter, bokföring med mera	9 kap. 13–15 §§ Alkohollag	Alkoholhandläggare	
SON 9.31	Begäran om att få tillträde till lokal	9 kap. 13, 15 §§ Alkohollag	Alkoholhandläggare Restauranginspektör	
SON 9.32	Begäran om polishandräckning	9 kap. 9 § Alkohollag	Alkoholhandläggare Restauranginspektör	
SON 9.33	Överklagande av domar från förvaltningsrätt/kammarrätt	10 kap. 1 § Alkohollag	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 9.34	Omprövning av ärende jämlikt § 27 Förvaltningslagen efter överklagande till förvaltningsrätt/kammarrätt	10 kap. 1 § Alkohollag	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 9.35	Yttrande till Förvaltningsrätt och Kammarrätt med anledning av överklagande, när yttrandet ligger i linje med det överklagade beslutet	10 kap. 1 § Alkohollag	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 9.36	Beslut att polisanmäla vid misstanke om brott mot alkohollagstiftningen		Enhetschef tillståndsenheten	
SON 9.37	Beslut om förlängd handläggningstid	5 § Alkohol-förordning	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 9.38	Beslut om kontrollköp	9 kap. 15 a § Alkohollag	Enhetschef tillståndsenheten	
10. Lotterilag				
SON 10.1	Avge yttrande till Lotteriinspektionen i tillståndsärenden		Alkoholhandläggare	
SON 10.2	Göra polisanmälan vid misstanke om brott mot lotterilagen		Enhetschef tillståndsenheten	
11. Lag om handel med vissa receptfria läkemedel				
SON 11.1	Rapportera brister till Läkemedelsverket	21 § lag om handel med vissa receptfria läkemedel	Alkoholhandläggare	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 11.2	Beslut om kontrollköp	21 a § lag om handel med vissa receptfria läkemedel	Enhetschef tillståndsenheten	
12. Tobakslag				
SON 12.1	Införda och ta emot anmälning från försäljningsställe	12 c § Tobakslag	Alkoholhandläggare	
SON 12.2	Debitera tillsynsavgift enligt taxa	19 b § Tobakslag	Alkoholhandläggare	
SON 12.3	Jämka tillsynsavgift	19 b § Tobakslag	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 12.4	Meddela föreläggande och förbud samt vite a) upp till 50 000 kronor	20 § 2 st Tobakslag	Enhetschef tillståndsenheten	
	b) över 50 000 kronor	20 § 2 st Tobakslag	Myndighetsutskott	
SON 12.5	Meddela försäljningsförbud och varning	20 a § Tobakslag	Myndighetsutskott	
SON 12.6	Omhändertagande av tobaksvaror	21 § Tobakslag	Alkoholhandläggare	
SON 12.7	Begära tillträde till lokaler med mera för undersökning	23 § Tobakslag	Alkoholhandläggare	
SON 12.8	Införda uppgifter som behövs för tillsynsverksamheten	22 § Tobakslag	Alkoholhandläggare	
SON 12.9	Begära handräckning från polis	23 b § Tobakslag	Alkoholhandläggare	
SON 12.10	Överklagande av dom från förvaltningsrätt	25 § 1 st Tobakslag	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 12.11	Överklagande av dom från kammarrätt	25 § 1 st Tobakslag	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 12.12	Omprövning av beslut efter överklagande av motpart	25 § 1 st Tobakslag	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 12.13	Yttrande till förvaltningsrätt med anledning av överklagande när yttrandet ligger i linje med det överklagade beslutet	25 § 1 st Tobakslag	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 12.14	Yttrande i övriga fall	25 § 1 st Tobakslag	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 12.15	Beslut om avskrivning av ärende		Alkoholhandläggare	
SON 12.16	Beslut om polisanmälan vid misstanke om brott mot tobakslagen		Enhetschef tillståndsenheten	
SON 12.17	Beslut om kontrollköp	22 a § Tobakslag	Enhetschef tillståndsenheten	
13. Lag om tobak och liknande produkter				
SON 13.1	Beviljande av tillstånd att bedriva detaljhandel eller partihandel med tobaksvaror	5 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 13.2	Meddelande av villkor för detaljhandelstillstånd samt	5 kap. 1 § Lag om tobak och	Enhetschef tillståndsenheten	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
	partihandelstillstånd	liknande produkter		
SON 13.3	Avslå ansökan om tillstånd att bedriva detaljhandel eller partihandel med tobaksvaror	5 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Myndighetsutskott	
SON 13.4	Återkallelse av tobakstillstånd på tillståndshavarens begäran	7 kap. 10 § p 1 Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare	
SON 13.5	Återkallelse av tobakstillstånd på grund av att den tillståndspliktiga försäljningsverksamheten upphört	7 kap. 10 § p 1 Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare	
SON 13.6	Återkallelse av tobakstillstånd på grund av att nytt tobakstillstånd meddelats för samma försäljningsställe	7 kap. 10 § 1 p Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare	
SON 13.7	Återkallelse av tobakstillstånd i övriga fall	7 kap. 10 § 2–4 p Lag om tobak och liknande produkter	Myndighetsutskott	
SON 13.8	Beslut om varning	7 kap. 11 § Lag om tobak och liknande produkter	Myndighetsutskott	
SON 13.9	Beslut om förbud att sälja elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare	7 kap. 13 § Lag om tobak och liknande produkter	Myndighetsutskott	
SON 13.10	Infordra uppgifter som behövs för tillsynsverksamheten	7 kap. 17 § Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare	
SON 13.11	Begära tillträde till lokaler med mera för undersökning	7 kap. 18 § Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare	
SON 13.12	Begära handräckning från polis	7 kap. 19 § Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare	
SON 13.13	Beslut om kontrollköp	7 kap. 22 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 13.14	Nedsättning av avgifter i vissa fall	8 kap 1-2 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 13.15	Avskriva ärende samt beslut i ärende som inte föranleder sanktion		Alkoholhandläggare	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 13.16	Meddela föreläggande och förbud utan eller med vite upp till 50 000 kr		Enhetschef tillståndsenheten	
SON 13.17	Meddela föreläggande och förbud med vite över 50 000 kr		Myndighetsutskott	
SON 13.18	Överklaga dom från förvaltningsrätt	9 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 13.19	Överklaga dom från kammarrätt	9 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 13.20	Omprövning av beslut efter överklagande av motpart		Enhetschef tillståndsenheten	
SON 13.21	Yttrande till förvaltningsrätt eller kammarrätt med anledning av överklagande när yttrandet ligger i linje med det överklagade beslutet	9 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef tillståndsenheten	
SON 13.22	Göra polisanmälan vid misstanke om brott mot lag om tobak och liknande produkter		Enhetschef tillståndsenheten	

Specifikt för Socialjouren

Delegerat av Socialnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutanderätt	Kommentar
1. Socialtjänstlagen, SoL				
SJ 1.1	Beslut att polisanmäla misstanke om brott rörande barn	10 kap. 21 § offentlighets- och sekretesslagen	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.2	Beslut i fråga om: försörjningsstöd enligt norm + 10 %	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.3	Beslut i fråga om övrigt bistånd upp till 10 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.4	Beslut om förvaltningens egna boenden	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.5	Beslut om att utredning ej ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.6	Beslut om tillfällig placering i jourhem/nätverkshem	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.7	Beslut om akut placering i HVB	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
2. Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU				
SJ 2.1	Beslut om omedelbart omhändertagande	6 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.2	Begäran om förlängd utredningstid vid 6 § LVU	8 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.3	Beslut om omedelbart omhändertagande då myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	6a § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt
SJ 2.4	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra då myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	9b § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt
SJ 2.5	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra	9 § LVU	Ordförande i socialnämnden	Vid eget beslut enligt 6 § LVU
SJ 2.6	Beslut om hur vården ska ordnas och om var den unge ska vistas	11 § 3 st LVU	Ordförande i socialnämnden	

SJ 2.7	Beslut rörande den unges förhållanden i den mån beslutet ej är att hänföra till 11 § 1 och 2 st LVU	11 § 4 st LVU	Socialsekreterare socialjour	
SJ 2.8	Beslut om rätt till umgänge eller beslut om att vistelseort ej ska röjas för vårdnadshavare då nämndens beslut ej kan avvaktas	14 § 2 st LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.9	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud	27 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.10	Beslut om den unges umgänge med vårdnadshavare efter beslut om flyttningsförbud eller tillfälligt flyttningsförbud	31 § LVU	Ordförande i socialnämnden	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutanderätt	Kommentar
SJ 2.9	Beslut om läkarundersökning, utseende av läkare samt bestämmande av plats för läkarundersökning	32 § LVU	Ordförande	
SJ 2.10	Beslut om biträde av polis för att genomföra läkarundersökning	43 § 1 st LVU	Ordförande	
SJ 2.11	Beslut om att begära biträde av polis för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande	43 § 2 st LVU	Särskild utsedd tjänsteman enligt bilaga 1	
3. Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM				
SJ 3.1	Beslut om att inleda utredning då man fått kännedom om att det kan finnas skäl att bereda någon tvångsvård	7 § LVM	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 3.2	Beslut om att inledd utredning ska läggas ned	7 § LVM	Enhetschef socialjour	
SJ 3.3	Beslut om läkarundersökning samt utse läkare för undersökning	9 § LVM	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 3.4	Beslut om omedelbart omhändertagande av missbrukare	13 § LVM	Ordförande	Kompletterande beslutsrätt till SJ 3.3
SJ 3.5	Beslut om upphävande av omedelbart omhändertagande	18 b § LVM	Ordförande	
SJ 3.6	Beslut om begäran av biträde av polis för genomförande av läkarundersökning	45 § 1 st LVM	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 3.7	Beslut om begäran om biträde av polis för inställelse till vårdinstitution	45 § 2 st LVM	Socialsekreterare socialjouren	

Beslutsärende: Vision för Omvårdnadsnämnden

8

19ON305

Tjänsteskrivelse

Handläggare
Martin Wagner
Tfn 026-17 93 05
martin.wagner@gavle.se

Omvårdnadsnämnden

Vision för omvårdnadsnämnden

Förslag till beslut

Att anta följande förslag till vision för omvårdnadsnämnden:
”Vi tar gemensamt ansvar för individens bästa”

Ärendebeskrivning

De tre nämnderna har gemensamt i en beredningsprocess under 2019 arbetat fram ett förslag till gemensam vision. Visionsarbetet har syftat till att skapa en gemensam övergripande riktning för de tre nämnderna med målsättningen en gemensam vision som talar till medarbetarna.

Utgångspunkterna har varit att visionen ska vara

- utmanande,
- tala till medarbetaren,
- skapa mening,
- uttrycka målgruppsfokus, samt
- passa alla målgrupper och verksamheter.

Nämndernas gemensamma beredningsprocess föreslår följande vision:

”Vi tar gemensamt ansvar för individens bästa”

Magnus Höjjer
Sektorchef
Välfärd Gävle

Svar på remiss - Hemställan
från Socialstyrelsen och
Läkemedelsverket om ändring
i
patientsäkerhetsförordningen,
dnr S2019/01397/FS

9

190N265

Remissvar

Handläggare
Ulrika Carlsson
Tfn 026-17 89 38
ulrika.carlsson@gavle.se

Omvårdnadsnämnden

Svar på remiss – Hemställan från Socialstyrelsen och Läkemedelsverket om ändring i patientsäkerhetsförordningen, dnr S2019/01397/FS

Förslag till beslut

Att anta yttrandet som sitt eget.

Bakgrund

Gävle kommun har mottagit remiss från Socialdepartementen med hemställan från Socialstyrelsen och Läkemedelsverket om ändring i patientsäkerhetsförordningen.

Gävle kommun, Styrning och stöd, har överlämnat remissen till Omvårdnadsnämnden för direktbesvarande till Socialdepartementet.

Ärendebeskrivning

Socialstyrelsen och läkemedelsverket hemställer om att 8 kap 5 § patientsäkerhetsförordningen (2010:1369) ges en ny lydelse.

I hemställan föreslås att Socialstyrelsens bemyndigande i 8 kap. 5 § 6 patientsäkerhetsförordningen bör ändras till lydelsen att Socialstyrelsen får meddela föreskrifter om kompetenskrav för sjuksköterskor för att de ska få förskriva läkemedel. Nuvarande lydelse är att Socialstyrelsen får meddela föreskrifter om kompetenskrav för sjuksköterskor för att de ska få förskriva läkemedel och *om den behörighet som sådan kompetens ger*. Vilka läkemedel som får förskrivas och på vilka indikatorer finns i dag i en bilaga till föreskriften som Socialstyrelsen meddelat. Dessa tas fram i samråd med Läkemedelsverket då Socialstyrelsen behöver hjälp med bedömningen om vilka läkemedel som är lämpligt för sjuksköterskor att förskriva.

På andra områden är ansvarsfördelningen mellan Socialstyrelsen och Läkemedelsverket den att Socialstyrelsen meddelar föreskrifter om kompetenskrav och Läkemedelsverket meddelar föreskrifter om vilka läkemedel som får förordnas av den aktuella yrkeskategorin.

Ansvarsfördelningen mellan myndigheterna skulle på så sätt bli mer enhetlig på läkemedelsområdet och myndigheternas kompetens kunna utnyttjas på ett bättre sätt än vad fallet är i dag.

Yttrande

Välfärd Gävle har tagit del av remissen ”Hemställan från socialstyrelsen och läkemedelsverket om ändring i patientsäkerhetsförordningen”.

Välfärd Gävle tillstyrker hemställan och instämmer i att det skulle bli mer enhetligt och tydligt och välkomnar därmed en ändring i patientsäkerhetsförordningen.

Magnus Höjjer
Sektorchef
Välfärd Gävle

Remissmissiv

Ärende Dnr 19KS336
Dok/Handl id 19KS336-2
2019-08-22

Veronica Silén
Telefon 026-17 81 01
Veronica.Silen@gavle.se

Till Omvårdnadsnämnden för direktbesvarande till
Socialdepartementet

Ärende Remiss gällande hemställen från Socialstyrelsen och
Läkemedelsverket om ändring i patientsäkerhetsförordningen
(2010:1369)

Vårt dnr 19KS336

Begäran om yttrande i rubricerat ärende.

Handlingar Remiss samt remiss med handling

Svarsdatum 2019-11-05

Upplysningar

Denna remiss är för direktbesvarande från er till Socialdepartementet.

Efter beslut skall protokollsutdrag samt handling skickas Socialdepartementet
med kopia till kommunstyrelsens diarium senast angivet datum.

Kontakta undertecknad om undantag krävs i något avseende.
Var vänlig och ge besked till oss om ni inte ämnar besvara.

Veronica Silén
Assistent
Administrativa avdelningen

Socialdepartementet

Hemställan från Socialstyrelsen och Läkemedelsverket om
ändring i patientsäkerhetsförordningen (2010:1369)

Remissinstanser

Askersunds kommun

Botkyrka kommun

Dalarna läns landsting

Dals-Eds kommun

E-hälsomyndigheten

Eslöv kommun

Essunga kommun

Filipstads kommun

Gällivare kommun

Gävle kommun

Härjedalens kommun

Hässleholms kommun

Inspektionen för vård och omsorg

Jönköpings läns landsting

Kungsör kommun

Landskrona kommun

Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag

Linköpings kommun

Malmö kommun

Nationella Samverkansgruppen patientsäkerhet

Norrbottnens läns landsting

Praktikertjänst AB

Riksföreningen för medicinskt ansvariga sjuksköterskor (MAS-MAR)

Sigtuna kommun

Skövde kommun

Sollefteå kommun

Stenungssunds kommun

Stockholms kommun

Sveriges hälso- och sjukvårdsstudenter

Sveriges Kommuner och Landsting

Sveriges Läkarförbundet

Sveriges läkarsällskap

Sveriges sjuksköterskeförening

Säter kommun

Sävsjö kommun

Uddevalla kommun

Umeå kommun

Uppsala läns landsting

Vilhelmina kommun

Vindeln kommun

Vårdförbundet

Vårdföretagarna

Värmlands läns landsting

Västra Götalands läns landsting

Åmåls kommun

Åre kommun

Örebro kommun

Örnsköldsviks kommun

Remissvaren ska ha kommit in till Socialdepartementet **senast den 5 november 2019**. Svaren bör lämnas i bearbetningsbar form (t.ex. Wordformat) per e-post till s.remissvar@regeringskansliet.se och s.fs@regeringskansliet.se. Ange diarienummer S2019/01397/FS och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Remissinstansens namn ska även anges i dokumentnamnet.
Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

Sara Johansson
Gruppchef

Regeringskansliet
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Hemställan om ändring i patientsäkerhetsförordningen

Hemställan

Socialstyrelsen och Läkemedelsverket hemställer om att 8 kap. 5 § patientsäkerhetsförordningen (2010:1369) ges nedanstående lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap. 5 §¹

Socialstyrelsen får meddela föreskrifter om

1. vilka moment som ska ingå i vårdgivarens systematiska patientsäkerhetsarbete enligt 3 kap. patientsäkerhetslagen (2010:659),
2. hur information ska ges till patienter och deras närstående enligt 3 kap. 8 § patientsäkerhetslagen,
3. vilka uppgifter som ska ingå i en patientsäkerhetsberättelse enligt 3 kap. 10 § patientsäkerhetslagen,
4. vilka åtgärder eller villkor som får ingå i en prøvotidsplan enligt 8 kap. 2 § patientsäkerhetslagen,
5. kompetenskrav för behörighet som kontaktlinsoptiker och för att optiker ska få rekvirera läkemedel,
6. kompetenskrav för sjuksköterskor för att de ska få förskriva läkemedel och om den behörighet som sådan kompetens ger,
6. kompetenskrav för sjuksköterskor för att de ska få förskriva läkemedel,
7. kompetenskrav för barnmorskor för att de ska få förskriva läkemedel, och
8. behörighet att förskriva sådana förbrukningsartiklar som avses i 8 kap. 9 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

Skälen för Socialstyrelsens och Läkemedelsverkets hemställan

I nuläget har Läkemedelsverket ett generellt bemyndigande att meddela föreskrifter om vad som ska gälla vid förordnande och utlämnande av läkemedel, 9 kap. 9 § 2 läkemedelsförordningen (2015:458). Socialstyrelsen har enligt 8 kap. 5 § 6 patientsäkerhetsförordningen bemyndigande att meddela föreskrifter om kompetenskrav för sjuksköterskor för att de ska få förskriva läkemedel och om den behörighet som sådan kompetens ger.

¹ Senaste lydelse 2017:94.

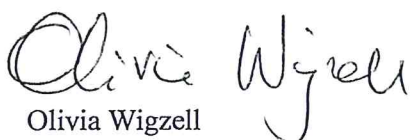
Socialstyrelsen har med stöd av bemyndigandet i 8 kap. 5 § 6 patientsäkerhetsförordningen meddelat föreskrifter om detta i Socialstyrelsens föreskrifter (HSLF-FS 2018:43) om behörighet för sjuksköterskor att förskriva och ordinera läkemedel. I en bilaga till föreskriften framgår det vilka läkemedel som sjuksköterskor med sådan kompetens som anges i föreskriften får förskriva. Tidigare hade Läkemedelsverket denna lista, bilaga 5 till Läkemedelsverkets dåvarande föreskrifter (LVFS 1997:10) om förordnande och utlämnande av läkemedel m.m. Genom förordningen (2003:17) om upphävande av bilaga 5 till Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 1998:6) om ändring i Läkemedelsverkets föreskrifter (1997:10) om förordnande och utlämnande av läkemedel m.m. (receptföreskrifter) upphävde regeringen bilaga 5 i Läkemedelsverkets föreskrifter. I prop. 1999/2000:56 s. 20-21 gjorde regeringen bedömningen att separata förteckningar över vilka indikationer som läkemedel får förskrivas för och vilka läkemedel som får förskrivas vore en olämplig ordning. Socialstyrelsen fick då ansvaret att i samråd med Läkemedelsverket besluta om de indikationer och de läkemedel som får omfattas av sjuksköterskornas förskrivningsrätt. Mot bakgrund av att Socialstyrelsen då utövade tillsyn över hälso- och sjukvårdens verksamheter samt hälso- och sjukvårdspersonalens yrkesutövning, särskilt när det gäller säkerhet och kvalitet, var detta enligt regeringen en ändamålsenlig ordning.

På andra områden är ansvarsfördelningen mellan Socialstyrelsen och Läkemedelsverket fortfarande densamma som den tidigare även var för sjuksköterskornas förskrivningsrätt. Det vill säga, Socialstyrelsen meddelar föreskrifter om vilken kompetens som krävs och Läkemedelsverket meddelar föreskrifter om vilka läkemedel som får förordnas av den aktuella yrkeskategorin. När det gäller t.ex. barnmorskorna så har Läkemedelsverket meddelat föreskrifter om vilka läkemedel som får förordnas av barnmorskor, Läkemedelsverkets föreskrifter (HSLF-FS 2016:34) om förordnande och utlämnande av läkemedel och teknisk sprit, medan Socialstyrelsen med stöd av 8 kap. 5 § 7 patientsäkerhetsförordningen har bemyndigande att meddela föreskrifter om kompetenskrav för barnmorskor för att de ska få förskriva läkemedel.

Huvudsakligen är det Läkemedelsverket som har kunskap om läkemedel varför Socialstyrelsen i stor utsträckning behöver Läkemedelsverkets hjälp med bedömningen av vilka läkemedel som är lämpliga för förskrivning av sjuksköterska. Vår uppfattning är att bemyndigandenas nuvarande utformning inte är ändamålsenlig med tanke på myndigheternas respektive ansvarsområden och att den nuvarande ordningen inte heller möter kraven på en god hushållning med statens samlade medel. Socialstyrelsen och Läkemedelsverket anser därför att Socialstyrelsens bemyndigande i 8 kap. 5 § 6 patientsäkerhetsförordningen bör ändras så att ansvaret för att ta fram föreskrifter rörande sjuksköterskornas förskrivningsrätt motsvarar det för barnmorskor och optiker. Det vill säga Socialstyrelsen har bemyndigande att ta fram föreskrifter om kompetens och Läkemedelsverket om vilka läkemedel som får förskrivas. På så sätt skulle ansvarsfördelningen mellan myndigheterna bli mer enhetlig på läkemedelsområdet och myndigheternas kompetens kunna utnyttjas på ett bättre sätt än vad som är fallet idag. En mer enhetlig ansvarsfördelning mellan myndigheterna på läke-

medelsområdet har även efterfrågats av Svensk sjuksköterskeförening och Vårdförbundet.²

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Olivia Wigzell, Socialstyrelsen, och av generaldirektören Catarina Andersson Forsman, Läke-medelsverket. I den slutliga handläggningen har chefsjuristen Pär Ödman, Socialstyrelsen, och verksjurist Kenneth Nordback, Läke-medelsverket, deltagit. Juristen Åsa Lindberg, Socialstyrelsen, och chefsjuristen Joakim Brandberg, Läke-medelsverket, har varit föredragande.

Olivia Wigzell
Generaldirektör
Socialstyrelsen

Catarina Andersson Forsman
Generaldirektör
Läke-medelsverket

² Remissvar över Socialstyrelsens ärende - Översyn av föreskriften om sjuksköterskornas förskrivningsrätt, dnr 4.1- 16171/2018.

Beslutsärende: Ekonomisk
månadsrapport, september
2019

10

19ON100

Missiv

Handläggare
Anders Paulsen
Tfn 026-17 90 95
anders.paulsen@gavle.se

Omvårdnadsnämnden

Ekonomisk månadsrapport för omvårdnadsnämnden, september 2019

Förslag till beslut

Att godkänna den ekonomiska månadsrapporten för omvårdnadsnämnden avseende september 2019.

Ärendebeskrivning

För omvårdnadsnämnden är det ackumulerade resultatet t.o.m. september 2019 minus 30,3 mnkr.

Resultatet för hela Valfärd Gävle t.o.m. september 2019 är minus 105,6 mnkr.

Prognosen för omvårdnadsnämnden avseende hela 2019 bedöms till minus ca 24 mnkr. Den största avvikelsen finns inom hemtjänsten som har en tydlig ökning av antalet utförda timmar.

Beslutsunderlag

I bifogad bilaga 1 redovisas omvårdnadsnämndens resultat för september 2019. Även investeringarna för 2019 redovisas i bilagan.

Magnus Höijer
Sektorchef
Valfärd Gävle

Tjänsteskrivelse

Handläggare
Anders Paulsen
Tfn 026-17 90 95
anders.paulsen@gavle.se

Omvårdnadsnämnden

Bilaga 1 till ekonomisk månadsrapport för omvårdnadsnämnden, september 2019

Allmänt om det ekonomiska nuläget för alla tre nämnderna som tillsammans ansvarar för verksamheten inom Valfärd Gävle

Resultatet för hela Valfärd Gävle är för perioden januari - september minus 105,6 mnkr.

Valfärd Gävle har i nuläget en preliminär budget fördelad med intäkter och kostnader för de olika verksamheter som ligger inom de tre nämndernas ansvarsområde. Principerna för fördelning av de gemensamma kostnaderna mellan nämnderna inom Valfärd Gävle är fastställda och ett ärende till kommunfullmäktige angående justering av kommunbidragets fördelning mellan de tre nämnderna är inlämnat till styrning och stöd.

Bedömningen av behovet av antal utförda timmar inom hemtjänsten, har ökat sedan underlaget till ramarna för 2019 beräknades (*grunden för den tilldelade budgeten från kommunfullmäktige är den bedömning av volymer som gjordes våren 2018*). Den nya bedömning som Valfärd Gävle gjort inför fördelningen av internbudgeten, innebär ökade kostnader i förhållande till ram med totalt ca 5,7 mnkr för omvårdnadsnämnden och arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden tillsammans.

Försörjningsstödet har ett nära samband med de arbetsmarknadsåtgärder som genomförs. Under senare delen av 2018 fanns det relativt många personer som hade en anställning i extratjänster och hade av den anledningen inte behov av ett försörjningsstöd. Under december 2018 var det närmare 200 personer i extratjänst som innan extratjänsten hade försörjningsstöd. Den faktiska kostnaden för försörjningsstödet 2018 uppgick till 157,2 mnkr. Budgeten som arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden fått 2019 till försörjningsstödet uppgår till 148,0 mnkr. Med utgångspunkt från att extratjänsterna upphör successivt under 2019 är bedömningen att den tilldelade ramen 2019 kommer att överskridas med 33 mnkr.

Gemensamma kommentarer till investeringar

Som ingångsvärde hade de tre nämnderna i ramtilldelningen för 2019 tillsammans 9,4 mnkr till investeringar.

Alla tre nämnderna hade i bokslutet för 2018 kvar pengar till investeringar som inte användes under året. Beloppen uppgår till totalt drygt 3,9 mnkr. Kommunfullmäktige beslutade den 25/3 att godkänna en överföring av dessa belopp till 2019. Detta innebär att de tre nämnderna tillsammans har totalt 13,4 mnkr till investeringar under 2019.

Bedömningen är att hela beloppet för investeringar kommer att användas under 2019 av de tre nämnderna gemensamt. Fördelningen av investeringarna ansvarar det fastighetsråd som finns inom Valfärd Gävle för.

Per den sista september har 4,0 mnkr bokförts som investeringar för de tre nämnderna tillsammans.

Resultaträkning t.o.m. september för hela Valfärd Gävle mot budget och uppdelad på de tre nämnderna (belopp i tkr).

Budgeten för 2019 är periodiserad under året med utgångspunkt från hur de faktiska kostnaderna och intäkterna har fördelat sig per månad under de senaste åren. Alla intäkter i form av kommunbidrag är för hela kommunen alltid fördelade med 1/12 per månad.

I den periodiserade budgeten för perioden januari – september för hela Valfärd Gävle är bedömningen att det skulle ha varit ett samlat underskott med -14,4 mnkr om resultatet för hela 2019 skulle ha en prognos med ett nollresultat. Den största anledningen till att det t.o.m. september ska vara underskott är att sommaren har höga personalkostnader för flera verksamhetsområden inom främst omvårdnadsnämnden (både ordinarie personal + vikarier). Vid en jämförelse mellan det budgeterade resultatet och faktiskt utfall t.o.m. september 2019 är det en differens om -91,2 mnkr.

	Utfall för perioden 2019-01-01 - 2019-09-30 (Intern bokföring inom respektive nämnd ingår inte)						
TOTALT	Valfärd	Budget	Avvikelse	Förändring %	ON	SN	AFN
Intäkter							
Taxor och avgifter	75 839	73 051	2 789	6,4%	67 167	6 528	2 167
Hysesintäkter	74 833	72 608	2 225	1,2%	36 303	24 192	14 481
Statsbidrag	196 253	183 512	12 741	-21,4%	7 188	21 696	167 369
Övriga intäkter	74 411	67 254	7 157	0,8%	-14 649	-6 472	97 168
Kommunbidrag	1 872 155	1 872 155	0	2,7%	938 737	324 174	609 245
Summa intäkter	2 293 492	2 268 580	24 912	0,1%	1 034 745	370 119	890 429
Kostnader							
Personalkostnader	-1 349 389	-1 337 136	-12 254	-1,7%	-636 880	-201 003	-511 506
Bidrag och transfereringar	-164 770	-136 047	-28 723	11,1%	-925	-9 336	-154 808
Köp av verksamhet och entreprenad	-513 544	-457 043	-56 501	13,9%	-276 116	-120 104	-118 659
Hyror och fastighetskostnader	-213 264	-211 914	-1 350	1,0%	-103 911	-50 869	-58 650
Övriga kostnader	-151 168	-132 287	-18 882	-4,3%	-41 323	-30 174	-79 673
Avskrivningar och intern ränta	-6 957	-8 573	1 616	-25,5%	-5 885	-24	-1 048
Summa kostnader	-2 399 093	-2 282 999	-116 094	2,1%	-1 065 040	-411 509	-924 345
Resultat	-105 601	-14 419	-91 182	80,9%	-30 295	-41 390	-33 916

Resultaträkning t.o.m. september för hela Valfärd Gävle uppdelad per kontor (belopp i tkr).

För de redovisade beloppen under perioden januari – september har manuella rättningar gjorts i bokföringen, men det pågår ett aktivt arbete för att se till att enskilda medarbetare får rätt tillhörighet i personalsystemet (*medarbetarna får rätt lön men bokföringen kan hamna på fel verksamhet*).

Valfärd Gävle	Utfall för perioden jan - sept 2019						
	201901-201909	Sektorsledning	Förebyggande och service	Myndighet	Stöd i hemmet	Boende	Utveckling och stöd
TOTALT							
Externa intäkter							
Taxor och avgifter	75 839	740	6 268	62 955	5 521	237	119
Hysesintäkter	74 833	0	1 342	23 714	-10	619	49 168
Statsbidrag	196 253	8 081	112 270	21 563	51 648	898	1 794
Övriga intäkter	74 411	453	14 061	33 963	2 841	1 962	21 132
Kommunbidrag	1 872 155	24 341	312 616	1 175 612	149 728	44 546	165 312
Interna intäkter							
Resursfördelning	641 782	0	0	0	209 632	432 150	0
Övriga interna intäkter	3 718	0	1 198	1 732	4	783	1
Summa intäkter	2 938 992	33 614	447 755	1 319 539	419 364	481 195	237 526
Externa kostnader							
Personalkostnader	-1 349 389	-15 267	-279 696	-170 982	-384 364	-457 630	-41 450
Bidrag och transfereringar	-164 770	-4 043	-122 040	-38 022	-99	0	-566
Köp av verksamhet och entreprenad	-513 544	-11 550	-11 894	-480 598	-7 653	-1 721	-130
Hyror och fastighetskostnader	-213 264	-1 392	-15 590	-33 574	-5 059	-4 190	-153 459
Övriga kostnader	-151 168	-4 767	-32 867	-13 525	-30 890	-38 074	-31 046
Avskrivningar och ränta	-6 957	-1 896	-943	-10	-2	-6	-4 100
Interna kostnader							
Resursfördelning	-641 782	0	0	-641 782	0	0	0
Övriga interna kostnader	-3 718	0	-3 115	0	-513	-90	0
Summa kostnader	-3 044 593	-38 915	-466 145	-1 378 494	-428 578	-501 710	-230 751
Resultat	-105 601	-5 301	-18 390	-58 955	-9 214	-20 515	6 775

Resultaträkning t.o.m. september för Omvårdnadsnämnden jämfört med periodiserad budget (belopp i tkr).

I den periodiserade budgeten för perioden januari – september för omvårdnadsnämnden är bedömningen att det skulle ha varit ett samlat underskott med -9,5 mnkr om resultatet för hela 2019 skulle ha en prognos med ett nollresultat. Denna budget kommer dock att förändras efter att kommunfullmäktige fattat beslut om ramomfördelningar mellan nämnderna.

Den största anledningen till att det t.o.m. september är underskott, är att summan har höga personalkostnader för flera verksamhetsområden (både ordinarie personal + vikarier). Vid en jämförelse mellan det budgeterade resultatet och faktiskt utfall t.o.m. september 2019 är det en differens om -20,7 mnkr.

Omvårdnadsnämnden	Utfall	Budget	Avvikelse mot budget
TOTALT	201901-201909	201901-201909	
Intäkter			
Taxor och avgifter	67 167	65 498	1 669
Hysesintäkter	36 303	35 997	306
Statsbidrag	7 188	5 633	1 555
Övriga intäkter	-14 649	37 055	-51 704
Kommunbidrag	938 737	938 737	0
Summa intäkter	1 034 745	1 082 919	-48 174
Kostnader			
Personalkostnader	-636 880	-616 975	-19 905
Bidrag och transfereringar	-925	-960	35
Köp av verksamhet och entreprenad	-276 116	-273 448	-2 668
Hyror och fastighetskostnader	-103 911	-104 072	160
Övriga kostnader	-41 323	-89 184	47 861
Avskrivningar och intern ränta	-5 885	-7 826	1 941
Summa kostnader	-1 065 040	-1 092 465	27 425
Resultat	-30 295	-9 546	-20 749

Sammanfattning av resultatet för omvårdnadsnämnden, september 2019

Enligt bokföringen är det ackumulerade resultat t.o.m. september 2019 minus 30,3 mnkr.

Kommentarer till resultatet t.o.m. september 2019

Hemtjänsttimmar -12,8 mnkr

Av de totalt 5,7 mnkr som antal hemtjänsttimmar bedöms öka kostnaderna med mellan den ram som tilldelades av kommunfullmäktige och internbudgeten, är 3,6 mnkr relaterade till omvårdnadsnämnden. Utöver detta har det de nio första månaderna utförts fler hemtjänsttimmar än internbudgeten planerade, vilket ökar kostnaderna hos myndighet med 10,1 mnkr mer än budget.

Kristinelundsgården -2,3 mnkr

Fortsatt öppet, men avvecklingen av Kristinelundsgården pågår och beräknas vara tömt till november 2019.

Avvikelser inom vård och omsorgsboenden -3,2 mnkr

Det finns fortfarande ett behov av att hyra in sjuksköterskor vid vård- och omsorgsboenden i högre grad än planerat. Detta har under nio månader inneburit ökade kostnader utöver budget med 1,6 mnkr. Det finns även ökade personalkostnader för OB och övertid med 1,6 mnkr.

Avvikelser inom stöd i hemmet -1,2 mnkr

Högre personalkostnader än budget och ökade kostnader för hjälpmedel inom Rehab ger ett underskott med 1,5 mnkr.

Betalningsansvar Regionen -1,1 mnkr

I mars 2018 infördes en ny ersättningsmodell mellan kommunerna i länet och Region Gävleborg när det gäller ersättningen till Regionen för de patienter som blir kvar på sjukhuset trots att de är bedömda som utskrivningsklara för att åka hem. I budgeten finns avsatt 2,0 mnkr för dessa ersättningar. Det har under de nio första månaderna bokförts 3,1 mnkr som ersättning till Regionen.

Prognos för hela 2019

Nedanstående bedömning av prognosen gäller de verksamheter som tillhör omvårdnadsnämndens direkta ansvarsområde. Totalt bedöms prognosen för omvårdnadsnämnden till minus ca 24 mnkr.

Hemtjänst -18,0 mnkr

Den ökade volymen av hemtjänst bedöms öka kostnaderna för myndighet med 14,4 mnkr utöver de 3,6 mnkr som omvårdnadsnämnden fått för låg volym i ramtilldelningen. Totalt innebär detta en prognos om 18,0 mnkr högre kostnader än ram.

Kristinelundsgården -3,0 mnkr

Fortsatt öppet, men avvecklingen av Kristinelundsgården pågår och beräknas vara tömt till november 2019. Totalt bedöms den förlängda öppettiden kosta 3 mnkr mer än budget.

Avvikelser inom vård och omsorgsboenden -4,5 mnkr

Behovet av att hyra in sjuksköterskor vid vård- och omsorgsboenden bedöms överskrida budget med 1,0 mnkr. Höga personalkostnader för OB och övertid vid vård- och omsorgsboenden bedöms kosta ca 3,5 mnkr mer än budget.

Avvikelser inom stöd i hemmet -1,5 mnkr

Högre personalkostnader än budget och ökade kostnader för hjälpmedel inom Rehab bedöms ge ett underskott med 1,5 mnkr.

Betalningsansvar Regionen -2,0 mnkr

Prognosen när det gäller betalningsansvaret till Regionen är osäker då det av erfarenhet varierar mycket under året. Med grund i ersättningen de nio första månaderna är bedömningen att kostnaden blir ca 2 mnkr högre än budget för 2019.

Stadsbidrag för förstärkning av äldreomsorgen +5 mnkr

Stimulansmedel från socialstyrelsen för förstärkning av äldreomsorgen, bland annat för att finansiera förlängd öppettid av Kristinelundsgården. Bokförs under oktober månad.

Beslutsärende:
Delegationsbeslut

11

190N57

Delegationsbeslut

1. Avgiftsbeslut
Perioden 190913 – 191017 202 st
2. Sammanställning av yttrande/handlingar från Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Sammanställning av begäran om yttrande/handlingar från Inspektionen för vård och omsorg (IVO)

	= Avslutade ärenden
	= Pågående ärenden

Nr	Skrivelse från IVO daterat	Dnr	Frågan/ärendet	Svar senast till IVO	Ordförandebeslut, daterat	Ansvarig chef	Beslut
8.	2016-12-05	16ON439	Begäran om yttrande – klagomål som berör biståndshandläggares hantering av ansökan om insatser	2017-01-10	2016-12-15 (Skickat direkt av handläggare 9/1)	Katarina Skoog, myndighetschef	
8.	2017-01-25	16ON439	Kompletterande begäran – klagomål som berör biståndshandläggares hantering av ansökan om insatser	2017-02-21	2017-02-15	Katarina Skoog, myndighetschef	
8.	2017-02-21	16ON439	Kompletterande begäran – klagomål som berör biståndshandläggares hantering av ansökan om insatser	2017-03-14	2017-03-08 (skickat 13/3)	Katarina Skoog, myndighetschef	
8.	2018-02-05	16ON439	Beslut - krav på redovisning	2018-03-15	2018-03-05 (skickat 5/3)	Katarina Stistrup, myndighetschef	
8.	2018-03-22	16ON439	Beslut - Ärendet avslutas: IVO bedömer att omvårdnadsnämnden i sin redovisning lämnat uppgifter som visar att det inom nämndens ansvarsområde finns processer och rutiner som säkerställer en rättssäker myndighetsutövning.			Katarina Stistrup, myndighetschef	Ärendet avslutas.
9.	2017-08-18	17ON271	Underrättelse och begäran om handlingar – klagomål som berör Forellplan 1 D - medicinering/smärtlindring	2017-09-18	2017-09-04	Anette Falk, områdeschef	

Nr	Skrivelse från IVO daterat	Dnr	Frågan/ärendet	Svar senast till IVO	Ordförandebeslut, daterat	Ansvarig chef	Beslut
9.	2018-04-11	17ON271	Möjlighet att lämna synpunkter – klagomål som berör Forellplan 1 D - medicinering/smärtlindring	2018-05-04		Anette Falk, områdeschef	Områdeschef beslutar att avstå från att lämna synpunkter. Sjuksköterskan avstår från att lämna synpunkter
9.	2018-05-09	17ON271	Beslut: - Ärendet avslutas: IVO har prövat klagomålet och avslutar ärendet med följande ställningstagande: - IVO kan inte se att det brustit i omhändertagandet av patienten initialt på boendet. - Det dröjde innan patienten fick smärtlindring på röntgenmottagningen. - Läkaren kritiserar då morfinordinationen var alldeles för hög med bakgrund till de risker som finns med morfinbehandling.			Anette Falk, områdeschef	Ärendet avslutas.
10.	2018-02-13	18ON71	Underrättelse och begäran om uppgifter – klagomål som berör Fleminggatan 13 - självmord	2018-03-14	2018-02-22 (skickat 22/2)	Anette Falk, områdeschef	
10.	2019-04-23	18ON71	Möjlighet att lämna synpunkter på förslag till beslut – klagomål som berör Fleminggatan 13 - självmord	2019-05-16		Kia Fernlund, kontorschef	Kontorschef beslutar att avstå från att lämna synpunkter.

Nr	Skrivelse från IVO daterat	Dnr	Frågan/ärendet	Svar senast till IVO	Ordförandebeslut, daterat	Ansvarig chef	Beslut
10.	2019-06-14	18ON71	Beslut IVO har prövat klagomålet och avslutar ärendet med följande ställningstagande: – IVO konstaterar brister i kommunikationen med anhöriga men huvudmännen (Region Gävleborg och Gävle kommun) har vidtagit åtgärder för att förbättra informationen till anhöriga. - IVO finner inte skäl att rikta kritik mot inhämtandet av de hälsouppgifter som Region Gävleborg använt som bedömningsunderlag, men anser att suicidriskbedömningen som gjordes i samband med utskrivningen skulle ha dokumenterats. - IVO bedömer att diagnosen som förekom i journalanteckningar på vård- och omsorgsboendet och i lex Maria-anmälan från Gävle kommun inte har haft någon betydelse för patientsäkerheten vid den aktuella händelsen.			Kia Fernlund, kontorschef	Ärendet avslutas.
11.	2018-03-07	18ON105	Begäran om uppgifter – uppföljning av gynnande domar – bistånd enligt 4 kap 1 § SoL samt insatser enligt 9 § LSS - ej verkställda domar, äldre än 4 månader	2018-05-02	2018-04-23 (skickat 24/4)	Katarina Stistrup, myndighetschef	
12.	2018-08-20	18ON392	Begäran om yttrande och handlingar – övervägande om att ansöka om utdömande av särskild avgift hos förvaltningsrätten	2018-10-08	2018-10-04 (skickat 4/10)	Katarina Stistrup, myndighetschef	
13.	2018-09-11	18ON427	Begäran om upplysningar på bilagd blankett – Uppföljning av gynnande dom	2018-10-17	2018-09-27 (skickat 2/10)	Katarina Stistrup, myndighetschef	
13.	2018-10-24	18ON427	Beslut: - Ärendet avslutas: IVO bedömer mot bakgrund av de redovisade omständigheterna i ärendet att det inte finns skäl att ansöka om utdömande av särskild avgift hos förvaltningsrätten.			Katarina Stistrup, myndighetschef	Ärendet avslutas.
14.	2018-10-17	18ON472	Begäran om yttrande och handlingar – Övervägande om att ansöka om utdömande av särskild avgift hos förvaltningsrätten	2018-11-28	2018-11-21 (skickat 23/11)	Katarina Stistrup, myndighetschef	

Nr	Skrivelse från IVO daterat	Dnr	Frågan/ärendet	Svar senast till IVO	Ordförandebeslut, daterat	Ansvarig chef	Beslut
14.	2019-10-03	18ON472	Beslut - Ärendet avslutas: IVO bedömer mot bakgrund av de redovisade omständigheterna i ärendet att det inte finns skäl att ansöka om utdömande av särskild avgift hos förvaltningsrätten.			Katarina Stistrup, myndighetschef	Ärendet avslutas.
15.	2018-10-23	18ON477	Begäran om yttrande och handlingar – Övervägande om att ansöka om utdömande av särskild avgift hos förvaltningsrätten	2018-12-04	2018-11-27 (skickat 27/11)	Katarina Stistrup, myndighetschef	
15.	2019-10-16	18ON477	Beslut - Ärendet avslutas IVO ansöker inte om särskild avgift då tiden för att ansöka har passerat.			Katarina Stistrup, myndighetschef	Ärendet avslutas
16.	2018-11-01	18ON498	Begäran om yttrande och handlingar – Övervägande om att ansöka om utdömande av särskild avgift hos förvaltningsrätten	2018-12-07	2018-11-27 (skickat 27/11)	Katarina Stistrup, myndighetschef	
17.	2019-02-21	19ON86	Underrättelse och begäran om uppgifter/handlingar – meddelande om inledd tillsyn	2019-03-20	2019-03-14 (skickat 18/3)	Kristina Wäppling-Lindbäck (Oskar Andersson)	
17.	2019-06-14	19ON86	Meddelande om möjlighet att lämna synpunkter - Protokoll upprättat vid dialogmöte 17 maj - ev synpunkter ska lämnas till IVO senast 12/8			Kristina Wäppling-Lindbäck (Oskar Andersson)	Bitr sektorchef beslutar 19/6 att avstå från att lämna synpunkter.
17.	2019-08-26	19ON86	Beslut - Ärendet avslutas, IVO har i aktuellt ärende inte uppmärksammat några brister inom de områden som tillsynen omfattat.			Kristina Wäppling-Lindbäck (Oskar Andersson)	Ärendet avslutas.

Nr	Skrivelse från IVO daterat	Dnr	Frågan/ärendet	Svar senast till IVO	Ordförandebeslut, daterat	Ansvarig chef	Beslut
18.	2019-06-26	19ON222	Underrättelse och begäran om handlingar och uppgifter - Klagomål mot hälso- och sjukvården, Forellplan 1 B	2019-08-19	2019-08-12 (skickat 16/8)	Kia Fernlund	

Meddelande från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om tillsyn

Nr	Skrivelse från IVO daterat	Dnr	Frågan/ärendet	Svar senast till IVO	Ordförandebeslut, daterat	Ansvarig chef	Beslut
4.	2018-01-08	18ON12 (se även 16ON411)	Underrättelse om inledd tillsyn samt begäran om uppgifter m m - hemsjukvården i Gävle kommun	2018-02-07	2018-01-31 (skickat via brev 31/1)	Anneli Lindblom, områdeschef	
4.	2018-02-21	18ON12 (se även 16ON411)	Begäran om komplettering - hemsjukvården i Gävle kommun	2018-03-15	2018-03-13 (skickat 13/3)	Anneli Lindblom, områdeschef	
4.	2018-03-22	18ON12 (se även 16ON411)	Meddelande om inspektion - hemsjukvården i Gävle kommun			Anneli Lindblom, områdeschef	
4.	2018-10-02	18ON12 (se även 16ON411)	Beslut - IVO avslutar ärendet avslutas			Anneli Lindblom, områdeschef	Ärendet avslutas.
5.	2018-03-12	18ON113	Meddelande om inspektion och begäran om uppgifter - inspektion på Hövdingavägen, 5 april 2018 med inriktning på att granska barns/ungdomars möjlighet till kommunikation - inför inspektionen begärs svar i särskilda mallar.	2018-03-28	2018-03-23 (skickat 23/3)	Margaretha Eriksson, områdeschef	
5.	2018-04-23	18ON113	Beslut - IVO avslutar ärendet.			Margaretha Eriksson, områdeschef	Ärendet avslutas.

Nr	Skrivelse från IVO daterat	Dnr	Frågan/ärendet	Svar senast till IVO	Ordförandebeslut, daterat	Ansvarig chef	Beslut
6.	2018-11-09	18ON502 (se även 17ON341)	Meddelande om inspektion - uppföljning av de åtgärder som redogjorts i lex Sarah anmälan Anette Falk/Ulla Hamrén förbereder mötet.			Anette Falk, områdeschef	Ärendet avslutas.
6.	2019-01-14	18ON502 (se även 17ON341)	Beslut - IVO avslutar ärendet.			Anette Falk, områdeschef	Ärendet avslutas.
7.	2018-11-09	19ON64	Meddelande om inledd tillsyn samt meddelande om inspektion - Uppföljningar av i lex Maria anmälningar, 18ON304, 18ON303 Ulrika Carlsson, MAS, samordnar inför inspektionen som är den 24 april och då intervjuer kommer ske.			Anneli Lindblom, Kontorschef (hemsjukvård) Kia Fernlund, Kontorschef (Vallongården)	
7.	2019-05-02	19ON64	Underrättelse om möjlighet att lämna synpunkter - Protokoll upprättat vid intervjuer 24 april			Anneli Lindblom, Kontorschef (hemsjukvård) Kia Fernlund, Kontorschef (Vallongården)	Bitr sektorchef beslutar att avstå från att lämna synpunkter.
7.	2019-06-02	19ON64	Beslut - IVO har inte uppmärksammat några brister och avslutar därför ärendet.			Anneli Lindblom, Kontorschef (hemsjukvård) Kia Fernlund, Kontorschef (Vallongården)	Ärendet avslutas.
8.	2019-06-02	19ON209	Underrättelse om öppnat ärende och meddelande om inspektion - Granskning av ledningssystem för informationssäkerhet (LIS) - Inspektion den 4 september			Katarina Stistrup	
9.	2019-08-08	19ON255	Underrättelse om inledd tillsyn samt begäran om handlingar	2019-09-16	2019-09-06 (skickat 10/9)	Anneli Lindblom	

			- Tillsyn för att följa upp hur nämnden tagit emot och utrett den anmälan som IVO översänt för åtgärd (19ON188): synpunkt på att uppgjort schema inte följs, hemtjänst Brynäs				
9.	2019-09-25	19ON255	Beslut - IVO har inte uppmärksammat några brister och avslutar därför ärendet.			Anneli Lindblom	Ärendet avslutas.

Beslut från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) efter tillsyn (oanmäld)

Nr	Skrivelse från IVO daterat	Dnr	Frågan/ärendet	Svar senast till IVO	Ordförandebeslut, daterat	Ansvarig chef	Beslut

Beslutsärende:
Kurser/konferenser

12

19ON145

Program

Så utvecklar vi bättre förutsättningar för att alla invånare med funktionsnedsättning kan vara inkluderade och delaktiga i samhället, 8 november 2019

Förmiddagen vänder sig till politiker, chefer och medarbetare i alla sektorer, verksamheter och bolag. Civilsamhället och andra myndigheter är också välkomna.

08:30 – 09:00 (fikat finns serverat, kom ihåg att ange specialkost)

Livsvillkor för personer med funktionsnedsättning, med fokus på livsområdena utbildning, kultur och fritid, arbete och egen försörjning.

Josefine Vennelin Strateg Social hållbarhet, Gävle kommun och ElseMarie Brisenhorn från Myndigheten för delaktighet presenterar kunskap och statistik.

09:00 – 12:00 (föreläsningen innehåller pauser)

”Hur utformar vi våra verksamheter och våra arbetssätt för ökad inkludering och delaktighet?” och ”Hur ger vi förutsättningar för inkludering och delaktighet på riktigt - vad kan det innebära rent konkret?” Patrik Arvidsson Med.dr. i handikappvetenskap och leg. psykolog föreläser utifrån frågeställningarna

Plats: Gävle Konserthus, Bo-Linde

Eftermiddagen vänder sig till Gävle kommuns Tillgänglighetsråd och till dig som vill utveckla kvalitén i verksamhets- och beslutsprocesser, oavsett sektor eller nämnd.

13:00 – 13:15

Helene Åkerlind, kommunalråd och ordförande i Gävle kommuns Tillgänglighetsråd hälsar välkommen och berättar varför eftermiddagen är viktig.

13:15 – 14:00

Vad är aktiv involvering och hur kan det gå till? ElseMarie Brisenhorn från Myndigheten för delaktighet föreläser och berättar om metodstödet för aktiv involvering.

Fakta om aktiv involvering

Utgångspunkten för aktiv involvering finns i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som antogs i Sverige 2009.

Det offentliga Sverige har ett stort ansvar för att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska vara delaktiga i samhället. För att nå ett samhälle för alla är det nödvändigt att ha en regelbunden dialog med och att involvera personer med funktionsnedsättning. Hur ser livssituationen och levnadsförhållanden ut för exempelvis barn, unga, kvinnor och utrikesfödda med funktionsnedsättning? Kvaliteten i beslut och verksamhet blir bättre om man har en

diskussionspartner med stor kunskap och insikt i hur det är att leva med olika funktionsnedsättningar och vilka konsekvenser funktionshinder får.

Genom att föra en dialog med och involvera dessa olika grupper blir beslut och verksamhet i kommunen mer träffsäkra och det demokratiska arbetet utvecklas.

14:00 – 14:25

Fikapaus

14:25 – 16:30

Workshop utifrån frågeställningen "Hur kan invånare med funktionsnedsättning påverka kommunens beslut?"

ElseMarie Brisenhorn från Myndigheten för delaktighet leder workshopen.

Plats: Gävle Konserthus, Bo-Linde

Skicka din anmälan till socialhallbarhet@gavle.se och ange om du vill delta på förmiddag, eftermiddag eller hela dagen. Meddela oss om du har behov av till exempel teckenspråkstolkning, syntolkning, teleslinga eller speciell kost. Samt om du önskar dokumentation från dagen på alternativa format.

Sista anmälningsdag är den 23 oktober. Anmälan är bindande men kan överlåtas.

Välkomna! *Josefine Vennelin, Strateg Social hållbarhet med inriktning folkhälsa och tillgänglighet*

Dagen genomförs med stöd av Länsstyrelsen Gävleborg.

Kommande beslut:
Ersättningsnivå 2020 för
externa LOV-utförare inom
hemtjänsten

13

För anteckningar

Kommande beslut: Remiss -
Kulturpolitiskt program Gävle
kommun.

14

19ON318

Tjänsteskrivelse

Handläggare
Patrik Bergman
Tfn 026-17 99 88
patrik.bergman@gavle.se

Omvårdnadsnämnden

Kommande beslut: Remissvar – Förslag till kulturpolitiskt program

Förslag till beslut

Att anta yttrandet som sitt eget, samt

Att paragrafen förklaras omedelbart justerat.

Sammanfattning

Omvårdnadsnämnden har beretts möjlighet att lämna synpunkter på förslag till nytt kulturpolitiskt program för Gävle kommun.

Välfärd Gävle har utarbetat ett förslag till remissvar och sammanfattningsvis anser Välfärd Gävle att det, i det kulturpolitiska programmet, bör tydliggöras vilka delar som är styrande för övriga nämnder och bolag vid sidan av kultur- och fritidsnämnden. Därutöver anser Välfärd Gävle att aktiviteter inom kulturområdet kopplade till andra strategiska program inte bör finnas med i det kulturpolitiska programmet utan istället hanteras av respektive nämnd.

Bakgrund

Avdelning Kultur inom Livsmiljö Gävle har tillsammans med kontaktpolitiker arbetat fram ett förslag till nytt kulturpolitiskt program. För att lyssna in Gävle kommuns invånare och berörda kulturaktörer har det under 2019 genomförts tre öppna medborgardialoger samt har invånare haft möjlighet att lämna synpunkter på Gävles kulturliv genom en e-tjänst på Gävle kommuns hemsida. En

internremissomgång har även genomförts. Förslaget till kulturpolitiskt program är nu ute på remiss där nämnder, bolag och råd i Gävle kommun har möjlighet att lämna synpunkter. Programmet kommer därefter beredas i Kultur- och fritidsnämnden under 2019 för att sedan fastställas av

kommunfullmäktige.

Yttrande

Nedan följer Valfärd Gävles synpunkter på förslaget till kulturpolitiskt program (nedan kallad "förslaget").

Styrning av övriga nämnder och bolag

I förslaget står att det kulturpolitiska programmet ska vara styrande för kultur- och fritidsnämnden och vägledande för övriga nämnder och bolag. Valfärd Gävle anser att en sådan skrivning är alltför vag för att den ska kunna tillämpas av övriga nämnder och bolag. Därför behöver det, i det kulturpolitiska programmet, förtydligas i vilka sammanhang och i vilken utsträckning övriga nämnder och bolag ska beakta skrivningarna i programmet.

Ett exempel är skrivningen på sidan 7 i förslaget att "Gävle kommuns ekonomiska stöd för ideell verksamhet [ska] styras mot att prioritera aktivitets- och/eller upplevelsebaserade verksamheter framför stöd till lokaler". Om tanken är att detta ska gälla som regel för exempelvis de föreningsstöd som Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden svarar för enligt respektive reglemente bör detta tydliggöras i programmet.

Ett annat exempel är skrivningen på sidan 6 att "i samband med nya kommunala byggprojekt ska det offentliga rummet kompletteras med konst och 1%-regeln tillämpas". Även i detta fall bör det tydliggöras om tanken är att detta ska gälla som regel för exempelvis Gävle Fastigheter och Gävlegårdarna.

Förhållandet till övriga strategiska program

På sidan 7 i förslaget beskrivs hur det kulturpolitiska programmet relaterar till andra styrande dokument, vilket är positivt då det sätter det kulturpolitiska programmet i ett sammanhang. På sidan 9 beskrivs sedan övergripande aktiviteter kopplade till det sociala hållbarhetsprogrammet och det miljöstrategiska programmet inom kulturområdet. Detta är mer problematiskt då beslut om aktiviteter kopplade till andra strategiska program bör ligga på nämndsnivå. Därmed anser Valfärd Gävle att stycket "hållbarhet och kultur – ekonomiskt, socialt och miljömässigt" på sidan 9 i förslaget bör tas bort, givet att beslut om kulturpolitiskt program ska fattas av kommunfullmäktige.

Magnus Höijer
Sektorchef
Välfärd Gävle

UTKAST

Dnr 18KFN196-21
2019-09-20

Nämnder, bolag och råd inom Gävle
kommun

Sofia Nohrstedt
026-17 94 02
sofia.nohrstedt@gavle.se

Följebrev - Remiss - Kulturpolitiskt program

Det gällande kulturpolitiska programmet för Gävle kommun antogs 2008-04-22, dnr 08KFN47. Ett av de huvudsakliga syftena med programmet var att stärka Gävle kommuns ansökan till att bli kulturhuvudstad 2014 och därav gjorde man även valet att använda samma titel på programmet som för den ansökan som gjordes till kulturhuvudstadsåret – *Kulturell allemansrätt*.

Gävle är en kommun som växer och utvecklas och där behöver kulturen finnas med som en viktig medspelare. För att ligga i linje med kommunens övriga planer och inriktningsmål krävs ett nytt program för kulturen med en tydlig viljeriktning.

Avdelning Kultur har tillsammans med kontaktpolitiker arbetat fram ett förslag till nytt kulturpolitiskt program. För att lyssna in Gävle kommuns invånare och berörda kulturaktörer har det under 2019 genomförts tre öppna medborgardialoger samt har invånare haft möjlighet att lämna synpunkter på Gävles kulturliv genom en e-tjänst på Gävle kommuns hemsida. En internremissomgång har även genomförts.

Förslag till kulturpolitiskt program är nu ute på remiss där nämnder, bolag och råd i Gävle kommun har möjlighet att lämna synpunkter. Programmet kommer därefter beredas i Kultur- och fritidsnämnden under 2019 för att sedan fastställas av kommunfullmäktige.

Remiss

Programmet är ute på remiss mellan 20 september och 22 november 2019.

Synpunkter kopplat till programmet är välkomna på mejl till Kultur- och fritidsnämnden senast den 22 november 2019 via kultur-fritid@gavle.se. Märk mejlet 18KFN196.

För frågor kontakta Sofia Nohrstedt.

Underlag

Kulturpolitiskt program

Med vänliga hälsningar

Sofia Nohrstedt
Avdelningschef Kultur
Livsmiljö Gävle

Sändlista

Kommunstyrelsen
Omvårdnadsnämnden
Samhällsbyggnadsnämnden
Socialnämnden
Utbildningsnämnden
Arbetsmarknad- och funktionsrättsnämnden
Kommunala tillgänglighetsrådet
Kommunala pensionärsrådet
Gävle ungdomsråd
Gävle Energi AB
Gävlefastigheter AB
Gävlegårdarna AB
Gävle Hamn AB
Gästrikvatten AB
Inköp Gävleborg
Gästrik Räddningstjänst
Gästrik Återvinnare

Kulturpolitiskt program

Gävle kommun

Innehåll

Förord.....	2
Den kulturpolitiska visionen	3
Inledning.....	4
Kulturstaden Gävle	4
Kulturens roll när Gävle växer	4
Stöd och styrning.....	5
Styrande dokument.....	5
Stöd till kulturverksamhet	5
Fokusområden.....	6
Kulturens egenvärde	6
Tillgänglig kultur för alla	6
Lokala traditioner och globala influenser	6
Kultur för barn och unga	6
Hållbarhet och kultur – ekonomiskt, socialt och miljömässigt	7
Uppföljning	8
Länkar	8

Förord

Det kulturpolitiska programmet för Gävle kommun har beslutats av Kommunfullmäktige under hösten 2019. Programmet anger ramarna för kulturarbetet inom kommunen och ger en inriktning för stödet till kulturområdet. Genom programmet specificeras den kulturpolitiska visionen samt fem fokusområden.

Programmet har arbetats fram av tjänstemän och kontaktpolitiker inom kultur- och fritidsnämnden. Det har genomförts öppna medborgardialoger samt att det har funnits personal från Livsmiljö Gävle vid flera större evenemang under våren, främst sådana som riktat sig mot barn och unga. Det har även hållits intervjuer med föreningar och kulturaktörer samt funnits en e-tjänst för synpunkter. Vi är oerhört tacksamma för de många bra och kloka synpunkter som har kommit in och kommer att använda dessa i kommande arbete. Allt för att vi ska kunna erbjuda ett kulturliv som är i riktning med vad invånare och aktörer i Gävle kommun önskar.

De viktigaste utmaningarna framöver är att stärka kulturens roll i samhället och att lyfta kulturens egenvärde. I en alltmer globaliserad värld rör sig människor, varor, tjänster och influenser mycket fortare och vidare över jorden än någonsin förut. Det ger det lokala kulturlivet en ökad betydelse, utifrån att det skapar identitet och ofta är del av våra rötter samtidigt som kulturlivet behöver bli influerat och inspirerat av nationella och internationella perspektiv. Med globaliseringen följer också en ökad migration samtidigt som vi ser trender om en förändrad demografi. Klimatpåverkan, miljöbelastning och demokratifrågor är andra viktiga ödesfrågor. Hur vi förhåller oss till detta och tar till vara möjligheter genom bland annat digitalisering kommer att påverka hur det framtida samhället formas. Ovan beskrivna globala trender har legat som förutsättningar i arbetet med det kulturpolitiska programmet.

Den kulturpolitiska visionen

Den kulturpolitiska visionen är att uppnå ett hållbart kulturliv med hög kvalitet i Gävle kommun. Det innebär:

- Att kulturens egenvärde ska värnas
- Att kulturen ska vara tillgänglig för alla
- Att barn och ungas behov och rättigheter särskilt ska beaktas

Inledning

Kulturstaden Gävle

Gävle är en plats med stark kulturidentitet, något som spelat en viktig roll för kommunens utveckling. Residensstaden Gävle har flera väletablerade kulturinstitutioner i form av symfoniorkester, konsthall, muséer och teatrar och staden har utmärkt sig för sitt breda och högkvalitativa kulturutbud. En stark basindustri med flera stora arbetsgivare har präglat Gävle vilket gjort arbetarrörelsen och fackföreningarna starka. Sammantaget avspeglas det i kulturlivet genom livskraftiga kulturföreningar, studieförbund och arbetarteater. Gävle har också varit en viktig handels- och hamnstad, något som givit internationella kontakter och influenser. Högskolan gör att Gävle idag delvis har prägel av studentstad.

Kulturens roll när Gävle växer

Gävle är en stad som växer. Det föds fler barn i Gävle, fler människor vill bo i Gävle och fler företag väljer att etablera sig här. Ett rikt och varierat kulturutbud som speglar historia och samtid ökar platsens attraktion samt bidrar till framtidsstro och en god livsmiljö. Genom ett rikt och varierat kulturutbud främjas upplevelser, möten, bildning och delaktighet och den fria kulturen är en motor i regionens utveckling.

Ur ett demografiskt perspektiv innebär befolkningsökningen att vi under några år framöver kommer se en ökande andel äldre, tillsammans med en stor andel barn och unga. Färre skattebetalare ska finansiera välfärd och offentlig service till fler invånare. Den utmaningen kan lösas genom att arbeta medvetet, möjliggörande och medskapande. Det innebär att hitta effektiviseringar, samverka kring smarta lösningar och att lyssna in kulturens behov. Samverkan med civilsamhället och det ideella arbetet inom föreningsrörelsen är avgörande. Det kan också innebära att kultur som tidigare till stor del finansierats och organiserats av det offentliga i framtiden behöver hitta andra former. Kommunen ska prioritera arrangemang som når så många som möjligt och som främjar mångfald och delaktighet.

I en växande stad finns också möjligheter till att berika staden kulturellt. När nya stadsdelar tar form tillvaratas möjligheter att skapa nya mötesplatser och förutsättningar för kultur. Ett exempel är den offentliga konsten som når alla, den skapar trygghet och trivsel samtidigt som den kan både beröra, provocera och väcka tankar. I samband med nya kommunala byggprojekt ska det offentliga rummet kompletteras med konst och 1%-regeln ska tillämpas. Detta innebär att en procent av budgeten för stora investeringsprojekt, ska avsättas för att investera i offentlig konst. Arbetet med den offentliga konsten är en viktig demokratisk del av kulturlivet eftersom den offentliga konsten når ut till så många invånare.

Stöd och styrning

Styrande dokument

Kultur är ett begrepp som kan definieras på många olika vis. Gävle kommuns kulturpolitiska program utgår ifrån de nationella kulturpolitiska målen som fastställer att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling. För att uppnå målen ska kulturpolitiken:

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor,
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse,
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas,
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan,
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

Den regionala kulturplanen i Gävleborgs län är hörnstenen i samverkansmodellen med syfte att decentralisera besluten från statlig till regional nivå. De regionala kulturplanerna är viktiga utgångspunkter för hur medlen inom kulturområdet ska fördelas och prioriteras bland kulturaktörer i regionerna och till kommunerna och blir därför en utgångspunkt för Gävle kommuns kulturpolitiska program.

Gävle kommuns verksamhet ska styra mot de fem kommunövergripande målen. Utöver dessa mål utgör strategiska program en del av styrningen där särskilt Översiktsplan 2030 samt Miljöstrategiska programmet, Sociala hållbarhetsprogrammet och Näringslivsprogrammet kan nämnas. Dessa kommunala styrdokument ska Gävle kommuns kulturpolitiska program beakta. Det kulturpolitiska programmet är styrande för Kultur- och fritidsnämnden samt vägledande för kommunens övriga nämnder och bolag. För kulturområdet är även Biblioteksprogram för Gävle växer, Konstpolicy, Idrottspolitiskt program samt friluftsprogram (som är under framtagande) viktiga att förhålla sig till. Samtliga nämnda program finns länkat till i slutet av aktuellt kulturprogram.

Stöd till kulturverksamhet

Genom att stödja föreningsliv och andra ideella krafter ges människor möjlighet att utöva sina intressen och skapa en aktiv och meningsfull fritid. Föreningslivet ger också kunskaper om hur demokratiska beslut fattas och vikten av respekt för allas lika värde och åsikt.

Ur ett hållbarhetsperspektiv ska Gävle kommuns ekonomiska stöd för ideell verksamhet styras mot att prioritera aktivitets- och/eller upplevelsebaserade verksamhet framför stöd till lokaler. Kulturlivet är dock till stor del beroende av tillgängliga lokaler för föreningsdriven verksamhet och andra aktiviteter. Därför ska visst ekonomiskt stöd ges till kulturlokaler, men då i första hand till lokaler som i hög grad samutnyttjas och där kulturaktiviteter står i fokus.

Utöver ekonomiskt stöd stöttar kommunen föreningar genom rådgivning i föreningsfrågor och träffar för föreningsaktiva. Råd ges även till enskilda eller privata kulturintressenter i olika frågor. Vid ansökningar om ekonomiskt stöd kommer de fokusområden som beskrivs i aktuellt program finnas som bedömningskriterier vid beslut.

Gävle kommun tillämpar principen om "armlängds avstånd" som innebär att de som finansierar kultur och konst inte ska detaljstyra verksamhetens innehåll eller göra konstnärliga bedömningar.

Fokusområden

Kulturens egenvärde

I Gävle kommun värnar vi kulturens egenvärde. Kulturen ska vara en kraft, stark i sig själv, där den konstnärliga processen och upplevelsen står i fokus. För att möjliggöra nya uttryck, kreativa initiativ och intressanta satsningar krävs en prioritering där kvalitetsbegreppet blir levande, synliggjort och debatterat. Det konstnärliga värdet är alltså ett mål i sig där det blir viktigt att kulturbegreppet står på egna ben och inte bedöms eller mäts instrumentellt efter andra värden i samhället.

Gävle har under lång tid haft en stark kulturidentitet och ambitionen är att det fortsatt ska finnas produktioner och scener inom flera olika kulturområden med hög konstnärlig och kreativ kvalitet. Det krävs mod och innovativt tänkande för att utveckla kulturen utifrån det fria kulturlivets behov och stärka förutsättningarna för fria kulturutövare. Gävle ska värna möjligheten för professionella kulturaktörer att vara verksamma i kommunen. Med professionella kulturaktörer menar vi konstnärligt utbildade utövare eller utövare som har sitt konstnärskap som huvudsaklig inkomstkälla.

Tillgänglig kultur för alla

Gävle är rikt på kulturföreningar och studieförbund som tillsammans med institutionerna utgör kulturens infrastruktur och möjliggör invånarnas tillgänglighet till och delaktighet i kulturlivet. Att ha tillgång till kultur i dess olika former – som utövare eller publik – ska vara en självklarhet för alla som bor och lever i Gävle kommun. Tillgänglighetsaspekten ska beaktas ur flera perspektiv såsom språkligt, kunskapsmässigt, fysiskt och i de fall det är möjligt även ekonomiskt. Det är också viktigt att tillgodose alla åldersgrupper.

Det ska finnas förutsättningar för kulturlivet i så väl stad som landsbygd även om det mesta vad gäller aktiviteter och utbud är förlagt till staden. Ambulerande verksamheter kan vara ett värdefullt komplement när det inte är möjligt att ha geografiskt fasta institutioner.

Digitaliseringen kan tillgängliggöra kultur till många och möjligheten att dela information är i dag oändlig. Därför är digitaliseringsfrågorna centrala inom kulturarbetet, både för att tillgängliggöra och för att höja bildningsnivån och den digitala kompetensen hos invånarna.

Lokala traditioner och globala influenser

Ända sedan 1500-talet har det i Sverige, precis som i andra jämförbara länder, funnits ett organiserat samlande av äldre föremål och en dokumentation av det förflutna. Det utvecklades under det senare 1800-talet genom museer, vilket lade grunden för dagens kulturarvsinstitutioner. I begreppet kulturarv ryms också immateriella värden, i form av till exempel muntliga berättelser, språk, musik, traditioner samt de nationella minoriteternas kulturarv. Kulturen är ett socialt kitt där nya traditioner och kulturarv ständigt formas som en del av samhällets utveckling. Det är även nödvändigt att visa andra perspektiv på kulturarvet än de gängse, till exempel hur kvinnors, minoritetsfolk eller hbtq-rörelsens erfarenheter och insatser påverkat historien.

Gävles befolkning ökar och med det kommer bland annat fler globala influenser. Kulturen berikas av nya influenser, vilket bidrar till en större mångfald. Samtidigt som det äldre kulturarvet ska värnas är det viktigt att också utveckla och förnya kulturarvet. Till exempel att nya svenskar hittar sin identitet, i kontakt med både sitt ursprungliga kulturarv, sina föräldrars hemland och det nya Sverige.

För att vidga perspektiven, öka acceptansen för nya kulturer och ge möjlighet för det livslånga lärandet är det fortsatt värdefullt med internationella samarbeten. Medvetenhet om internationella sammanhang bidrar till ökad förståelse.

Kultur för barn och unga

Barn och unga är en särskilt prioriterad grupp inom kultursektorn. Från och med den 1 januari 2020 är barnkonventionen en del av svensk lagstiftning, vilket innebär ett tydligare ställningstagande för att barn är egna individer med egna rättigheter.

Ur FNs barnkonvention: "Barn har rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet, och samhället ska uppmuntra tillhandahållandet av lämpliga och lika möjligheter för kulturell och konstnärlig verksamhet samt för rekreations- och fritidsverksamhet"

I en nationell jämförelse är utbildningsnivån låg i Gävle, vilket gör detta till ett viktigt område för kommunen att arbeta med. Kulturen bidrar till både bildning och förbättrade skolresultat för barn och unga och blir därför en viktig del att arbeta med. Samtidigt ska det egna skapandet och kulturens egenvärde beaktas i alla delar som rör barn och ungas kulturupplevelse. Gävle kommun vill tillgodose behovet av både kulturpedagogik, kreativitet och upplevelser. Utbudet av kultur för barn och unga ska präglas av hög kvalitet med variation, bredd och spets.

Hållbarhet och kultur – ekonomiskt, socialt och miljömässigt

Gävle kommuns kulturpolitiska arbete ska vara ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart. Det omfattar även det kulturutbud som stöds och främjas av Gävle kommun.

Gävle kommuns mål för social hållbarhet fastslås i det sociala hållbarhetsprogrammet som är styrande för hela kommunens verksamhet. Det sociala hållbarhetsprogrammet för Gävle fastslår mål inom trygghet, jämställda och jämlika villkor, delaktighet och inflytande samt icke-diskriminering. Kulturlivet skapar och erbjuder arenor för det fria ordet och den fria tanken, vilket är förutsättningar för ett demokratiskt samhälle samt för att uppnå flera mål i det sociala hållbarhetsprogrammet. Att delta i kulturverksamheter eller att dela kulturupplevelser skapar till exempel gemenskap och samhörighet och ett brett kulturliv är vägen mot ett inkluderande, integrerat samhälle med en rik mångfald. Ett nära samarbete med bland annat hbtq- och funktionsrättsrörelserna säkerställer att alla lika möjligheter till deltagande.

Kultur- och fritidsnämndens resurser ska användas för att eftersträva ett ekonomiskt hållbart kulturliv, sett ur individens, föreningens och kommunens synvinkel. Framtiden kommer bland annat att kräva en utökad samverkan mellan olika aktörer för att stärka den ekonomiska bärkraften. Vidare behöver professionella kulturskapare stöttas för att kunna starta, driva och utveckla verksamheter.

Gävle kommuns mål är att vara en ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun. Ambitionerna fastslås i det miljöstrategiska programmet som är styrande för hela kommunens verksamhet. För att minska klimatpåverkan och bli mer resurseffektiva är det viktigt att kulturens anläggningar och lokaler blir mer klimatsmarta, planeras utifrån befintlig kollektivtrafik samt att lokaler samnyttjas mer.

Uppföljning

Gävle kommuns kulturavdelning ingår i sektorn Livsmiljö Gävle. Sektorn skriver årligen verksamhetsplaner som utgår ifrån kommunövergripande mål, kommunplan och budget. I verksamhetsplanen kommer visionen och de fokusområden som definierats i det kulturpolitiska programmet att brytas ned till aktiviteter. Uppföljning av det kulturpolitiska programmet kommer därför att ske i samband med uppföljning av verksamhetsplanen.

Länkar

[Nationella kulturpolitiska målen](#)

[Regional kulturplan Gävleborg](#)

[Miljöstrategiska programmet](#)

[Näringslivsprogrammet](#)

[Sociala hållbarhetsprogrammet](#)

[Idrottspolitiskt program – Hållbar idrott](#)

[Biblioteksprogram för Gävle växer](#)

Friluftsprogram (under framtagande)

Konstpolicy för Gävle kommun (under antagande)

[Kulturskoleutredningens betänkande – En inkluderande kulturskola på egen grund](#)

Kommande beslut: Remiss - Miljöstrategiskt program

15

190N350

Från: Valfärd Gävle - Omvårdnad Gävle (e-post) <omvardnad@gavle.se>
Till: "Platina-ON (e-post)" <platina-on@gavle.se>
Ärende: VB: Möjlighet att lämna synpunkter på förslag till Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0
Datum: 2019-10-22 13:09:34

Från: Kommunstyrelsen (e-post) <kommunstyrelsen@gavle.se>
Skickat: den 21 oktober 2019 14:17
Till: Livsmiljö Gävle (e-post) <samhallsbyggnad@gavle.se>; Utbildning Gävle (e-post) <utbildning@gavle.se>; Livsmiljö Gävle - Kultur & Fritid Gävle (e-post) <kultur-fritid@gavle.se>; Valfärd Gävle - Socialtjänst Gävle (e-post) <Socialtjanst@gavle.se>; Valfärd Gävle - Omvårdnad Gävle (e-post) <omvardnad@gavle.se>; Valfärd Gävle - Näringsliv & arbetsmarknad Gävle (e-post) <nag@gavle.se>; Kommunstyrelsen (e-post) <kommunstyrelsen@gavle.se>; SG-Jävsnämnden (e-post) <javsnamnden@gavle.se>; Valnämnd Gävle (e-post) <valnamnden@gavle.se>; Överförmyndarnämnden (e-post) <overformyndarnamnden@gavle.se>; Gävle Hamn - Info (e-post) <info@gavlehamn.se>; Gästrike Återvinnare (e-post) <info@gastrikeatervinnare.se>; Gävle Energi - E-Post <gavle.energi@gavleenergi.se>; Gästrike Vatten - Info (e-post) <info@gastrikevatten.se>; Gavlegårdarna - Info (e-post) <info@gavlegardarna.se>; Gavlefastigheter - Info (e-post) <info@gavlefastigheter.se>; gavleborg@kristdemokraterna.se; gavle@liberalerna.se; gavle@mp.se; gavleborg@moderaterna.se; info@gavle.sap.se; gavle@sd.se; gavle@centerpartiet.se; gavle@vansterpartiet.se; rg@regiongavleborg.se; 'gavleborg@lansstyrelsen.se' <gavleborg@lansstyrelsen.se>; 'Registrator' <registrator@hig.se>; kommun@sandviken.se; Ockelbo kommun (e-post) <kommun@ockelbo.se>; hofors.kommun@hofors.se
Kopia: Durebrandt, Bodil <bodil.durebrandt@gavle.se>; Frisk, Elin <elin.frisk@gavle.se>
Ämne: Möjlighet att lämna synpunkter på förslag till Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0

Ni har nu möjlighet att lämna synpunkter på förslag till Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0

Under 2019 reviderar Gävle kommun det miljöstrategiska programmet, som bland annat lett till att Gävle legat i topp tre bland Sveriges bästa miljökommuner tre år i rad.
Det Miljöstrategiska programmet antogs av Kommunfullmäktige i juni 2013 med ambitionen att vara en av de bästa miljökommunerna i Sverige.

Arbetet med implementering och genomförande har nu pågått i fem år och Kommunstyrelsen beslutade 2018-08-28 att genomföra en revidering av programmet. Gävle kommunkoncernens medarbetare och politiker, gavlebor, företag och föreningar har under våren 2019 deltagit vid workshops, dialogmöten och lämnat synpunkter hur de ser framtidens miljömässigt hållbara Gävle.

Ett förslag, kallat Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0, med synpunkter från dialogmöten och erfarenheter från det tidigare programmet som underlag, är nu framtaget.

Förslag till Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0 går ut på remiss till Gävle kommuns politiska nämnder och styrelser samt politiska partier i Gävle, Region

Gävleborg, Länsstyrelsen och Högskolan i Gävle vecka 43 – 48, det vill säga 2019-10-21-2019-12-01.

Ställ er gärna frågorna:

- Hur kan ni i er verksamhet integrera det miljöstrategiska programmet i era ordinarie processer?
- Vilka mål ser ni kan leda till ekonomiskt positiva effekter?

Era synpunkter ska ha kommit in till kommunstyrelsen@gavle.se **senast den 1 december 2019. Märk e-posten med:** Diarienummer 18KS266, Revidering av Miljöstrategiska programmet

Efter remisstiden sammanställs de synpunkter som kommit in och det slutliga miljöstrategiska programmet beslutas av Kommunfullmäktige i februari. Har ni några frågor är ni välkomna att kontakta Bodil Dürebrandt eller Elin Frisk.

Kontaktuppgifter:

Bodil Dürebrandt, Bodil.durebrandt@gavle.se, 026-17 80 63, 076-125 98 90

Elin Frisk, elin.frisk@gavle.se, 026- 026-17 98 98, 070-084 80 64

Gävle, en av Sveriges bästa miljökommuner!

Med vänlig hälsning

Erika Greis
Registrator
Styrning och stöd
Administrativa avdelningen, Kanslienheten

Gävle kommun
801 84 GÄVLE

Sändlista:

Samhällsbyggnadsnämnden
Kommunstyrelsen
Utbildningsnämnden
Kultur och fritidsnämnden
Socialnämnden
Omvårdnadsnämnden
Arbetsmarknads-och funktionsnämnden
Jävsnämnden
Valnämnden
Överförmyndarnämnden

Gävle hamn: info@gavlehamn.se
Gästrike återvinnare: info@gastrikeatervinnare.se
Gävle Energi: info@gavleenergi.se
Gästrike Vatten: info@gastrikevatten.se
Gavlegårdarna: info@gavlegardarna.se
Gavlefastigheter: info@gavlefastigheter.se

Socialdemokraterna: info@gavle.sap.se

Moderaterna: gavle@liberalerna.se
Liberalerna: gavle@liberalerna.se
Miljöpartiet: gavle@mp.se
Vänsterpartiet: gavle@vansterpartiet.se
Centerpartiet: gavle@centerpartiet.se
Sverigedemokraterna: gavle@sd.se
Kristdemokraterna: gavleborg@kristdemokraterna.se

Region Gävleborg: rg@regiongavleborg.se
Länsstyrelsen Gävleborg: gavleborg@lansstyrelsen.se
Högskolan i Gävle: registrator@hig.se

Sandvikens kommun: kommun@sandviken.se
Ockelbo kommun: kommun@ockelbo.se
Hofors kommun: hofors.kommun@hofors.se

STYRNING OCH STÖD GÄVLE

Förslag Miljöstrategiskt program 2.0

För gävlebor, näringsliv och Gävle kommunkoncern

UTKAST

Miljöstrategiskt program 2.0

För gävlebor, näringsliv och Gävle kommunkoncern

Antagningsdatum: xx

Utgivningsdatum: xx

Citera gärna ur skriften men ange källa

© Gävle kommun [xxxx]

Grafisk form Pangea design

Förord

Ambitionen är att Gävle ska vara en av de bästa miljökommunerna i landet att leva, verka och vistas i.

Det skapar livskvalite, ett attraktivt Gävle och stärker Gävle som varumärke

Oavsett vilket mål som gäller ska Gävle kommun gå före och visar vägen

”Vi ska göra som vi aldrig har gjort förut!”

Xx

Kommunalråd

Innehållsförteckning

Inledning	2
Vad innehåller programmet?	2
Vem vänder sig programmet till och hur ska du använda programmet?	3
Övergripande ambitioner i MSP 2.0	4
Avstamp i internationellt, nationellt och regionalt arbete	4
Synergier mellan ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet	5
Trender, möjligheter och risker	6
MSP 2.0 och kopplingen till andra styrdokument	7
Gemensamma framgångsfaktorer	8
Målområden och prioriteringar	10
Mål och prioriterade åtgärder	10
Klimatneutral kommun 2035	11
Vad menas med klimatneutral	11
Målinriktning – tillstånd i framtiden	11
Nuläget Klimatneutral kommun	12
Utmaningar Klimatneutral kommun	13
Mål, indikatorer och ansvar Klimatneutral kommun	14
Prioriterade åtgärder Klimatneutral kommun	17
Robusta ekosystem	18
Målinriktning – tillstånd i framtiden	18
Nuläget Robusta ekosystem	19
Utmaningar Robusta ekosystem	19
Mål, indikatorer och ansvar Robusta ekosystem	20
Prioriterade åtgärder Robusta ekosystem	22
Ren och giftfri vardag	23
Målinriktning – tillstånd i framtiden	23
Nuläget Ren och giftfri vardag	24
Utmaningar Ren och giftfri vardag	24
Mål, indikatorer och ansvar Ren och giftfri vardag	25
Prioriterade åtgärder Ren och giftfri vardag	28
Genomförande och uppföljning	29
Uppföljning	29
Prioriterade åtgärder	29
Begrepp och definitioner	30

Inledning

Ambitionen är att Gävle ska vara en av de bästa miljökommunerna i landet att leva, verka och vistas i. Därför har Gävle kommun tagit fram ett miljöstrategiskt program som ska styra och samordna kommunorganisationens miljöarbete.

Det första Miljöstrategiska programmet antogs av Kommunfullmäktige i juni 2013 och arbetet med implementering och genomförande har nu pågått i fem år. Under de tre senaste åren, 2017, 2018 och 2019 har Gävle legat bland de topp tre bästa miljökommuner i Sverige. Det är vi som kommun mycket stolta över men vi är inte nöjda där, arbetet med miljömässig hållbarhet är en ständigt pågående process.

Det första miljöstrategiska programmet har under år 2019 reviderats och det finns fortfarande ett släktskap med det tidigare programmet men det nya programmet har en tydlig vidareutveckling och är anpassat till det läge kommunorganisationen är i nu. Programmet tar än mer höjd, är än mer utmanande.

Under arbetet med att ta fram det reviderade miljöstrategiska programmet har en projektgrupp bestående av representanter från våra sektorer, bolag och förbund bildats. De har ansvarat för planering, prioritering och sammanställning.

Under 2019 har ett antal dialogmöten med medarbetare i Gävle kommunkoncern, gävlebor, näringsliv, ideella organisationer samt politiker genomförts.

Det reviderade programmet ska ge än mer energi till kommunorganisationens framtida hållbarhetsarbete och visar den inriktning miljöarbetet kommer att ha på längre sikt.

Vad innehåller programmet?

Det miljöstrategiska programmet fokuserar på den miljömässiga dimensionen av hållbarhet, men resultatet av insatserna genererar också positiva effekter inom både de sociala och ekonomiska hållbarhetsdimensionerna.

Det första programmet beskrev sju målområden och har nu kortats ner till tre målområden. Antalet mål och indikatorer har minskat och åtgärderna är på en övergripande nivå.

Det miljöstrategiska programmet 2.0 är indelat i målområdena Klimatneutral kommun 2035, Robusta ekosystem och Ren och giftfri vardag.

Vem vänder sig programmet till och hur ska du använda programmet?

MSP 2.0 vänder sig till tre målgrupper:

- Kommunkoncernen med dess anställda
- Gävleborna
- Näringslivet

Programmet är ett stöd till kommunens nämnder och styrelser i arbetet för kommunorganisationens mål. Sektorer, bolag och förbund arbetar utifrån sina uppdrag in programmet i sina verksamhetsplaner. MSP 2.0 ska även fungera som ett underlag för samverkan med aktörer både lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. De mål som är beslutade gäller för alla tre målgrupper i programmet om inte annat beskrivs.

Förutom koncernens styrning är det individuella val och handlingar som kommer att göra detta program till verklighet. Gävle kommun kommer att på olika sätt uppmuntra och ge stöd till näringsliv, föreningsliv och gävlebor för att många ska kunna driva och vara medskapare i Gävles arbete med miljömässig hållbarhet.

Ställ dig själv frågan:

***Hur kan jag bidra till ett miljömässigt hållbart Gävle?
I mitt uppdrag som anställd för Gävle kommunkoncern, som
gävlebo och på min arbetsplats?***

Övergripande ambitioner i MSP 2.0

Under många år har ambitionen varit att Gävle ska vara en av de bästa miljökommunerna i landet att leva, verka och vistas i. Nu är det dags att ytterligare öka ambitionerna på miljö- och klimatområdet och säga att Gävle kommun ska vara en klimatneutral kommun senast 2035 för att säkra kommande generationers rätt till goda livsmiljöer och välfärd.

Alla gävlebor ska ha tillgång till rent vatten, ren luft och välkomnande naturområden med hög biologisk mångfald.

Gävle kommunkoncern ska vara en förebild i arbetet med frågor som rör människors livskvalitet i Gävle- Gävle kommunkoncern ska gå före och visa vägen!

Avstamp i internationellt, nationellt och regionalt arbete

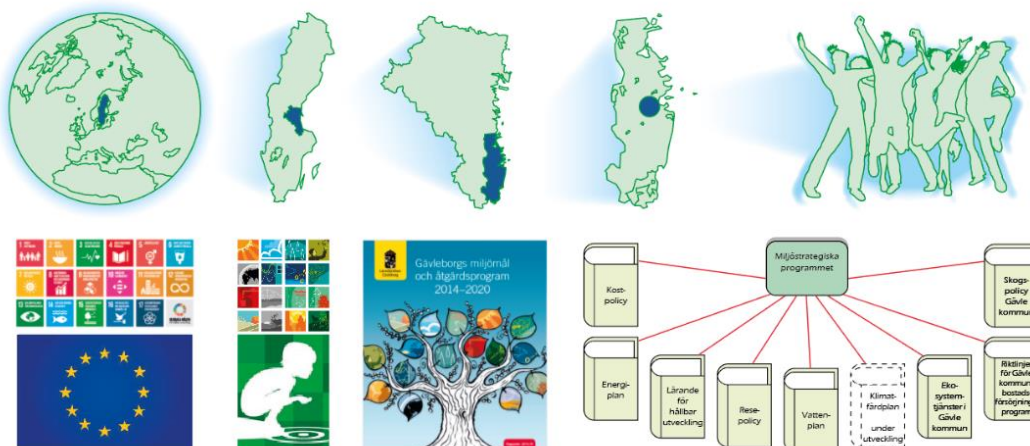
Agenda 2030 antogs 2015 av FN:s generalförsamling och innebär att alla medlemsländer i FN har förbundit sig att arbeta för att uppnå en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar värld till år 2030. Målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling; den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

Målen i Agenda 2030 är globala, men den lokala nivån är central för genomförandet av agendan. Gävle kommuns miljöstrategiska program ska bidra till att nå de Globala målen.

Figur 1: De 17 Globala målen

När målen i det miljöstrategiska programmet har tagits fram har de Globala målen och de svenska miljö kvalitetsmålen varit en utgångspunkt. Kommunen har sedan gjort sin prioritering på den lokala nivån.

Figur 2: Styrande dokument för Gävles miljöarbete

Synergier mellan ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet

Hållbar utveckling är enligt definitionen i Brundtlandsrapporten en utveckling som tillgodoser våra behov idag utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. I begreppet ingår de tre dimensionerna miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet.

Arbetet med miljömässig såväl som social och ekonomisk hållbar utveckling ska genomsyra hela Gävle kommuns uppdrag och vara en naturlig del i alla verksamheter. Det miljöstrategiska programmet ska arbeta för en positiv miljöutveckling och en hälsosam livsmiljö. Det är intimt sammanbundet med social hållbarhet som avser ett samhälle som kan erbjuda människor service, vackra miljöer, trygghet, mötesplatser och möjligheter för alla.

Det som främjar vår hälsa och ett gott liv är starkt kopplat till det som främjar en miljömässig hållbar utveckling som i sin tur främjar en hållbar ekonomi.

“När vi bygger på det som får oss att må bra i grunden och inte bara för stunden, då bygger vi det hållbara samhället. Hållbar utveckling börjar där vi står.”

Johan Hallberg

1. Mer kroppsrörelse i vardagen – hur du tar du dig fram i vardagen
2. Grönare mat på tallriken – mer grönsaker och frukt, mindre kött, mer lokalt, mindre energiförbrukning, mindre som slängs.
3. Plats för föräldraskapet- Goda vanor och hållbar livsstil, motverkar överdriven konsumtion.
4. Plats för mänskliga möten.
5. Balansera stressen – Sömn, vila, lek och kärlek – om du är stressad konsumerar du mer.
6. Närhet till naturen.
7. Närhet till kulturen – reflektera över livet- alternativ till resurs- och energikrävande konsumtion - Motverkar överdriven materiell konsumtion.

Det uppstår ofta synergieffekter när man arbetar med de olika hållbarhetsdimensionerna. Till exempel nedskärpningsfrågan som adresseras i miljöstrategiska programmet är starkt kopplad till trygghetsfrågan som är adresserad i sociala hållbarhetsprogrammet. Det finns även synergieffekter mellan satsningen på kollektivtrafik och cykel som adresseras i miljöstrategiska programmet och tillgänglighetsfrågan som adresseras i det sociala hållbarhetsprogrammet. Likaså kopplar målen om god utbildning i det sociala hållbarhetsprogrammet till målet om ökad miljövetenhet och förbättrad kunskap om miljöfarliga ämnen i det miljöstrategiska programmet. Ytterligare synergieffekter finns mellan målet om att bevara ett robust ekosystem som skapar möjligheter till rekreation och välbefinnande i det miljöstrategiska programmet och målet om trygga och inkluderande mötesplatser, en meningsfull och aktiv fritid samt förutsättningar till jämlik hälsa i det sociala hållbarhetsprogrammet.

Trender, möjligheter och risker

Miljöarbetet påverkas starkt av vad som händer i samhället och trender i samhällsutvecklingen. Det uppstår både målkonflikter och synergieffekter. Många gånger uppstår målkonflikter och problem på grund av oklarheter i ägarskap, rådighet och ansvar över frågan. Det kan till exempel röra sig om konflikten mellan lokalisering av nya verksamheter, exempelvis industri och bostäder, och skydd av mark- och vattenområden. För att kunna hantera målkonflikter krävs ställningstaganden och prioriteringar. Här blir det viktigt hur Gävle kommun hanterar alla tre dimensionerna i en hållbar utveckling.

De trender som har en negativ inverkan på miljöarbetet är de som också är de starkaste trenderna i samhällsutvecklingen. Hit hör till exempel trender som rör konsumtionsökning och ekonomisk kortsiktighet. Här kan ett framgångsrecept vara att identifiera nyckelaktörer i samhället som kan bromsa upp effekten av dessa negativa trender. Det kan till exempel göras genom olika former av samverkan med näringslivet.

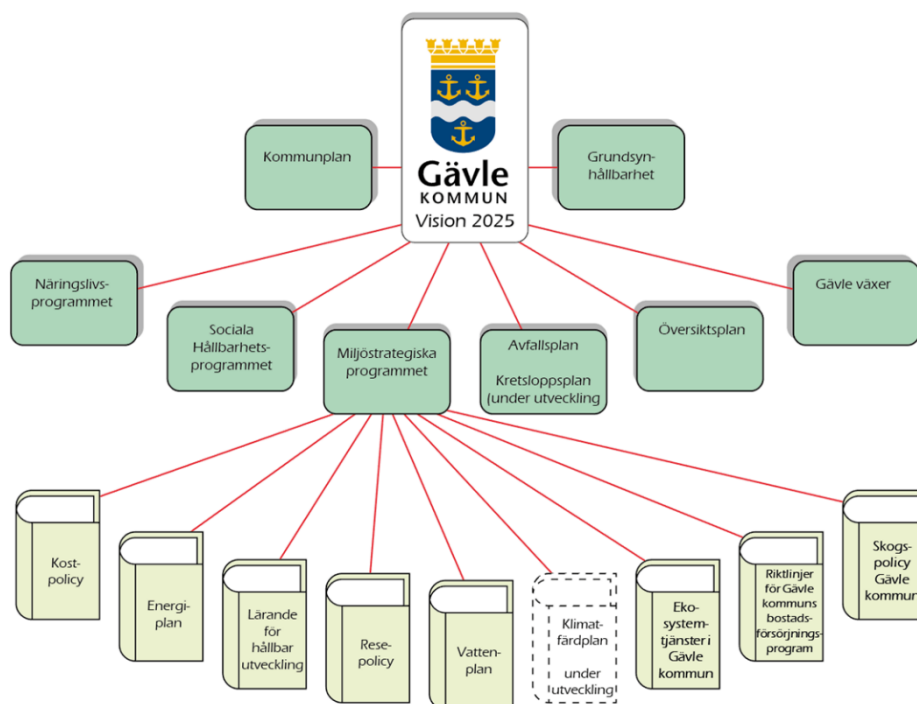
Lika viktigt är att stödja de nyckelaktörer i samhället som kan förstärka de positiva trenderna. En tänkbar möjlighet är att bygga vidare på de positiva kopplingarna till individens önskan om en god hälsa, till exempel utifrån vad man konsumerar och hur man väljer att transportera sig.

Synergieffekter kan bidra till att öka förutsättningarna för måluppfyllelse. Därför är det viktigt att bygga vidare på positiva trender och synergier, bland annat i form av samverkan och samarbete mellan politikområden och mellan samhällets aktörer. Detta kan föra miljöarbetet framåt. Det är också viktigt att göra prioriteringar i miljöarbetet för att bromsa negativa effekter av problem och konflikter, samt för att motverka effekterna av de starka negativa trender som finns i samhället.

MSP 2.0 och kopplingen till andra styrdokument

I Gävle kommun finns flera styrdokument som samverkar och har olika gränssnitt till det miljöstrategiska programmet.

Gävle kommuns Vision 2025 och kommunplanen har en övergripande roll för kommunens styrning, men även andra strategiska program angränsar till och samverkar med det miljöstrategiska programmet. Översiktsplanen Gävle kommun, Sociala hållbarhetsprogrammet och Näringslivsprogrammet ligger på samma strategiska nivå som det miljöstrategiska programmet. Alla dessa program bidrar till ett hållbart Gävle. Se figur nedan.

Figur 3: Gävle kommuns styrande dokument

Gemensamma framgångsfaktorer

Utifrån erfarenheter från genomförandet av vårt tidigare miljöstrategiska program är det tydligt att vissa saker, här kallade framgångsfaktorer, mer än andra har bidragit till att Gävle kommun kommit så långt. De 10 viktigaste framgångsfaktorerna som används som stöd och verktyg i genomförandet har ringats in.

Hållbar upphandling

Upphandling är för Gävle kommun ett viktigt verktyg för att kunna uppnå politiska ambitioner och mål för hållbarhet. När vi ställer krav på förnybara drivmedel, förnybar plast, fasar ut engångsartiklar och annat som kan minska vår miljöpåverkan ger det ringar på vattnet och tvingar företagen att leverera miljövänliga alternativ. För att lyckas med det behöver vi öka medvetenheten om de varor och tjänster vi köper in, vilken miljöpåvekan dessa har. Hållbarhetskrav ska därför genomsyra varje upphandling av varor och tjänster som företas inom kommunkoncernen. Det kan gärna ske i samverkan med näringslivet och personer med kompetenser inom social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet.

Cirkulär ekonomi

En cirkulär ekonomi är helt enkelt en form av kretslopp som använder så lite som möjligt av jordens resurser. Med cirkulär ekonomi är tanken att produkter redan från början ska designas för att återanvändas, i motsats till linjär ekonomi, där naturresurser används i snabbare takt än de hinner återbrukas. Genom att Gävle kommunkoncern ökar sin resurseffektivitet genom arbetet med cirkulär ekonomi kan

kommunen spara miljontals kronor samtidigt som man blir en mer hållbar kommun.

Innovationer

I Gävle kommun handlar innovation främst om att hitta nya perspektiv på redan existerande problem i samhället, att försöka omdefiniera syftet eller målet i en verksamhet för att nå ett bättre resultat för slutanvändare eller att förändra hur leverans av tjänster och produkter genomförs.

Digitalisering

Digitaliseringen medför stora förändringar för samhället men innebär också stora möjligheter för både Gävle kommunkoncern och näringslivet. Den tekniska utvecklingen och strukturomvandlingen som sker med digitalisering skapar nya behov och nya tjänster inte minst inom miljöområdet.

Kommunikation

Skapa "Vi tillsammans – känsla", uppmuntra och puffa i rätt riktning, nytt ord för det är att nudga. Det kommunkoncernen kommunicerar ska leda till ökad medvetenhet och handlingkompetens. Miljöfrågorna ska integreras och kommuniceras i kommunens befintliga flöde och kanaler som

används internt och mot gävlebor, företag och organisationer.

Delaktighet och inflytande

Alla målgrupper ska kunna känna delaktighet och inflytande på hur Gävles miljömässigt hållbara Gävle skapas.

Handlingskompetens

Handlingskompetens = ”En förmåga, baserad på kritiskt tänkande, att tillsammans med andra människor ta ansvar och agera för en bättre värld” (Schnack, 1994). I begreppet handlingskompetens ingår såväl konsumtion som övriga beteenden som leder till en hållbar utveckling, inklusive att aktivt engagera sig på olika sätt för att påverka samhällsutvecklingen.

MSP 2.0 omfattar handlingskompetens för såväl kommunkoncernen som gävleborna och näringslivet.

Beteende

En viktig del i omställningen till ett miljömässigt hållbart samhälle kräver ett fokus på hållbara beteenden. För att nå resultat är det viktigt att använda den kunskap som finns om mänskligt beteende och arbeta utifrån beteende-insikt.

Aktiv koncernstyrning

Ett lyckat genomförande av MSP 2.0 kräver politiker och chefer som ser sambanden mellan höga miljöambitioner, goda förutsättningar för våra medarbetare att bidra med engagemang och nya ideér och en långsiktigt god ekonomi.

Samverkan

Samverkan handlar om att skapa rätt förutsättningar att samarbeta med varandra, både internt inom Gävle kommunkoncern och externt med gävlebor, näringslivet och aktörer regionalt, nationellt och internationellt.

Målområden och prioriteringar

Programmet är indelat i tre målområden:

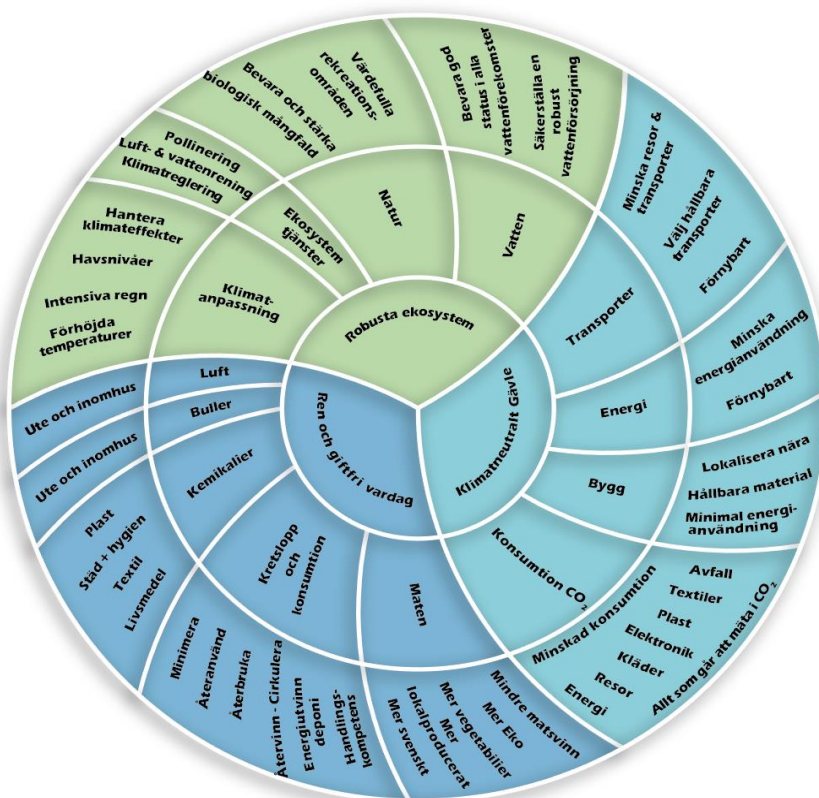
- Klimatneutral kommun 2035
- Robusta ekosystem
- Ren och giftfri vardag

Mål och prioriterade åtgärder

MSP 2.0 innehåller både interna mål – det vill säga mål för Gävle kommunkoncern, och externa mål för Gävle som geografiskt område. I tabellen där målen presenteras är de interna målen för Gävle kommunkoncern kursiverade.

Till varje mål finns en eller flera indikatorer. Indikatorer används som underlag för att följa utvecklingen och bedöma värdet i de insatser som genomförs - om de är tillräckliga eller behöver skärpas upp för att nå de beslutade målen.

Programmet innehåller prioriterade åtgärder. De är särskilt viktiga för att uppnå de mål och ambitioner Gävle kommun har. Utöver de prioriterade åtgärderna behövs kompletterande åtgärder på en mer detaljerad nivå. De kan förändras över tid och beskrivs därför inte i detta program men kommer följas upp på sektorsnivå.

Figur 4: Målområden och vad som ska göra för att nå målen

Klimatneutral kommun 2035

Området omfattar transporter, energi, det som byggs och konsumtion. Med klimatneutral menas att Gävle kommun inte ska ge upphov till några utsläpp av växthusgaser som bidrar till klimatförändringar. Även inom målområdena ”Robusta ekosystem” ”Ren och giftfri vardag” finns mål som har stor betydelse för att uppnå Klimatneutral kommun 2035, inte minst när gäller det kost, handlingskompetens och användning av plast.

Vad menas med klimatneutral

Med klimatneutral menas här såväl konsumtionsbaserade som produktionsbaserade utsläpp av växthusgaser. De konsumtionsbaserade utsläppen inkluderar alla direkta och indirekta utsläpp relaterade till den konsumtion som görs av gävleborna, även t.ex. flygresor (inklusive utrikes resor) och utsläpp som sker till följd av produktion och transporter av produkter vi köper från utlandet. De konsumtionsbaserade utsläppen kan redovisas inom följande kategorier: offentlig konsumtion, transport, livsmedel, boende, kläder och skor, övrigt. De produktionsbaserade utsläppen inkluderar alla utsläpp relaterad till den näringslivsverksamhet och den produktion som sker inom Gävle kommun som geografiskt område, vilken inkluderar t.ex. tillverknings- och processindustri.

Området bidrar till:
Globala målen

Sveriges miljökvalitetsmål
Begränsad klimatpåverkan God bebyggd miljö

Målinriktning – tillstånd i framtiden

Gävle som geografisk plats är en klimatneutral kommun, där upptaget av växthusgaser är lika eller större än utsläppen.

Energien som används kommer från förnybara källor och är till stor del lokalproducerad. Gävleborna är återhållsamma med den energi som används oavsett det gäller el, värme eller transporter.

Cykel och buss är de vanligaste trafikslagen. De transporter som sker med motordrivna fordon är eldrivna eller drivs med förnybara drivmedel.

Allt som byggs i vår stad byggs av hållbara material och med minimal energianvändning. Allt fler byggnader har passivhus- eller energipositivhus-standard och är miljöcertifierade på högsta nivå.

En betydande andel av livsmedlen är närproducerade och ”härodlade” och konsumtionen är till största delen växtbaserad.

Samhället utgår från cirkulär resurshantering och är optimerat för effektivt återbruk av alla slag av resurser.

Nuläget Klimatneutral kommun

I Sverige släpper vi idag ut i genomsnitt ca tio ton CO₂ per person och år, vilket även gäller per gävlebor. Transporter utgör en betydande del, liksom konsumtionen av varor, tjänster och mat. Om vi ser på det totala ekologiska fotavtrycket har vi mycket som behöver åtgärdas i Gävle. Om alla människor i världen skulle leva som i Gävle kommun, skulle det behövas minst fyra jordklot för att tillgodose allas behov av resurser. Detta är inte hållbart och kräver därför en förändring.

Bilresandet har fortsatt att öka under perioden 2012-2017 inom Gävle kommun som geografiskt område. Bussresorna ökar inte i tillräckligt snabb takt och cykelresorna bland gävleborna har minskat under 2018.

När det gäller transporter har Gävle kommunkoncern redan kommit en bit på väg. Kommunkoncernens fordonsflotta består idag till stor del av fordon som kan drivas med fossilfria drivmedel. Dock tankas fordonen fortfarande i stor utsträckning med fossila drivmedel. Det beror på att infrastrukturen för förnybara drivmedel ännu inte är tillräcklig i Gävle kommun, men det har även att göra med okunskap och behov av beteendeförändringar.

Vad det gäller Gävle kommunkoncerns egna energianvändning används nu 100 % förnybar energi för uppvärmning och elanvändning. Energianvändningen hos näringslivet och gävleborna har minskat men inte i den takt som krävs.

Gavlefastigheter och Gavlegårdarna bygger enligt Miljöbyggnad silver vid nybyggnation där det är möjligt.

Utmaningar Klimatneutral kommun

De totala utsläppen av växthusgaser från gävlebor och näringsliv i Gävle kommun är betydande. Här har Gävle kommunkoncern i genomsnitt mindre rådighet över utsläppskällorna, vilket gör att många åtgärder behöver vara styrmedel för att påverka val som görs av gävleborna och näringsliv.

Utsläpp från resande utgör en stor del av gävlebornas koldioxidutsläpp och andelen fordon som drivs av förnybara bränslen är fortsatt alltför låg. Ambitionsnivåen behöver höjas ytterligare och antalet resor och transporter ska minska, andelen transporter med hållbara färdmedel ska öka och resor och transporter ska miljöanpassas.

En av de allra viktigaste åtgärderna för att minska klimatpåverkan är att minska användandet av fossila bränslen. För att uppnå en klimatneutral kommun krävs därför stora förändringar i infrastruktur, resande, konsumtionsvanor och politiska beslut. Detta kan t.ex. innefatta bilfritt centrum, planering för ökat cyklande - inte minst på längre sträckor, miljözoner, upplysningscentrum för gävleborna mm. För att underlätta användandet av förnybara bränslen behövs en utbredd tillgång till alla tänkbara förnybara drivmedel. En väl utbyggd och fungerande kollektivtrafik är en viktig del i att få gävleborna att lämna bilen hemma och välja kommunala färdmedel.

Byggsektorn utgör också en stor utmaning. Detta innefattar allt från planeringsskedet till användandet av den färdiga byggnaden. För att minska klimatpåverkan från denna sektor behöver byggsfasen och användningsfasen göras klimatneutral. Detta bör innefatta import av byggmaterial, som står för en stor del av de totala utsläppen, återanvändning av byggmaterial, fossilfri byggarbetsplats, smarta energilösningar, val av byggmaterial med mera. Ambitionen att bygga positivhus, som ger mer energi än de använder, bör vara genomgående vid allt byggande i framtiden.

När användandet av fossila bränslen fasas ut kommer användningen av andra energislag att öka. Det är viktigt att lokala resurser utnyttjas i hög grad som t.ex. restvärme från olika industrier/verksamheter och lokalt producerade drivmedel. Elanvändningen i kommunen kommer att öka. Det beror bl.a. på övergången från fossila bränslen till användandet av el men framförallt på elintensiva företagsetableringar. Den effektproblematik som finns i elnätet idag riskerar därför att öka, både i form av effektbrist i stamnätet men också effektbrist i det lokala elnätet. Det är därför viktigt att elanvändningen sker på ett mer intelligent sätt och att ny elproduktion etableras.

För att kunna klara målet om klimatneutralitet på sikt behöver Gävle kommun utreda förutsättningarna för koldioxidsänkor och koldioxidinfångning. Sänkorna utgörs framför allt av ung, växande skog, medan infångningen kan ske antingen direkt vid större utsläppskällor, eller genom infångning från luften. Dessa metoder kan utöver att bidra till minskad klimatpåverkan även ge arbetstillfällen och nya verksamheter.

För att uppnå klimatneutralitet år 2035 kommer klimatkompensation att krävas, även om koldioxidsänkor inom Gävle kommun räknas in. På sikt bör dock

klimatkompensation fasas ut, eftersom detta endast är en sorts konstgjord andning som i sig inte bidrar till lokalt minskade utsläpp.

Förnybar energi i form av land- eller havsbaserad vindkraft finns inte med som mål, eftersom kommunen inte har samma rådighet över detta som t.ex. solceller. Dock bör Gävle kommun eftersträva samarbeten med vindkraftsindustrin för att se över möjliga etableringar och hur dessa kan realiseras.

Mål, indikatorer och ansvar Klimatneutral kommun

Mål	Målår	Nyckeltal	Ansvarig
Gävle kommun ska vara klimatneutral 2035.	2035	1. Totala CO ₂ -utsläpp per capita i Gävle som geografiskt område.	Kommunstyrelsen, alla nämnder, förbund och bolag
Körsträckan med bil i Gävle kommuns geografiska område ska år 2025 ha minskat med 30% jämfört med 2018.	2025	1. Körda km, personkm. genomsnittlig körsträcka per gävlebo, jämfört med 2018 (SCB) 2. Antal bilar per capita	Samhällsbyggnadsnämnden, Kommunstyrelsen
<i>Körsträckan med bil i Gävle kommunkoncern ska år 2025 ha minskat med 50 % per anställd, jämfört med 2018.</i>	2025	1. <i>Körda km jämfört med antal anställda.</i> 2. <i>Mäta antal fordon och arbeta för att minska antal fordon. (Samlas in via fordons - ansvariga)</i>	<i>Alla nämnder, förbund och bolag</i>
Kollektivtrafikens marknadsandel i Gävle kommuns geografiska område skall fördubblas till 2030 jämfört med 2006, i förhållande till annat motoriserat resande.	2030	1. Resor med kollektivtrafik, resor/inv (Trafal) 2. Ökad andel registrerade resor med företagskort. (X-trafik)	Samhällsbyggnadsnämnden Kommunstyrelsen
1. Gävle ska vara en av Sveriges bästa cykelstäder 2. Antalet resor med cykel ska fördubblas fram till år 2025.	2025	1. Placering nationell Cykelranking (Cykelfrämjandet) Gävle på plats 26 bland 45 medverkande kommuner 2019) 2. Andel cyklister. 5735 st cyklister vid mätplatser i Gävle 2018 (3 mätplatser finns i Gävle)	Samhällsbyggnadsnämnden, Kommunstyrelsen
Gävlebornas och näringslivets resor och transporter ska vara fossilfria år 2030.	2030	1. Andel % CO ₂ från resor och transporter 2. Andel fossiloberoende fordon i trafik	Samhällsbyggnadsnämnden, Kommunstyrelsen

		3. Miljöbilar i det geografiska området, andel i % (SCB) 4. Andel förnybara drivmedel i kollektivtrafiken i % (Miljöfordonsdatabasen Frida)	
<i>Gävle kommunkoncerns drivmedelsförbrukning ska vara 100% fossilfri/förnybar 2023.</i>	2023	<i>Här ingår personbilar, lätta lastbilar, inklusive arbetsmaskiner, tunga fordon.</i> 1. <i>Andel förnybara/fossilfria drivmedel av total förbrukning kommunkoncern.</i> 2. <i>Kartläggning av drivmedel från tunga fordon och arbetsmaskiner.</i> 3. <i>Försäljning av lokalt producerad biogas</i>	<i>Alla nämnder, förbund och bolag</i>
Koldioxidutsläppen från gävlebornas och näringslivet flygresor ska minska med 20 % till år 2025 jämfört med år 2016, samt halveras till 2030.	2025	Finns ej mätbart för Gävle kommun utan endast statistik på Sverigenivå som är fördelat på respektive kommun per capita. Jämför med år 2016. Koldioxidekvivalenter per capita i Gävle från flygresor (ton/år per capita från flygresor) Baserat på CO2-budget där utfall för 2016 finns.	Kommunstyrelsen
<i>Koldioxidutsläppen från flygresor för Gävle kommuns anställda ska minska med 50 % under perioden 2018-2023.</i>	2023	<i>CO2-utsläpp från flygresor totalt/år. Statistik från upphandlad resebyrå</i>	<i>Alla nämnder, förbund och bolag</i>
<i>Gävle kommunkoncerns upphandlade transporter ska vara fossilfria och ruttoptimerade år 2025.</i>	2025	<i>Indikator saknas för att följa upp upphandlade transporter. Gäller för nya upphandlingar och anpassning behöver ske för respektive upphandling. Gäller under förutsättning att fossilfria drivmedel finns tillgängligt på marknaden.</i>	<i>Alla nämnder, förbund och bolag</i>
Näringslivet och gävleborna ska ha 30 % effektivare elanvändning till år 2030 jämfört med år 2009.	2030	1. Elanvändning per gävlebo inom Gävle Energis nätområde som exkluderar ex. datacenter 2. Elanvändning per lägenhet, 3. Elanvändning per villa,	Gävle Energi, Gavlegårdarna, Kommunstyrelsen

		4. Näringslivet-Total elanvändning / bruttoregionalprodukt för Gävle. (Data hämtas ur Gävle Energis databas.)	
Näringslivets och gävlebornas energianvändning i fastigheter och anläggningar ska vara fossilfri år 2030.	2030	1. Utsläpp till luft av CO₂ (växthusgaser, Nationella emissionsdatabasen) 2. CO₂ ton/från industrin (Nationella emissionsdatabasen, RUS, SCB) 3. Co₂ ton/övrigt exklusive Konsumtion (Nationella emissionsdatabasen, RUS, SCB)	GävleEnergi, Gavlegårdarna , Kommunstyrelsen
<i>Elanvändningen i Gävle kommunkoncerns fastigheter med lokaler och bostäder ska vara 35% effektivare till år 2030 jämfört med 2009.</i>	2025	<i>Elanv/m2 Atemp</i>	<i>Alla nämnder, förbund och bolag</i>
Av näringslivets och invånarnas totala elanvändning ska 10 % produceras från solceller inom Gävle kommuns geografiska område år 2035.	2035	Installerad effekt*nyckeltal (900kWh/kWp)	Kommunstyrelsen, Gävle Energi, Livsmiljö
<i>Av Gävle kommunkoncerns elanvändning ska 10% produceras från egna solceller år 2035.</i>	2035	<i>Installerad effekt*nyckeltal</i>	<i>Kommunstyrelsen, Välfärd Gävle, Gävle Energi, Gavlegårdarna, Gavlefastigheter</i>
<i>Försäljningen av lokalt producerad biogas för drivmedel har ökat med 35 % från 2020 till 2025.</i>	2025	<i>Volym Nm³ såld biogas</i>	<i>Ekogas samt livsmiljö</i>
Gävlebornas konsumtion (både inom och utanför Sveriges gränser) ska vara resurseffektiv och miljömässigt hållbar.	2035	Koldioxidekvivalenter per capita i Gävle baserade på konsumtionsbaserade utsläpp, ton/år per capita.	Alla nämnder, förbund och bolag

Prioriterade åtgärder Klimatneutral kommun

Genomföra en Klimatfärdplan

Med syfte att uppnå målet att Gävle kommun ska vara klimatneutral 2035. Klimatfärdplanen ska beskriva de olika delarna av klimatneutralitet och vad som ingår i detta begrepp ur olika geografiska och aktivitetsbaserade perspektiv, samt föreslå åtgärder för att uppnå klimatneutralitet. En av Gävle kommuns största utmaningar för att nå klimatneutralitet är dagens transporter. För att uppnå detta behövs både fysiska investeringar som gynnar hållbara transporter och arbete med beteendeförändring.

Revidera Gävle kommuns energiplan och genomföra den

Alla kommuner ska, enligt lag, ha en aktuell energiplan. Planen är ett instrument för kommunen att samordna olika aktörers insatser och verka för en miljömässigt bra och säker energisituation i kommunen.

Använda energi mer effektivt samt säkerställa tillräcklig effekt i elnätet

Energi ska användas på ett mer intelligent sätt. Det medför bl.a. att rätt energiform används vid rätt tidpunkt. Som en grund ska lågvärdig energi som t.ex. restvärme från industriprocesser och biodrivmedel från lokala restprodukter prioriteras. För att möta framtidens utmaning behöver också energi lagras och energianvändningen anpassas för att minimera belastningen på distributionssystemen. Den tillgängliga eleffekten behöver också säkerställas för att klara omställningen till ett fossilfritt samhälle i symbios med samhällets utveckling. Detta kräver utredning och åtgärder.

Vid allt byggande och underhåll på kommunal mark ska klimatneutrala byggnader byggas år 2035

Genomföra utredningar och vidta åtgärder för att planera och bygga klimatneutralt.

Ta fram en hållbarhetschecklista

Hållbarhetschecklistan ska användas vid ombyggnationer, planering av nya stadsdelar och fastigheter.

Robusta ekosystem

Målområdet Robusta ekosystem syftar till att öka biologisk mångfald och andra gröna och blå kvaliteter i Gävle samt utveckla och stärka ekosystemtjänster. Klimatanpassning ingår också i detta område.

Området bidrar till:
Globala målen

Sveriges miljökvalitetsmål

Ingen övergödning	Ett rikt odlingslandskap
God bebyggd miljö	Ett rikt växt och djurliv
Bara naturlig försurning	Myllrande våtmarker
Levande Sjöar och vattendrag	Levande skogar
Grundvatten med god kvalitet	Hav i balans och levande kust och skärgård

Målinriktning – tillstånd i framtiden

I Gävle kommun skyddas alla arter, naturen är säkrad och naturens kvaliteter används, den biologiska mångfalden är hög. Genom att bevara och stärka den biologiska mångfalden bidrar det till att Gävles ekosystem är långsiktigt hållbara och lägger grunden för ett robust ekosystem.

Vi har god kunskap om och värdesätter de ekosystemtjänster som naturen erbjuder i form av tex pollinering, luft- och vattenrening, klimatreglering, temperaturutjämning, rekreation och välbefinnande.

I Gävle kommun är de gröna och blå kvalitéerna väl utvecklade. Det värnas om Gävles parker, grönområden och vattenmiljö vilka alla har höga rekreativa och biologiska kvaliteter.

Alla gävlebor förses med friskt och rent vatten och våra dricksvattentäkter är skyddade.

Gävle är väl förberett och anpassat för de effekter som klimatförändringarna medför och kommer medföra.

Nuläget Robusta ekosystem

Att närma sig ett tillstånd som kan kallas Robust ekosystem är ett ständigt pågående arbete. Gävle kommun antar styrande dokument där det fastläggs vilka park- och naturområden som har betydelse för tätorterna. För nya parker som anläggs tas skötselplaner fram, men för befintliga parker har arbetet inte varit prioriterat. Ett Stadsbad i Boulongern har byggts.

Mer resurser behöver tillsättas för att kunna utveckla och bevara värdefulla natur- och rekreatiomsområden och naturområden samt förstärka den biologiska mångfalden.

Arbetet med att skydda vattentäkter är ett omfattande men viktigt arbete som ännu inte är slutfört. Andelen sjöar och vattendrag som uppnår god ekologisk och kemisk status i Gävle kommun var låg i den senaste statusklassningen. Andelen skyddade inom kommunen vattentäkter är låg och har inte ökat sedan 2014.

En VA-strategi med tillhörande handlingsplan i form av en VA-plan antogs i början av 2016. I VA-planen beskrivs åtgärder för arbete med vatten och avloppshantering i Gävle. En dagvattenpolicy antogs också under 2018. Dagvattenpolicyn utgör en del av Gävle kommuns arbete med övergripande planering för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt vattendirektivet och för att uppnå en god bebyggd miljö.

En skogspolicy har tagits fram 2017. Skogspolicyn omfattar all kommunägd skogsmark och inkluderar till vissa delar detaljplanelagd mark. Policyn är ett övergripande dokument för hur Gävle kommun ska bedriva sin skogsskötsel. Syftet med skogspolicyn är att beskriva de mål kommunen strävar efter och hur skötseln ska ske för att uppnå dessa.

När det gäller riktlinjer för klimatrisker och anpassningsåtgärder finns det beskrivet i Översiktsplanen för Gävle kommun.

Utmaningar Robusta ekosystem

Att hejda förlusten av biologisk mångfald är en av de verkligt stora utmaningarna för vår tid. De värden och kvaliteter som tillhandahålls genom ekosystemtjänster och biologisk mångfald behöver bli allmänt kända och också tas i beaktande vid ekonomiska och politiska ställningstaganden. Det är viktigt att ekosystemtjänster integreras i kommunala mål och beslut samt att all kommunal planering använder balanseringsprincipen som metod för att gröna och blå miljöer i staden inte ska minska utan snarare öka och utvecklas.

De största utmaningarna när det gäller sjöar och vattendrag i Gävle kommun idag är miljöfarliga ämnen, fysiska ingrepp i vattenmiljön och övergödning. För att nå en god status på våra vattenförekomster behövs det arbetas ännu mer med både restaurering och förebyggande åtgärder.

För att trygga Gävles vattenförsörjning nu och för framtida generationer behöver vi slå vakt om kvaliteten på vattnet och se till att det inte förorenas och samtidigt öka mängden dricksvatten som produceras. Förändrade vädermönster

tillsammans med en växande befolkning och därigenom exploatering är utmaningar som måste hanteras.

I arbetet med vatten är det även viktigt att arbeta med åtgärder för att hantera konsekvenserna av de pågående klimatförändringarna. Det behövs både förebyggande arbete och anpassning för att minimera effekter av exempelvis höjda havsnivåer och intensivare regn. En risk och sårbarhetsanalys bör genomföras som en del i en Klimatanpassningsplan för staden.

Mål, indikatorer och ansvar Robusta ekosystem

Mål	Målar	Nyckeltal	Ansvarig
Bevara och stärka den biologiska mångfalden och värdefulla rekreationsområden.	2030	1. Skyddad natur totalt, andel i %, (Följs upp i Kolada) 2. % ekologiskt odlad areal åkermark/jordbruksmark 3. Areal kommunalt bildade naturreservat. 4. Andel parker/naturområden med fastlagd skötsel-och utvecklingsplan. 5. Bästa naturvårdskommun. 6. Antal hävdade örtbackar. 7. Areal betes-och slättermark med miljöersättning. 8. Andel implementerade åtgärdsprogram för hotade arter.	Samhällsbyggnadsnämnden
Bibehålla eller uppnå god status i alla vattenförekomster.	2025	Vattenförekomster (sjöar och vattendrag) ekologisk och god kemisk status (Följs upp i MSP)	Kommunstyrelsen, Gästrike Vatten, Samhällsbyggnadsnämnden
Jordbruksarealen i kommunen ska inte minska.	2025	Jordbruksareal utveckling (LRF)	Kommunstyrelsen, Livsmiljö Gävle
Värdet av den samlade livsmedelsproduktionen (kr) inom Gävle kommun som geografiskt område ska öka med 50% från år 2020 till år 2030.	2025	Värdet av den samlade livsmedelsproduktionen (kr) inom Gävle kommun som geografiskt	Kommunstyrelsen, Livsmiljö Gävle
Säkerställa en robust vattenförsörjning.	2025	Robust vattenförsörjning X % redundans (överskott) och bedömd risk för att dricksvattnet slås ut X %	Kommunstyrelsen, Gästrike Vatten, Samhällsbyggnadsnämnden
Gävle kommun arbetar aktivt med att minska påverkan från förorenade områden.		Gävle kommun minskar antalet förorenade områden i riskklass 1 och 2 till xx %	Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsnämnden

Gävle kommun är anpassad till det förändrade klimatet och har minimerat risker för miljö och hälsa.		100 % av Gävle ska klara en klimatanpassning till RCP 8,5	Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsnämnden, Gavlegårdarna och Gavlefastigheter Alla nämnder, förbund och bolag
---	--	---	---

Prioriterade åtgärder Robusta ekosystem

Grönstrategi med handlingsplan

En grönstrategi ska formulera Gävle kommuns vision, övergripande mål och strategi/riktlinjer vad gäller gröna (naturens) och blå (vattnets) frågor. Grönstrategin ska vara vägledande i handläggning av ärenden och vara ett underlag för att spara naturen på rätt ställe för att skapa största möjliga sociala och biologiska nytta.

Grönstrategin utgår från de tre pelarna för hållbarhet: miljömässigt, socialt samt ekonomiskt och ska innehålla ett antal övergripande mål samt riktlinjer utifrån ett antal områden, exempelvis;

- Det gröna (biologiskt, struktur)
- Det blå (biologiskt, struktur)
- Kulturhistoriska värden
- Rekreation & friluftsliv (rekreationsområden, lekparkar, spontanaktiviteter)
- Närhet/Tillgänglighet till park och grönområden av olika storlekar

Biotopkartering och biotopvårdsplan

Identifiera viktiga spridningsvägar för biologisk mångfald och hur vi bäst vårdar Gävle kommuns biotoper och även inkludera åtgärdsprogram för hotade arter.

Utveckling av Strategi för bildande av naturesservat i Gävle kommun

Med biotopkarteringen som grund arbetar Gävle mot att nå de nationella miljömålen där andelen skyddade områden är en indikator.

Kommunövergripande Klimatanpassningsplan

Säkrar staden och innevånarna mot ökande förekomster av värmeböljor, skyfall, översvämningar, skredrisk m.m.

Vattenplan för skydd av föroreningsutsläpp och övergödning av våra ytvattenförekomster.

Beskriver behovet av undersökningar och åtgärder som krävs för att ur dessa aspekter kunna nå god status i vattenförekomster inom Gävle kommun. Beskriver också vikten av att kommunens tillsynssida får tillräckligt med resurser.

Anpassa Gävle Energis vattenkraftverk så att de kan få märkningen Bra miljöval – miljömärkt el

Sträva efter att övriga kraftverk i Gävle kommun ska kunna nå märkningen alternativ rivas.

Mark och Vattenstrategi – Gävle Valboåsen

Beskriver Gävle - Valboåsens känslighet och föreslår åtgärder som leder till en robust vattenförsörjning.

Ren och giftfri vardag

Målområdet Ren och giftfri vardag omfattar kretslopp, matens miljöpåverkan, kemikalier, ren luft och buller samt medvetandegöra en mer hållbar livsstil. Det vill säga det mesta som människan kommer i direktkontakt med i vardagen.

Området bidrar till:
Globala målen

Svenska miljö kvalitetsmålen

Frisk Luft Giftfri miljö

Målinriktning – tillstånd i framtiden

Det miljösmarta valet är det självklara valet. Den ökade medvetenheten att en mer hållbar livstil ger högre livskvalitet har bidragit till att vi i Gävle nu lever utifrån att vi faktiskt bara har ett jordklot, inte fyra.

I Gävle kommun ska allt avfall ses som värdefulla resurser och kretsloppet är giftfritt. Allt avfall inom kommunen sorteras, återvinns och tas tillvara för att skapa ett resurseffektivt kretslopp utan negativ påverkan på jordens resurser. Inga farliga ämnen som stör kretsloppens naturliga flöde finns i omlopp i kommunen och ingen negativ påverkan på människors hälsa och ekosystemet kan påvisas.

Matens miljöpåverkan är minimal. Vegetabiliska proteiner, ekologiskt, närproducerat och svenskproducerat utgör den största delen av kosten.

Inget onödligt matsvinn finns inom Gävle kommun och all mat tas till vara för inte belasta klimatet.

Luften i Gävle kommun är frisk och ren och staden är tyst. I Gävle kommun är luften fri från föroreningar så att gävlebor, djur, växter och kulturvärden inte skadas. Ingen gävlebo utsätts för störande buller från trafik och verksamheter. Alla barn har möjlighet att leka utomhus i hälsosamma och inspirerande miljöer.

Nuläget Ren och giftfri vardag

Ämnen som är farliga för miljön och hälsan finns i stort sett i allting omkring oss i vardagen. De finns i maten vi äter, kläderna vi bär på, möbler, elektronik, hygienprodukter och leksaker. Antalet kemikalier som används i samhället är mycket stort och påverkan på hälsan och miljön på kort och lång sikt är känd för endast en bråkdel av dessa ämnen. Gävle kommun arbetar därför för att uppmärksamma vilka kemikalier som används och fasa ut de kemikalier som är farliga för människan och miljön.

Allt avfall i Gävle kommun ska tas till vara som en resurs. Renheten på det avfall som lämnas för kompostering eller rötning i kommunen ligger på en hög nivå och andelen farligt avfall i hushållssoporna har minskat mellan år 2011 och år 2018. Utsorteringen av matavfall har däremot inte förbättrats sedan år 2017. Utsortering av tidningar och förpackningar från hushållen som lämnas till återvinning har minskat något och alla verksamheter i Gävle kommunkoncern har möjlighet till källsortering.

Miljökrav vid upphandling har arbetats in i förfrågningsunderlagen genom bland annat kemikaliekrav och krav kring transporter. Upphandlingar som har en negativ miljöpåverkan har prioriterats extra. Andelen ekologiska livsmedelsinköp har ökat från år 2011 till 2018. Fler insatser behövs dock och en metod för uppföljning behöver tas fram. I dagsläget finns inte uppföljning av andelen närproducerat eller andel kött som köps in.

Mängden mat som slängs inom vård, omsorg och skola i Gävle har minskat. Den mat som ändå slängs används på bästa miljömässiga sätt genom rötning i biogasanläggning.

Arbetet med att minska gävlebornas exponering av miljö- och hälsofarliga ämnen har gett resultat och visat på minskade mängder av nonylfenol och koppar i avfallsslaget, kopparvärden ligger dock fortfarande på för höga värden.

I Gävle kommun idag finns det gävlebor som i sitt hem störs av buller över 60 dBA. Det krävs fortsatt stora insatser av Gävle kommun och andra för att alla gävlebor ska få en god boendeljudnivå.

I dagsläget nås inte målen för PM₁₀ och NO₂ och vidare åtgärder behövs för att få en ren luft som långsiktigt inte påverkar människors hälsa.

Utmaningar Ren och giftfri vardag

En av våra stora utmaningar är att göra vår livsstil mer hållbar. Det är viktigt att hållbar resursanvändning eftersträvas i kommunala mål och beslut för att främja förutsättningarna för att skapa ett resurseffektivt kretslopp utan negativ påverkan på jordens resurser. För att skydda människors hälsa och den biologiska mångfalden behöver spridning av farliga ämnen förebyggas och upphöra.

Ungefär hälften av Gävle kommuns hushållsavfall återvinns idag. Det betyder att man behöver utveckla arbetet med utbildning och beteendeförändring inom återvinning och miljö för att uppnå en god resurshållning. De årliga

Skräpplockardagarna visar på ett engagemang hos gävleborna och näringslivet då antalet deltagare varje år ökar, dock sker beteendeförändringen för långsamt och vidare åtgärder behöver tas för att öka återvinningen av material.

Matsvinn utgör en stor del av bl.a. klimatpåverkan i samhället och slösar på jordens viktiga resurser. Kommunkoncernen har minskat sitt matsvinn men än finns rum för förbättring. Matavfall som uppstår inom Gävle kommun blir till lokalproducerad biogas vilket minskar klimatpåverkan och gör oss mindre beroende av fossila drivmedel.

Gävle kommun har påbörjat arbetet med kemikaliesmarta verksamheter, och Gävles första helt kemikaliesmarta förskola invigdes år 2017. En stor del av riskprodukterna har rensats ut i förskolorna som t.ex. gammal mjukplast. Arbetet med att fasa ut farliga ämnen i resten av kommunens verksamheter är av största vikt för att skapa ett samhälle fritt från farliga ämnen och vara en föregångare i samhället.

Många gävlebor utsätts för höga bullernivåer. Åtgärder har vidtagits men fler åtgärder måste vidtas för att minska de negativa hälsoeffekterna av buller. Det kan ske genom planering av åtgärder i utsatta områden, att minska biltrafikflödena i bullerstöra områden, sänka hastigheter och genom bullersanerande åtgärder.

Frisk luft är en förutsättning för en god boendemiljö. Den största uppkomsten till dålig luftmiljö i Gävle är biltrafiken, vilken behöver åtgärder för att minskas. Det är därför viktigt och en utmaning att fortsätta arbeta med hållbara transporter, speciellt inom centrala Gävle.

Mål, indikatorer och ansvar Ren och giftfri vardag

Mål	Målar	Nyckeltal	Ansvarig
Gävlebor och unga ska ha handlingskompetens för en hållbar samhällsutveckling; 100% år 2030 Medborgarundersökning om kommunens insatser för att kommuninvånarna ska kunna leva miljövänligt, från index 59 2017 till Index 65 2025.	2030	1. % (0-100) medborgares handlingskompetens 2. % (0-100) elevers handlingskompetens åk 5, 9 och gymnasiet åk 2 Årlig enkätundersökning av Utbildning Gävle 3. Miljöarbeteindex Medborgarundersökning om kommunens insatser för att kommuninvånarna ska kunna leva miljövänligt	Kommunstyrelsen, Gästrikre återvinnare, Gavlegårdarna, Utbildningsnämnden
Alla kommunala skolor och förskolor ska ha uppnått certifieringen Grön Flagg och/eller utmärkelsen Skola för hållbar utveckling senast år 2025.	2025	% (0-100) kommunala skolor och förskolor som har fått certifieringen Grön Flagg och/eller utmärkelsen Skola för hållbar utveckling (Håll Sverige rent och Skolverket)	Utbildningsnämnden

<i>Minskad miljöpåverkan från mat inom Gävle kommunkoncern.</i> <i>1. Gävle kommuns inköp av ekologiska livsmedel ska vara minst 80 % år 2025</i> <i>2. Gävle kommuns inköp av vegetabiliska proteiner ska öka och rött kött ska minska med 50 % från år 2020 till 2025</i> <i>3. Gävle kommuns inköp av närproducerade* livsmedel ska vara minst 30 % år 2025</i> <i>4. Gävle kommuns inköp av svenskproducerade livsmedel ska vara minst 75 % år 2025</i> <i>5. Mängden totalt matsvinn som slängs inom vård, omsorg, förskola och skola inom Gävle kommunkoncern ska minska med 15 % mellan år 2020 till år 2025.</i>	2025	<i>1. Andel ekologiska livsmedel i % relaterat till total inköpskostnad.</i> <i>2. Andel rött kött i % relaterat till total inköpskostnad</i> <i>3. Andel inköp av närproducerat i % relaterat till total inköpskostnad</i> <i>4. Andel svenskproducerat i % relaterat till total inköpskostnad</i> <i>5. Totalsvinn (gram / portion), som utgörs av summan av:</i> <i>• Tallrikssvinn (g/portion)</i> <i>• Serveringssvinn (g/portion)</i> <i>• Kökssvinn (g/portion), som utgörs av: Lagringssvinn, beredningssvinn och tillagningssvinn</i>	Kommunstyrelsen, övriga nämnder
Mängden hushållsavfall per person i Gävle kommun (matavfall, restavfall, tidningar, förpackningar och grovsopor) ska minska med 20 procent från år 2015 till år 2025.	2025	Mängd hushållsavfall per person (matavfall, restavfall, tidningar, förpackningar och grovsopor)	Kommunstyrelsen, Gästrike återvinnare, alla övriga nämnder
Minst 80 procent av matavfall, förpackningar och tidningar från hushåll sorteras ut och återvinns.	2025	Årliga mätningar	Kommunstyrelsen, Gästrike återvinnare, Gavlegårdarna
All nybyggnation och ombyggnation i Gävle kommun ska vara anpassad för optimal avfallshantering avseende källsortering, tillgänglighet och säkerhet.	2025	Ingår i den hållbarhetschecklista som ska tas fram, är en prioriterad åtgärd under Klimatneutral kommun	Kommunstyrelsen, alla övriga nämnder
Gävle kommunkoncernen ska arbeta kontinuerligt för att minska och förebygga nedskräpning så att gävlebornas upplevelse av en trygg och ren livsmiljö ökar.	2025	1. Renhållnings och sophämningsindex 2. Trygghetsindex (SCB)	Samhällsbyggnadsnämnden, Kommunstyrelsen
Luften ska vara så ren att människors hälsa, samt djur, växter och kulturvärden inte skadas Vid nyproduktion av förskolor och skolor ska utegårdar klara miljö kvalitetsmålen avseende Frisk Luft.	2025	1. Antal gator inom gränsintervallet för miljö kvalitetsnormen för partiklar (PM10) 2. Antal gator inom gränsintervallet för miljö kvalitetsnormen för kvävedioxid (NO₂) .	Samhällsbyggnadsnämnden, Kommunstyrelsen
Negativa effekter av buller och vibrationer ska minska.	2025	1. Antal fastigheter där den ekvivalent ljudnivån vid	Samhällsbyggnadsnämnden,

		fasad överskrider 60 dBA lagkrav ska vara högst 1000 st 2. Den ekvivalenta respektivemaximala ljudnivån på förskolor/grundskolors utegårdar får inte överskrida 50 dBA respektive 70 dBA där pedagogisk verksamhet och lek bedrivs. 3. Arbeta för att en god ljudmiljö ur hälsoaspekt ska klaras vid planläggning vid nyexploatering. Ljudnivåer på 55 dBA från trafik ska eftersträvas snarare än 60 dBA (lagkrav).	Kommunstyrelsen
Gävlebornas användning av och exponering för miljö- och hälsofarliga ämnen ska minska.		% (0-100) medborgares handlingskompetens	
Produkter och tjänster som upphandlas av Gävle kommunkoncernen ska vara miljömässigt hållbara.			

Prioriterade åtgärder Ren och giftfri vardag

En stor ”Hållbar livstilssatsning” – som vänder sig till alla tre målgrupper i det miljöstrategiska programmet ska genomföras

Satsningen ska inkludera handlingskompetens och konsumtion och bidra till måluppfyllelse inom alla tre målområdena i det miljöstrategiska programmet och alla tre hållbarhetsperspektiv. I denna satsning ska det även ingå en resurs som har uppdraget att söka externa medel.

En kraftsamling av de kompetenser som finns i befintliga sektorer, bolag och förbund ska genomföras.

Lärande för hållbar utveckling ska stärkas

Där ingår bland annat arbetet med Grön Flagg och Skola för hållbar utveckling, skolträdgårdar och tillgång till skolskogar.

Gävle kommun ska vara årlig medlem i Håll Sverige Rent

Det möjliggör att samtliga målgrupper i det miljöstrategiska programmet kan delta i de årliga skräpplockardagarna och ta del av utbildningsmaterial. Gävles förskolor och skolor kan använda Grön Flagg.

En Kretsloppsplan för Gävle kommun ska tas fram och framtagna åtgärder ska genomföras

Kretsloppsplanen kommer att omfatta mål och åtgärder inom bland annat områdena cirkulär ekonomi, att förebygga avfall, öka återanvändning, öka återvinning, förbättra sortering, hos både hushåll och privata och kommunala verksamheter, och förebygga nedskräpning.

En Kemikalieplan för Gävle kommun ska tas fram och framtagna åtgärder ska genomföras

Syftet med kemikalieplanen är att samordna och tydliggöra de beslut, åtgärder och resurser som behövs för att uppmärksamma vilka kemikalier som används och fasa ut de kemikalier som är farliga för människan och miljön.

Kemikalieplanen berör programmets alla tre målgrupper; Gävle kommunkoncern, gävlebor och näringsliv.

Ta ett helhetsgrepp avseende luftföroreningssituationen och bullerpåverkan i centrala Gävle

Luftföroreningar och buller har ett nära samband med varandra och är ett fortsatt problem i centrala Gävle. Långiktiga åtgärder behöver vidtas för att minska de negativa hälsoeffekterna som förorenad luft och buller innebär.

Säkerställa att det ställs miljömässigt hållbara krav vid upphandlingar, inköp och leverantörsuppföljningar

För Gävle kommunkoncern behöver det säkras inom ramen för den nya inköp- och upphandlingsavdelningen.

Genomförande och uppföljning

Det miljöstrategiska programmet 2.0 och dess genomförande ska implementeras i kommunkoncernens verksamheter och ingå som en del i verksamhetsplaneringen.

Det är chefernas ansvar att se till att implementeringen och genomförandet av åtgärder som bidrar till målen sker.

Styrgrupp för det miljöstrategiska programmet är Samhällsbyggnadsutskottet.

Uppföljning

Det miljöstrategiska programmet 2.0 ska integreras i kommunplanen och årligen följas upp genom ett miljöbokslut.

I programmet har uppföljningsansvariga nämnder och styrelser utsetts för varje mål.

Kommunstyrelsen ansvarar för den samlade uppföljningen.

Kommunstyrelsen ska efterfråga uppföljning från respektive nämnd/styrelse minst en gång per år.

Till varje mål finns en eller flera indikatorer som visar eller indikerar om målen uppfylls. Indikatorerna visar förändringar eller händelser som är möjliga att observera och som ger stöd för att påstå att en förändring har skett i relation till målet.

Prioriterade åtgärder

- Det ska finnas utsedda miljö-/hållbarhetsombud på alla Gävle kommuns enheter som involveras i arbetet.
- Alla Gävle kommuns medarbetare ska minst en gång per år få relevant information kopplad till det miljöstrategiska programmet och Agenda 2030 samt hur arbetet fortgår.
- Information om miljöstrategiska programmet och Agenda 2030 ska finnas med i informationen till nyanställda.
- Visualisera miljöläget för gävlebor och verksamma i Gävle genom att använda oss av en digital uppföljning som även visar kopplingen till Agenda 2030.

Begrepp och definitioner

Biologisk mångfald

Variationen inom arter, mellan arter och av ekosystem. Beskriver naturområden där många olika växter och djur lever tillsammans.

Biotop/-er

Ekologisk term för ett område där ett visst växt- eller djursamhälle hör hemma. Biotopens egenskaper avgör vilka växter och djur som trivs och kan finnas där.

CO₂-ekv

Koldioxidekvivalenter. Mått för mängden växthusgaser, t.ex. metan, uttryckt som den mängd koldioxid som ger samma växthuseffekten.

Dagvatten

Dagvatten består av regnvatten, smältvatten och annat vatten som rinner av från mark och konstgjorda ytor, t.ex. tak.

Ekologiskt fotavtryck

Ekologiskt fotavtryck är ett mått på mängden resurser som en människa förbrukar. Det är uttryckt i den areal av förnyelsebara resurser som behövs för att försörja en människa i ett land.

Ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster är alla produkter och tjänster som naturens ekosystem ger människan och som bidrar till vår välfärd och livskvalitet. Pollinering, naturlig vattenreglering och naturupplevelser är några exempel.

Geografiska kommunen

Gävle kommun som geografiskt område. Inkluderar alla som bor och verkar i kommunen.

Gävle kommunkoncern

Gävle kommun som organisation. I koncernen ingår alla förvaltningar, kommunala bolag och förbund.

Hållbara färdmedel

T.ex. gång, cykel, buss och tåg.

Hållbar utveckling

En utveckling som tillgodoser våra behov idag utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina.

Hälsofrämjande

Den process som ger människor möjligheter att öka kontrollen över sin hälsa och förbättra den.

Hållbara material

Material som ger lågt bidrag av koldioxid, är en förnybar/biobaserad råvara (vid nytillverkning), är återvinningsbart, kan vara av återvunnen råvara, utfasad av skadliga ämnen samt ha låg inverkan på ekosystem och miljö.

Klimatneutral kommun

I stort handlar klimatneutralitet om att upptaget av växthusgaser, t.ex. av växande träd eller koldioxidinfångning, är lika stort som utsläppen av växthusgaser inom ett visst geografiskt område. Ofta räknar man även in kompensationsåtgärder i andra geografiska områden, t.ex. trädplanteringar i andra länder. Detta är dock inte äkta klimatneutralitet och ska endast ses som en tillfällig lösning för att snabba på processen. På sikt måste klimatneutralitet vara lokalt baserad.

Klimatpåverkan

Människans utsläpp av växthusgaser, som metan, dikväveoxid (lustgas) och ett antal fluorhaltiga gaser (s.k. klorfluorkarboner eller CFC/freoner), bidrar till förstärkt växthuseffekt, vilket i sin tur påverkar klimatet. Med klimat menas de genomsnittliga väderförhållandena under en längre tid, vanligen flera decennier.

Livskvalitet

Livskvalitet omfattar individens uppfattning om sin situation i tillvaron utifrån den kultur och det värdesammanhang som hon befinner sig i och i relation till personliga mål, förväntningar, normer och intressen.

Det är ett vitt begrepp som påverkas av individens fysiska hälsa och psykologiska tillstånd, grad av oberoende, sociala förhållanden och relationer till betydelsefulla händelser i livsmiljön.

Miljöbyggnad

Miljöbyggnad är ett svenskt system för så kallad miljöcertifiering av byggnader. Miljöbyggnad mäter totalt sexton olika värden i byggnaden inom områdena energi, inomhusmiljö och material. Exempel på frågor som ingår är energianvändning, förnybar energi, luftkvalitet, fukt och byggnadsmaterialets kemiska innehåll samt påverkan på klimatet. Nivån silver innebär en bra bit över lagkrav och nivån guld innebär spjutspetsteknik. Certifiering kan se vid nyproduktion samt av befintliga byggnader eller vid en större ombyggnation.

PM₁₀

Luftens innehåll av inandningsbara partiklar med en storlek på cirka 10 mikrometer (0,01mm) eller mindre.

Rötning

Mikrobiologisk nedbrytning av organiskt material i syrefri miljö. Vid rötning bildas biogödsel, som är ett utmärkt gödningsmedel. Vid rötning bildas även biogas, som huvudsakligen består av metan och koldioxid.

VA-plan

Heltäckande långsiktig planering för allt dricksvatten, dagvatten och spillvatten inom kommunen.

Översiktsplan (ÖP)

Plan som visar den översiktliga mark- och vattenanvändningen inom en kommun. Ska enligt lag finnas i varje kommun och ska aktualitetsprövas under varje mandatperiod. Översiktsplanen är i regel utgångspunkt för detaljplaneringen inom kommunen, men den är inte juridiskt bindande.

Kommande beslut:
Sammanträdeplan för
Omvårdnadsnämnden år 2020

16

19ON349

Tjänsteskrivelse

Handläggare
Lena Wigg
Tfn 026-17 88 13
lena.wigg@gavle.se

Omvårdnadsnämnden

Kommande beslut: Sammanträdesdatum för Omvårdnadsnämnden år 2020

Förslag till beslut

Att fastställa föreslagna sammanträdesdatum för Omvårdnadsnämnden år 2020.

Ärendebeskrivning

Omvårdnadsnämndens sammanträden för 2020 föreslås äga rum en gång i månaden, med undantag av januari, juli och augusti som är mötesfria. Sammanträdena i mars, oktober och november föreslås vara heldagar. Omvårdnadsnämndens sammanträden är öppna för allmänheten, med undantag vid behandling av sekretessärenden.

Förslaget grundar sig på en samordnad planering för de tre nämnder som tillsammans verkar inom Sektor Välfärd.

Den samordnade planeringen innebär att sammanträdestillfällena för nämnderna har förlagts i anslutning till varandra, samlade under en och samma vecka.

Detta underlättar det förberedande arbete som det innebär för tjänstemannaresurserna att förbereda och upprätta underlag till nämnderna.

Förslaget innebär därmed att nämnderna över tid befinner sig i samma del av nämndsprocessen, vilket bidrar till att processen skall löpa smidigt och korrekt och att de handlingar och underlag som levereras till politikerna är väl förberedda och av god kvalitet.

Genom att, så långt det är möjligt, förlägga nämndernas möten i slutet av månaden, skapas förutsättningarna för nämnderna att behandla och ta del av aktuella ekonomiska resultat från föregående månad.

Nämndernas möten i maj och september, har förlagts efter samförstånd och dialog med Styrning och stöds ekonomiavdelning (Planering och uppföljning), och är anpassat till de stopptider som gäller för inrapportering av delårsrapporterna.

Sammanträdesdatum

Följande tider och datum är grunden vid Omvårdnadsnämndens mötesplanering år 2020:

Halvdag

- Gruppmötena förläggs samma dag som nämnd, kl. 08.00 – 09.00
- Nämndens sammanträde sker kl. 09.00 – 12.00, normalt på en torsdag

Heldag

- Gruppmötena förläggs samma dag som nämnd, kl. 08.00 – 09.00
- Nämndens sammanträde sker kl. 09.15 – 17.00, normalt på en torsdag
- Beredningen förläggs ca 2 veckor före nämndens sammanträde, kl. 08.15 – max 10.00, normalt på en torsdag

Sammanträde	Beredning
27 februari	13 februari
26 mars - heldag	12 mars
30 april	16 april
28 maj	19 maj (tisdag)
18 juni	4 juni
24 september	15 september (tisdag)
22 oktober - heldag	8 oktober
26 november - heldag	12 november
17 december	3 december

Utöver detta kan det komma läggas kompletterande förslag till datum för t ex workshops och planeringsdag/ar.

Magnus Höijer
Sektorchef
Välfärd Gävle

Informationsärendet:
Information om
Socialstyrelsens öppna
jämförelser

17

Öppna jämförelser

2019-10-31

Helene Svensson

Bakgrund

Öppna jämförelser gör det möjligt att jämföra kommunens kvalitet inom socialtjänst och hälso- och sjukvård, med övriga kommuner i Sverige med hjälp av indikatorer. Resultaten av jämförelserna kan användas för att följa upp, analysera och utveckla verksamheterna.

Öppna jämförelser används också för nationell uppföljning av trender.

Resultaten för jämförelserna redovisas per kommun, län och riket. Öppna jämförelser publiceras regelbundet på Socialstyrelsens webbplats.

Syfte

Genom öppna jämförelser kan kommuner och verksamheter:

- få underlag till uppföljning, utveckling och förbättring av sina verksamheter
- följa verksamheten över tid
- få specifika indikatorer och mått som belyser verksamhetens kvalitet
- få kunskapsunderlag och lära av andra
- jämföra sina resultat med andra kommuner eller verksamheter med liknande förutsättningar.

Indikatorer för kvalitet

Socialstyrelsen tar fram de indikatorer som används.

Indikatorerna grundas i tillgänglig kunskap, de anger en önskvärd riktning och de är relevanta för verksamheterna.

Indikatorerna kan vara ett stöd för huvudmän och utförare i deras arbete med att förbättra sina verksamheter.

Resultaten för indikatorerna bygger på uppgifter hämtade från statistik, olika register och från enkäter till landets kommuner och enskilda verksamheter.

Områden som berör ON

- Kommunal hälso- och sjukvård
- Äldreomsorg

Exempel på indikatorer

Exempel på indikatorer i öppna jämförelser (utifrån enkäten till kommunerna):

- Rutiner för erbjudande om basal utredning gällande blåsdysfunktion
- Enkel fotundersökning för att förebygga allvarliga fotproblem
- Personal med särskild kunskap stroke
- Rutin vid indikation på missbruk av alkohol eller andra beroendeframkallande medel
- Rutin vid indikation på missbruk av läkemedel

Resultatet för 2019, några exempel

Gävle kommun 2019-10-31 7

Kommunal hälso- och sjukvård

26 % uppger att enkel fotundersökning erbjuds personer med diabetes typ 1 och 2 i hemsjukvården, 30 % inom särskilt boende. **JA**

26 % har styrdokument för blåsdysfunktion avseende samverkan mellan olika vårdnivåer. 24 % uppger att det finns rutin för hur basal utredning bör erbjudas i särskilt boende och hemsjukvård. **Ja.**

I 54 % av den kommunala hälso- och sjukvården erbjuds multiprofessionella demensteam, en ökning med 13 %. **Nej, team finns dock.**

Äldreomsorg

I 39 % av kommunerna används IBIC vid utredning av personer i ordinärt boende och 38 % använder IBIC vid utredning i särskilt boende. **JA**

Aktuell rutin för att inte röja skyddade personuppgifter inom äldreomsorgen finns i 33 % av kommunerna. **JA**

Information om öppna jämförelser

Socialstyrelsen

www.socialstyrelsen.se

Sökord: Öppna jämförelser

FOU Velfärd

www.regiongavleborg.se

1) Sökord: FOU Velfärd

2) Sökord: Öppna jämförelser

Frågor

Helene Svensson 026 – 17 90 91

helene.svensson@gavle.se

Informationsärendet: Aktuellt från Sektor Valfärd

18

För anteckningar

Informationsärendet:
Avtalsuppföljning för S
Centralgatan 19 a, Vård- och
omsorgsboende, Humana
Omsorg AB

19

18ON553

Tjänsteskrivelse

Handläggare
Karina Zettlin Lindholm
Tfn 026-17 94 96
karina.zettlin_lindholm@gavle.se

Omvårdnadsnämnden

Avtalsuppföljning för S Centralgatan 19 a, Vård- och omsorgsboende, Humana Omsorg AB

Bakgrund

Humana Omsorg AB, nedan kallad utföraren driver sedan 2016-03-01 vård- och omsorgsboende, S Centralgatan 19a i centrala Gävle. Ramavtal finns upprättat med Gävle kommun, nedan kallad beställaren tom 2023-05-31 med möjlighet till två års förlängning, om köp av enstaka platser för kommuninvånare som önskar bo på S Centralgatan.

Boendet omfattar 88 lägenheter för personer över 60 år, för såväl kunder med demenssjukdom som för personer med övriga somatiska omvårdnadsbehov, fördelning ~ 40/60. Inriktningen i verksamheten är "kultur".

Beställaren har regelbunden kontakt med utföraren som även deltar på beställarens utförmöten.

För närvarande köper beställaren samtliga platser.

Giltigt tillstånd finns för verksamheten från Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO).

Sammanfattning

Verksamheten bedöms ha fungerande processer och uppfattningen är de levererar en god kvalitet under förutsättningar att förbättringsarbetet fortgår, se nedan *information om kvalitet och följsamhet av nationella riktlinjer, forskning och beprövad erfarenhet samt dokumentation*.

Avtalsuppföljning

Platsbesök med avtalsuppföljning skedde av utredare, medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) samt socialt ansvarig samordnare (SAS), i september 2019. Utföraren har svarat på beställarens enkät gällande avtalstrohet och redovisat resultat från företagets egenkontroll och systematiska förbättringsarbeten. Kvalitets- och patientsäkerhetsberättelse för 2018 är lämnad enligt avtal.

Bemanning och kompetens

Bemanning

Personaltätheten är 0,73 årsarbetare/kund (undersköterska dag+natt). Deltidsanställda har möjlighet att arbeta mertid. Omsättningen av medarbetare ligger för närvarande på cirka 20%, orsakerna är främst pensionering och byte till annan arbetsgivare. Nattbemanningen består av fem (5) omvårdnadspersonal, en per våning samt en sjuksköterska. Medarbetarenkät genomförs en gång per år.

Kompetens

Av tillsvidareanställda medarbetare har 100 % undersköterskekompetens. Ombudsroller tillämpas som spetskompetens inom aktuella områden. Timanställda medarbetare är oftast vårdbiträden med erfarenhet. Introduktionsprogram finns framtaget. Fortbildning sker kontinuerligt.

Kvalitetsledningssystem

Kvalitetsledningssystemet (PARUS) finns digitalt. Lokala rutiner finns även i pärmar som medarbetarna kan ta del av.

Information om kvalitet

Kvalitetsarbetet utförs såväl av det lokala kvalitetsrådet som den centrala ledningen genom egen/internkontroller. Kärnprocesserna följs via ett årshjul och omfattar granskningar och kontroller av arbetsmiljö, social- och medicinsk omvårdnad, dokumentation, basal hygien, kultur och värderingar, aktiviteter, måltider, säkerhet och miljö. Riskanalyser och systematiskt förbättringsarbete sker fortlöpande och vid brister ändras rutiner och handlingsplaner upprättas. Årligen gör den centrala ledningen en oanmäld natttillsyn och kommunicerar kvalitetsfrågor med medarbetarna på natten.

De mest frekventa avvikelser som redovisas är fall, läkemedelshantering samt tillbud och arbetsskador.

Pågående förbättringsarbeten är förebyggande insatser med ett rehabiliterande förhållningssätt. Under hösten kommer de att ha en temavecka "Balansera

mera” som består av föreläsningar, balansträning samt kostrådgivning. E-signering för läkemedel har införts, åtgärden har dock inte fått förväntad effekt och mera information och utbildning ska ges till medarbetarna.

Oönskade händelser i form av klagomål och avvikelser administreras via ett digitalt system DF respons.

Sju (7) klagomål har inkommit till beställarens diarium under granskningsperioden (2018 tom 2019-09-31). Boendet redovisar ytterligare 16 inkomna klagomål. Klagomålen har främst gällt bemötandefrågor.

Under granskningsperioden enligt ovan har fyra (4) Lex Maria händelser utretts gällande vårdskador, varav två har resulterat i anmälan till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och två (2) händelser har utretts. Samtliga ärenden är åtgärdade och avslutade. Inga Lex Sarah anmälning har gjorts under granskningsperioden. Utbildning pågår till medarbetarna om rapportering av missförhållanden enligt Lex Sarah.

Risikanalys och bedömning uppges genomföras vid behov, såväl gällande organisation som för enskild kund. För övrigt säkerhetsarbete finns upprättade rutiner som t ex brandskydd, nycklar och krishantering.

Företaget har en miljöpolicy/program och lokala handlingsplaner tas fram för respektive verksamhet. Några exempel är utbildning och samarbete med Gästrike återvinnare samt ett projekt att minska avfallet från inkontinenshjälpmedel.

Vård och omsorg

Grundläggande värderingar

Värderingsarbetet och bemötandefrågor är ett prioriterat område. Värdeorden är glädje, engagemang och ansvar. För närvarande finns nio (9) värdegrundsledare som tillsammans med ledningen ansvarar för att hålla frågorna levande genom regelbunden dialog och reflektion. Under 2019 ska en sk värdegrundsapp installeras i mobilerna.

Sociala insatser

Målet är att Södra Centralgatan ska vara ett ”levande hus” med olika sociala aktiviteter. Den övergripande inriktningen är kultur. Samarbete sker med Läns museet och Biblioteket. Övriga aktiviteter är bl a spa, mediyoga, bingo, fredagsmingel, bio, bakning. Aktivitetsansvarig och extratjänster som aktivitetsombud och ledsagare finns på boendet. Samarbete finns med intilliggande seniorboenden.

Genomförandeplanen ligger till grund för kundens delaktighet och medbestämmande kring de insatser som ska utföras. Varje kund har en kontaktman och byte kan ske vid behov. Merparten av medarbetarna har utbildning i "certifierat kontaktmannaskap".

Löpande information om boendets mat och aktiviteter finns på elektroniska skärmar per våning och i entrén. Närstående får information via månadsbrev, närståendemöten anordnas regelbundet och det finns utsedda närståendeombud.

Samverkan sker med frivilligorganisationer som Röda korset, Polhemsskolans särskola och ABF.

Maten levereras av miljöcertifierade Dafgård och kostansvarig på boendet är utbildad kock. Kostombud finns utsedda per enhet, kostråd sker fyra (4) gånger/år och måltidsobservationer sker två (2) gånger/år. Anställda vid Samhall finns som resurser på varje enhet i syfte att "sköta köket".

Hälso- och sjukvård, inklusive rehabilitering

Läkaravtal finns med Capio hälsocentral, samarbetat uppges fungera väl. Varje kund har en utsedd omvårdnadsansvarig sjuksköterska.

Teamträffar sker en gång var femte vecka för att främja vård- och omsorgskontinuiteten. Utöver rehabiliteringsresurserna finns en personlig tränare (PT) att tillgå, för närvarande går cirka nio (9) kunder hos PT.

Följsamhet av nationella riktlinjer, forskning och beprövad erfarenhet

Utföraren registrerar i de kvalitetsregister som ingår i avtalet, Senior Alert (bedömning och åtgärder för att förebygga fall, nutrition, trycksår munhälsoproblem och inkontinens), BPSD (bedömning och åtgärder vid beteendemässiga och psykiska symtom vid demens), Palliativa registret samt RiksSår.

Kvalitetsgranskning av läkemedelshantering utfördes under våren 2019. En handlingsplan har tagits fram och bristerna är nu åtgärdade enligt lämnat protokoll.

Kontroll av handhygien och livsmedelshygien görs regelbundet.

Folktandvården utför munhälsobedömningar vid boendet. Samarbetet har vidgats till att även omfatta kompetensutveckling för preventiv flourbehandling samt tandhälsa vid vård i livets slut.

Skydds- och begränsningsåtgärder för kund har inventerats under våren. Flertalet skyddsåtgärder saknade samtycke från kund/företrädare, åtgärder har satts in.

Genomförd nattfastemätning visar på en genomsnittlig faktisk nattfasta på cirka nio (9) timmar.

Kommande förbättringsarbeten inom medicinsk omvårdnad är förbättrad elektronisk signering av läkemedel, ytterligare åtgärder kring nattfastan, förbättrade resultat i samtliga ovan nämnda kvalitetsregister med fokus på utveckling av palliativ vård där en särskild grupp bildats för att utveckla vård i livets slut.

Dokumentation

Dokumentation av insatser, åtgärder och uppföljning är ett ständigt förbättringsområde inom all vård och omsorg.

Utföraren använder Safedoc, ett digitalt dokumentationssystem. Mobilt arbetssätt, dvs dokumentationen kan ske i mobil eller motsvarande, underlättar för medarbetarna att dokumentera och signera delegerade arbetsuppgifter. Gruppledaren på enheten har det övergripande ansvaret som dokumentationsstödjare.

Tolv (12) journaler har granskats med tillhörande handlingar, sex (6) sociala journaler och sex (6) medicinska journaler. Samtycke av kund/företrädare har inhämtats.

I den sociala journalen är dokumentationen frekvent med ett bra språkbruk. Det finns dock förbättringspotential gällande rubriksättning och innehåll, eftersom de flesta anteckningar rör hälso- och sjukvård och hör inte hemma i social journal. Genomförandeplanen utgår från IBIC och merparten har en aktuell genomförandeplan. Vissa dokument som levnadsberättelse och aktivitetsanalys finns inte kopplat till genomförandeplanen i någon större utsträckning, vilket också är ett förbättringsområde.

I den medicinska dokumentationen är det väsentligaste dokumenterat, det finns även här förbättringsområden gällande dokumenterade riskbedömningar, aktuell status samt övertagande av läkemedelsansvaret.

Ett detaljerat resultat lämnas till utföraren.

Övrigt

En seriositetskontroll via Creditsafe har genomförts och företaget har en mycket god kreditvärdighet.

Katarina Stistrup

Biträdande sektorchef

Välfärd Gävle

Informationsärendet: Ekonomiska läget 2019

22

För anteckningar

Workshop: Verksamhetsplan
2020 för
Omvårdnadsnämnden till
Kommunplan 2020 med
utblick 2021-2023

23

19ON348

Missiv

Handläggare
Martin Wagner
Tfn 026-17 92 27
martin.wagner@gavle.se

Omvårdnadsnämnden

Workshop för verksamhetsplan 2020 – 2023: Förutsättningar avseende kommunövergripande styrning och mål

Inledning

I samband med nämndernas oktobersammanträden finns tid avsatt för en workshop där nämnderna ska arbeta med inriktning på den verksamhetsplan som ska beslutas i december för perioden 2020–23. Nedan presenteras de förutsättningar som gäller för planeringsperioden.

För nämnder och bolag

Vi tror på Gävle. Vi växer som kommun och vi har stor potential att bli en ännu mer attraktiv kommun för människor att leva och verka i. Vi ska fokusera på det som är viktigast för Gävles och gävlebornas utveckling. Vi har alla möjligheter att bli en företagsvänlig kommun av rang samtidigt som vi stärker välfärden och fortsätter vara Sverigeledande i omställningen till att bli ett miljömässigt hållbart samhälle för oss som lever och verkar här nu och för kommande generationer.

Att klara vårt viktiga välfärdsuppdrag är vår största uppgift framåt. Färre vuxna ska försörja allt fler både barn och äldre samtidigt som kraven och förväntningarna på de tjänster som utförs blir allt högre. Viktiga grundförutsättningar för att lyckas är en bättre utbildningskedja, en mer effektiv arbetsmarknadspolitik som leder människor från försörjningsstöd till studier eller arbete, att effektiviseringar görs till exempel genom mer förebyggande och evidensbaserat arbete som ger lägre kostnader framåt, mer gränsöverskridande samarbeten och ett ständigt fokus på att använda kommunens resurser på bästa sätt vid varje givet tillfälle. Om vi ska bibehålla och bli ännu bättre på att utnyttja den fulla potentialen av våra resurser i välfärdssektorn och samtidigt möta den demografiska utvecklingen inom ramen för en sund ekonomi, så kan välfärden inte styras, ledas och organiseras på samma sätt som i dag. Då krävs medveten förändring. Den förändringen tänker vi leda.

Vi vill se mer av medborgarfokus, helhetssyn och nya idéer, initiativ och arbetssätt som leder till lärande, ny kunskap och verksamhetsutveckling.

Vi vill se en tydligare framgångskultur i vår kommun. En kultur som vill lyckas, som vågar misslyckas och vågar ta nya tag. En kultur där alla vill och får tänka nytt.

Vi vill se en kultur med höga förväntningar och hög tillit. En kultur som ser vikten av helhet och samverkan och en kultur där vi gör varandra bättre. Vi ska ge varandra tio sätt att lyckas, inte tio anledningar att det inte går. Och om det vi vill uppnå ändå inte går fullt ut, så får ger vi varandra tio nya möjligheter att nå så långt det går.

Så bygger vi en kultur som är möjlighetsbaserad och inte problemorienterad.

Kultur, värdegrund, ledarskap och medskapande ska få en betydligt mer framskjuten roll samtidigt som styrningen via ekonomi och mål- och resultatstyrning ska bli mindre detaljerad men den ska givetvis finnas som en viktig del för att ge oss god koll på alla nivåer.

Förhållningssätt

Verksamhetsnära mål och aktiviteter ska genomsyras av följande förhållningssätt:

Möjliggörande

Vi möjliggör och öppnar dörrar för nya idéer. Vi har alltid ett medborgarfokus - gott bemötande och god service möjliggör nya vägar.

Medskapande

Medarbetare, brukare, invånare, civilsamhälle, näringsliv och andra relevanta aktörer är självklart med och bidrar till hela kommunens utveckling.

Medvetenhet

Vi gör medvetna och hållbara val ur ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt perspektiv. God kvalitet i våra verksamheter inom ramen för en långsiktigt hållbar ekonomi är beroende av tydlig styrning där uppföljning, utvärdering och analys är förutsättningar för att kunna göra välavvägda prioriteringar och vägval.

Kommunövergripande mål

MÅL 1: Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Hela kommunkoncernen ska verka för att kompetensnivån hos Gävles invånare höjs och möter arbetsmarknadens krav och behov. Resultaten i grundskolan ska höjas, fler gymnasieelever ska gå vidare till högre studier, fler unga ska ha kunskap om den breda arbetsmarknad som finns i vår närregion och fler vuxna ska få möjligheter till omställning och livslångt lärande. Kommunkoncernen ska gemensamt bidra till insatser som leder till en god kompetensförsörjning.

Alla Gävles skolor ska vara framgångsrika och präglas av studiero, trygghet och fokus på kunskap. Vårt mål är att kraftigt öka andelen elever som tar gymnasieexamen. För att lyckas måste vi satsa på hela utbildningskedjan, från förskola till gymnasium. Likvärdig tillgång till förskoleverksamhet är viktig för alla barn. Målet för barngruppernas storlek i förskolan är de nationella riktmärkena och arbetet för att minska barngruppernas storlek kommer att ske genom både kraftigt utbyggd förskoleverksamhet och anställning av mer personal. Andra vuxenresurser kan med fördel anställas i förskolan för att underlätta pedagogernas arbete.

Lärarna är skolans viktigaste resurs och det ska synas i både lönekuvertet och i de möjligheter till utveckling som erbjuds. För att höja kunskapsresultaten behöver lärarna få fokusera på att planera, genomföra och följa upp undervisningen. Därför måste de avlastas med uppgifter som inte kräver en lärarlegitimation. Därför ska fler vuxna anställas i skolan och arbetsuppgifter ska identifieras som kan utföras av andra yrkesgrupper.

För att klara kunskapsmålen är det också viktigt att eleverna mår bra. Elevhälsoarbetet ska därför förstärkas för att minska den psykiska ohälsan. Vi ska fortsätta arbetet med att bekämpa den negativa skolsegregationen och alltid beakta inkludering och eftersträva elevsammansättningar som ger positiva kamrateffekter. Barn och unga ska ha tillgång till skolgårdar som främjar lek och rörelse och vi ska investera i mer gröna skolgårdar.

MÅL 2: Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

För att uppfattas som en attraktiv kommun för företag och företagsamma människor så behöver Gävle vara en öppen och spännande kommun med hög kvalitet i alla verksamhetsdelar. Med ett gott företagsklimat i Gävle växer våra företag och företagare, fler arbetstillfällen skapas, skattekraften ökar och utanförskapet minskar.

Vi tror på den enskilde entreprenörens förmåga och näringslivets kraft att främja en hållbar tillväxt i vår kommun. Öppenhet och mångfald innebär att Gävle verkar för ett dynamiskt företagsklimat som främjar innovation och entreprenörskap.

Etableringar och investeringar är av stor betydelse för Gävles utveckling.

Den som driver företag i Gävle ska känna att kommunen förstår deras förutsättningar och kommunens service ska utgå från företagets behov. Företagare ska bemötas av effektivitet och bra service i hela kommunens organisation. Synpunkterna från näringslivet ska vi aktivt arbeta med för att nå förbättringar.

De synpunkter som särskilt behöver prioriteras är; attityder till företagande, kompetensbrist, upphandling och bemötande. Vi ska utveckla begreppet Företagarservice till att även gälla mer komplexa ärenden där företagare i dagsläget på egen hand behöver samordna offentliga kontakter.

Betydligt mer mark än idag måste planläggas och möjliggöras för företag. Dialogen och kommunikationen med näringslivet ska stärkas. Kommunen behöver se över arbetssätt, rutiner och regelverk och differentiera dem gentemot små och stora företag, där så behövs och är möjligt.

Trots att Gävle har hög arbetslöshet upplever många företag att det råder brist på kompetent personal. Samarbetet med gymnasieskolans utbildningar, vuxenutbildningen och högskolan ska utvecklas för att förstärka företagens kompetensförsörjning. Skolornas inriktning och yrkesprogram behöver bättre anpassas till efterfrågan på arbetskraft och fler behöver fullföljd gymnasieutbildning.

MÅL 3: Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

Vår kommun ska vara en plats där alla ges möjligheter att bidra till vår gemensamma utveckling. Tillit till samhället, en trygg inkomst och meningsfullt arbete och fritid är grunden för en god hälsa. Det behövs fler insatser som underlättar vägen till arbete för fler. Vi ska bli bättre på att skapa sammanhållning och tillit mellan människor och inte minst tillit till kommunens verksamheter. Fler mötesplatser behövs i hela kommunen, som främjar ökad gemenskap.

Våra välfärdstjänster ska hålla hög kvalitet och utgå från individuella behov. Alla stads- och kommundelar ska vara trygga att bo och vistas i och erbjuda goda livsvillkor och attraktiva livsmiljöer genom hela livet. Därför måste möjligheterna att bo, arbeta, utvecklas och trivas i hela vår kommun bli bättre. Strategiskt förebyggande arbete är viktigt i alla våra verksamheter för att klara välfärden framåt. Tidiga insatser där individens möjligheter stärks är grunden för att ge barn och unga en reell chans till en riktigt bra framtid.

En förutsättning för att få välfärdsverksamheter med hög kvalitet är att vi har rätt utbildade medarbetare som trivs, vill utveckla verksamheterna, som kan och vill arbeta kvar. Såväl ändrad demografi, tillväxt och pensionsavgångar ska mötas. För att lyckas med vår kompetensförsörjning och attrahera fler nya medarbetare, är det av högsta vikt att kommunen även fortsättningsvis uppfattas som en attraktiv arbetsgivare där varje medarbetares engagemang tas tillvara.

MÅL 4: En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

Gävle är en snabbt växande kommun och vi är en stark nod för nationell infrastruktur. De senaste åren har inflyttningen ökat markant och satt fart på många omvandlingsprojekt i kommunen.

Fortfarande är bostadsbristen ett problem i vår kommun. Den bidrar förutom till risk för avstannande inflyttning till trångboddhet och svårigheter för kapitalsvaga grupper att finna ett eget boende. Bland utmaningarna som en växande kommun för med sig finns också en risk för en växande segregation mellan olika stads- och kommundelar och olika socioekonomiska grupper. Vi ska ta ansvar för bostadsförsörjningen i hela vår kommun.

Genom en innovativ, smart, grön och hållbar samhällsplanering ska vi både bidra till att fler vill bo i vår kommun, att människor känner samhörighet och sammanhållning och att Gävle erbjuder goda livsmiljöer även för kommande generationer.

Vår vision är en tät stad med hållbara förutsättningar för näringslivet, ett klimatsmart transportsystem och upplevelserika centrum, stadsdelar och orter. Centrums gröna stråk och parker är en viktig, omistlig del av stadens utveckling.

Goda livsmiljöer skapar vi när vi planerar för hela samhället även i de mindre byggnationerna. Mötesplatser som skapar sammanhållning, trygghet för alla individer, gröna stråk och parker som främjar hälsa, hållbar infrastruktur ur ett miljömässigt perspektiv och tillgång till kultur, idrott och friluftsliv i det vardagliga livet är hörnstenar som vi beaktar i både de små och de stora processerna.

MÅL 5: En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

Gävle kommun ska vara en hållbar kommun ur såväl socialt, ekologiskt som ekonomiskt perspektiv. Vi måste minska våra verksamheters och Gävlebornas ekologiska fotavtryck för att inte tära på jordens ändliga resurser.

Gävle är som geografisk plats klimatneutral senast år 2035 och klimatpositiv senast år 2040. Såväl investeringar som verksamhetsnära beslut ska understödja resan mot målet att vara en klimatneutral plats.

Ett mer hållbart vardagsnära transportsystem främjar en god hälsa hos både medborgare och medarbetare. Giftfria miljöer skapar mer hälsosamma miljöer i våra egna verksamheter men också i allas vår närmiljö. Strategisk planering för ekologisk hållbarhet i all vår verksamhet främjar vår ekonomi genom mindre ohälsa och färre miljöskulder. I Gävles välfärdsverksamheter är ekologisk hållbarhet är en integrerad del.

Människors hälsa och välmående förbättras i och nära naturen och vi är beroende av en stark biologisk mångfald. Vi stödjer processer för att skapa fler natur- och vattennära miljöer nära människor. Vi skyddar mer natur och vi skapar möjligheter för invånare och besökare att ta del av den, både i staden och på landsbygden.

Vi ökar ambitionerna på miljö och klimatområdet och fortsätter vara en av Sveriges bästa miljökommuner och visar att den ekologiska omställningen är möjlig genom att ligga i framkant för nya lösningar och arbetssätt. Våra höga ambitioner skapar innovationsmöjligheter både inom välfärdssektorn och näringslivet. Vi blir mer intressanta för etableringar och företag växer här när vi tillsammans baddar för nya lösningar på de miljö- och klimatutmaningar som hela världen står inför.

Vi visar att en stark välfärd, goda livsmiljöer för alla Gävlebor och ansvar för vår gemensamma planet hänger ihop och är beroende av varandra.

Styrande dokument och strategiska program

[Styrande dokument/ Författningssamling — Gävle kommun](#)